

Catalunya Cristiana

setmanari popular d'informació i de cultura religioses

Dijous, 28 d'abril de 1994

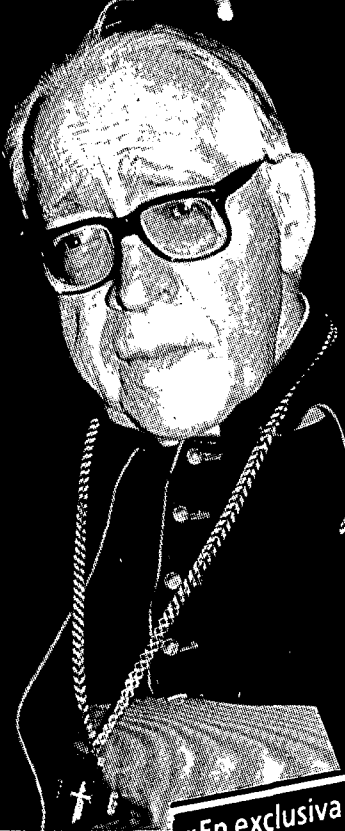
Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona

Director: Manuel Valls i Serra

Any XV - Núm. 762

175 ptes.

Declaracions
del Cardenal
Marcelo
González
Martín

«En exclusiva» per a «CC»

«Estimo més Catalunya després d'haver-hi viscut»

• «Després del triomf socialista cal reconèixer el pro i el contra... Té un afany de justícia que, si no hi hagués tanta corrupció, permetria distribuir molt millor la riquesa... però s'ha produït pel que fa als costums, a la vida de les famílies, dels joves, un desordre terrible».

• «Repetidament, almenys, tres vegades, vaig insistir davant la Santa Seu, fent-li veure que a Barcelona em trobaria amb dificultats molt notables, derivades de les característiques molt pròpies d'aquí»

• «Els conflictes polítics... repercutien en el seminari i impedié que s'acongués un ideal serè, constructiu, en què les coses que es deien obeïssin a criteris també normals»

• «Jo un cop he deixat Barcelona, mai no he comentat amb menyspreu o amb manca d'atenció el que aquí vaig haver de viure, perquè ho entenien perfectament».

• «En venir cap a Barcelona el Nunci em va dir: "Vostè es fa càrrec del seminari així que arribi»

Mn. Manuel Valls entrevista el Cardenal de Toledo a pàgs. centrals

Una trobada de Joan Pau II
L'any 2000 al Sinaí jueus,
cristians i musulmans
tots per la pau

Més informació a pàgina 5

Després d'Assís, un nou gran encontre de pregària ha estat anunciat en un text del Vaticà enviat als cardenals per al Consistori del 9 i 10 de maig. Es tracta d'un projecte de pregària i d'encontre entre les religions abramítiques a la muntanya del Sinaí l'any 2000.

Joan Pau II és conscient de les dificultats existents entre cristians, jueus i musulmans. Però no cedeix en el seu compromís de trobar una superació a les dificultats i assenyala, com a camí del diàleg i de l'amor mutu, el retorn a les arrels de la fe. Del Sinaí, en poden brotar energies de pau i de comprensió.

Juntament amb el projecte de la Trobada del Sinaí el Sant Pare proposa «una gran pregària ecumènica a Jerusalem i a Betlem». Joan Pau II creu que, a la reunió del Sinaí,

les Esglésies cristianes hi haurien d'arribar; «si no plenament reconciliades, almenys en menor contrast i divisió del que s'ha pogut verificar en aquest segon mil·lenni». D'aquí la idea de discutir amb ortodoxos i protestants la possibilitat d'un «encontre pan cristià».

«L'Església ha de revisar els aspectes obscurs de la seva història. Reconeixent els errors augmentarà el prestigi moral».

En el «dossier» que el Papa ha enviat als cardenals no hi manca la indicació del deure, per part de l'Església catòlica, de reflexionar sobre el canvi reconegut en aquests 2.000 anys. Això exigeix la necessitat de mirar, al costat de tants aspectes lluminosos, aquells aspectes «obscurs». Això —diu— «no perjudicaria de cap manera el prestigi moral

de l'Església, sinó que més aviat el reforçaria, pel testimoniatge de lleialtat i de coratge en reconèixer els errors comesos per homes seus i, en cert sentit, en el seu nom».

Concili al
dia

18

Informació a pàg. 15

Els missioners de Rwanda i Burundi, guardonats

Els missioners espanyols a Rwanda i Burundi foren guardonats el passat divendres, 22 d'abril, amb el premi Príncep d'Astúries de Comunicació i Humanitats 1994 pel seu comportament.

A pàgina 9, entrevista amb una missionera catalana

Del 9 al 19 de juny

TAILÀNDIA

BANGKOK
i el seu entorn

CHIANG MAI
i les terres del nord

temples budistes /
residències reials / mercats
flotants
poblacions indígenes /
indústries artesanals

PELEGRINATGE A

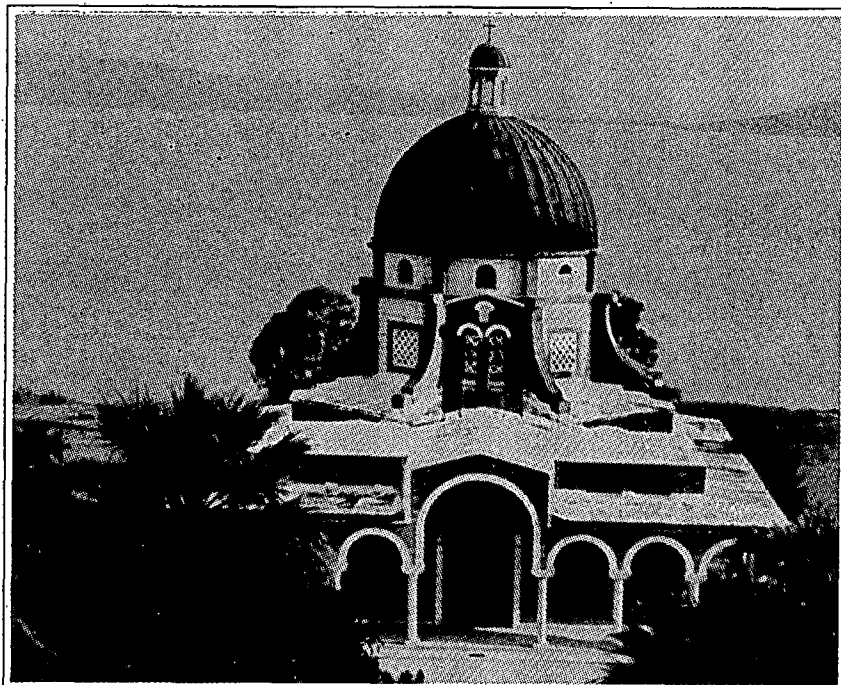
Del 15 al 24 de maig

Terra Santa

Pas a pas amb el Nou Testament i seguint les
directrius de l'Escola Bíblica de
Montserrat i les pautes confiades del 1981
ençà als Amics de «Catalunya Cristiana»

**UN AUTÈNTIC PELEGRINATGE
AL PAÍS DE JESÚS I UNA VIVÈNCIA
EXCEPCIONAL DE REFLEXIÓ, DE PREGÀRIA I DE
CELEBRACIÓ DE LA FE A LES FONTS MATEIXES DE LA
NOSTRA SALVACIÓ**

DEMANEU INFORMACIÓ

Podeu demanar-ne informació per telèfon, per correu o bé personalment a l'associació
AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA:

Pelegrinatges i viatges: Plaça Urquinaona, 11 3r. 3a. A. 08010 Barcelona - Telèfon: **301 37 18**

Bòsnia ens interpel·la

D'aquesta guerra cruel que no cessa, en ressalta un aspecte punyent que ens interroga: la indiferència pràctica amb què és seguida a Europa. També, fins a un cert punt, en els medis catòlics. Sovint ha estat posada en relleu la diferència entre el seguiment que es va fer de la guerra del Golf —amb vetlles de pregària, actes de solidaritat, pressió a favor de la pau...— i el d'aquesta. És veritat que s'han fet campanyes de recollida d'aliments i de medecines, però en cap moment no s'ha produït un clima generalitzat i explícit de solidaritat amb les víctimes i de condemna dels agressors. Probablement la raó d'aquesta manca de decisió cal cercar-la en una certa perplexitat davant el fons de la qüestió. També les Nacions Unides han actuat amb un excés d'indecisió a causa de la mateixa perplexitat, unida a la temença d'un conflicte de dimensions més àmplies. Per més, però, que vulguem fer gala de prudència, una cosa ha anat esdevenint més i més clara: en tot el conflicte de l'ex-

Iugoslàvia s'han enfrontat dues formes de nacionalisme. D'una banda, el dels pobles que, simplement, han reivindicat la seva llibertat. De l'altra, el del poble que ha pretès de mantenir una posició de domini. Per desgràcia, a l'hora dels excessos més abominables, tots s'han embrutat les mans. Però això no treu que tinguem la mínima lucidesa per a no posar al mateix sac el nacionalisme agressiu i el nacionalisme defensiu.

La festa de la Mare de Déu de Montserrat

Encara amb sentor de roses de Sant Jordi al carrer, ens arriba la festa de la Mare de Déu de Montserrat, l'altra Patrona de Catalunya.

Aquest segon patronatge és més recent, data del 1881. El de Sant Jordi, en canvi, ve del 1456.

El de la Moreneta té un aire més cenyidament eclesial: el Papa Lleó XIII la declarà Patrona de les diòcesis

catalanes. En canvi, van ser les Corts del Principat, reunides a Barcelona, les que van declarar Sant Jordi Patró de Catalunya, tot i que el Papa Alexandre VII confirmà, després, aquesta decisió.

La dimensió civil de la festa de Sant Jordi han crescut considerablement amb la projecció cultural que ha anat assolint al llarg d'aquest segle. Avui Sant Jordi és una festa plenament reeixida de civisme i de cultura. ¿Què podem dir de la festa de la Mare de Déu de Montserrat?

La força de la tradició montserratina, amb el Monestir i el Santuari, resta viva. El sentiment religiós popular al voltant de la «Rosa d'abril, Morena de la Serra» es fa present a tot el país. La festa de la Mare de Déu de Montserrat, però, no assoleix la presència pública que podríem esperar. D'uns anys ençà, sobretot, sembla haver perdut ressonància social. Esdeveniments tan remarcables com les vetlles de Santa Maria que omplen de joves el Santuari, la nit anterior a la festa, arriben poc a l'opinió pública.

Precisament a causa de la seva significació eclesial i mariana, la festa de la Mare de Déu de Montserrat hauria de ser relançada per l'Església, en profunditat. Potser el Concili de les Diòcesis amb seu a Catalunya tindrà una paraula a dir-hi. De fet, la Mare de Déu de Montserrat ha jugat un paper evangelitzador cabdal.

TRIBUNA

El títol d'aquest article podria tenir una versió laica i relativament freqüent en la nostra societat amb una formulació com ara «unitat mínima de serveis» (*famulus* significa *servei*) i eutanàsia (*eu* vol dir *bé* i *thanatos* vol dir *mort*). Però, la veritat, hi ha un abisme entre una formulació i l'altra. Hi ha l'abisme que va crear el Fill de Déu en fer-se home en una família humana i morir a la creu.

La redempció ha restaurat i ennoblit infinitament la família humana, substituint la prioritat del «que em donin» —els serveis— per la prioritat del «donar-se» —la contemplació amorosa—. Així va ser la família «al principi», abans del pecat, en la qual el cos «era un camí de comunió» en la relació d'un «tu» i un «jo» que, en esdevenir un «nosaltres» obert a la vida, fonamentava la comunitat familiar, com ens recorda Joan Pau II a la recent *Carta a les famílies*. I així l'ha refundada Jesucrist fent del matrimoni un sagrament que enriqueix infinitament el «do» humà amb el «Do» infinit, l'amor increat, l'Esperit Sant, pel qual la família esdevé «església domèstica».

Pel que fa a la «bona mort», entenc que hi hagi persones que la identifiquin amb no patir, amb fer el traspàs tranquil·lament, fins i tot en «no adonar-se'n». Jo —us ho dic sincerament, i amb l'experiència d'una malaltia greu recent— de cap manera no voldria que, quan m'arribi el moment, els del voltant meu em deixessin morir sense tenir-ne consciència. Crec que, vista en cristià, la mort és el pas a la vida definitiva. I la bona mort —mirem Jesucrist a la creu— no es pot

Família i bona mort

■ Pau López Castellote

reduir a una mort sense dolor, sense angoixes, sense consciència, sinó que fonamentalment és la mort en gràcia de Déu, sentint-se estimat per Ell i acompa-

nyat de Maria i de Josep i dels sants, fets presents per la pregària de la família no solament natural, sinó també eclesial. La comunió dels sants —sobrenaturalitza-

ció de la solidaritat humana— és un element irremplaçable de la bona mort.

Certament, jo no sé —com no ho sap ningú— si conservaré l'ús de raó fins als últims moments de la meua vida. Però jo agrairia molt a la meua família natural i eclesial que vetllessin perquè la meua consciència, si se m'esvaeix, es vagi esvaint en actes d'amor a Déu i al proïsme, en la pregària confiada, en el goig d'unir-me a Jesucrist mort en creu, camí de la resurrecció.

No vull que m'allarguin la vida artificialment més enllà de la prudència guiada per l'amor. Però tampoc no vull que me l'escurcin ni un moment amb la intenció d'estalviar-me sofriments. El que sí que demano és que, arribat el moment, m'ajudin a unir-me al Fill de Déu que, obedient al Pare, s'encarnà per obra de l'Esperit Sant en el si de Maria i morí en creu per amor a nosaltres. Si la família es fonamenta en la condició de «do» de la persona humana —home i dona—, perquè és imatge de Déu, cridada a esdevenir fill seu, jo li demano que em doni la possibilitat de donar-me a Déu i al proïsme —en la consciència i en la inconsciència— fins que el Senyor de la vida vulgui acceptar del tot el meu oferiment.

Aquesta és la bona mort que desitjo —per a mi i per a tots els homes «que estima el Senyor»— i la que voldria que m'ajudessin a assolir la meua família natural i la família dels fills de Déu en el seu Fill Unigènit, l'Església.

Pau López Castellote és Delegat Episcopal per a la Família de l'arxidiòcesi de Barcelona

Jo agrairia molt a la meua família natural i eclesial que vetllessin perquè la meua consciència, si se m'esvaeix, es vagi esvaint en actes d'amor a Déu i al proïsme, en la pregària confiada, en el goig d'unir-me a Jesucrist mort en creu, camí de la resurrecció

Director: Manuel Valls i Serra
Director adjunt: Jaume Planas i Pahissa

Coordinació: Josefina Picas i Pauné

Redacció i col·laboradors: Joan Carrera Planas; Núria Albert; Montserrat Albert; Josep M. Aragones; Jordi Bassas; Pilarín Bayés; Pietat Campmajó; Oriol Camps; Pere Campàs; Salvador Cardús; Miquel Àngel Codina; Rosa Collé; Guillem Farré; Francesc Gamissans; Núria Giral; Joan Guiteras; Jordi Jorba; Pau López; Enric Graupera; Jaume Mora; Antoni Munné; Francesc Nicolau; Núria Oriol; Albert Pera; Tomàs Puntí; Joan Salvador; Pere Tena; David Vidal; Pere Vives; Miquel Estradé; Francesc d'A. Picas; Pere Saumell.
Corresponsals: Leonard Santacana, CERVERA; Carme Frigola, FIGUERES; M. Caballé, GIRONA; Josep Nadal, JGUALADA; Jaume Montaña, LLEIDA; Enric Badosa, ROSES; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Lluís Badia, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Norbert Mirade, TORREDEMBARRÀ; Joaquim Blanch, TORTOSA; Enric Benavent, VILANOVA I LA

GELTRÚ; Antonio Gil, ANDALUSIA i SUD D'ESPANYA; Glòria Carrizosa i Guillem Farré, BARCELONA; Maria del Pilar Brault, FRANÇA.
Disseny: Josep Samper i Alejo.
Compaginació: Carlos Aguado.
Redacció, administració, publicitat i autoedició:
C/ Puiggarí 5-7, Telèfon: 490 59 88, Fax 490 20 35 - 08014 BARCELONA.
Impressora: Publiograf, S. A. L. Passatge Valeri Serra, 30,
Tels. 454 16 30 / 17 77 BARCELONA. D.L. B.14.387/79

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 9.100 Ptes.
Resta d'Europa: 19.604 Ptes. □ Amèrica: 24.804 Ptes. □ Àfrica: 24.804 Ptes.
□ Àsia: 35.724 Ptes. i Oceania: 35.724 Ptes

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona

Fundadors i membres honoraris del patronat:

Mn. Joan E. Jarque i Jutjar i Mn. Francesc Malsosa i Riera

President: L'Arquebisbe de Barcelona, Mons. Ricard Me Carles i Gordó

President delegat: Mons. Joan Carrera Planas, bisbe auxiliar de Barcelona

Vice-president executiu: Ricard Foraster i Ruiz

Patrons: Josep-Rafael Carreras, Ramon Casals, Antoni Bascompte, Gaspar Vilarrubies, Pere Planellas, Pere Fàbregues, Marcel Coromines, mossèn Joan Pujol i mossèn Manuel Valls

Secretari: Jaume Planas

Gerent: Jaume Roigé i Torreneguerós

Difusió controlada per

MEMBRE DE LA UCIP

◆ En record de Mn. Josep Gonzalvo i Paituvi

Sr. Director:

El proper dia 27 d'abril, «festivitat de la Mare de Déu de Montserrat», farà dos anys que ens va deixar en Josep Gonzalvo i Paituvi, Rector de la parròquia de Vilassar de Mar.

Pocs dies abans de deixar-nos, en l'homilia de Dijous Sant, tot acomiadant-se dels seus fidels, ens deia: «cada dia en resar el pàrenostre, diem»:

...«Faci's en mi la vostra voluntat!»...

La veritat és que potser no ens havíem parat a meditar-ho, però si així ho diem, és lògic que així ho acceptem. Ell ho va acceptar i per molt que a nosaltres ens dolgui, Déu nostre Senyor se'l va endur a la casa del Pare.

És llàstima que persones com ell no perdurin, a la terra, pels segles dels segles, almenys mentre posseeixen la vitalitat que ell tenia per dedicar-se al poble, amb cor i ànima.

En els moments actuals és molt difícil veure la joventut col·laborant amb les tasques de la parròquia, però això ho aconsegua ell, perquè els feia entusiasmar amb la fe.

Senyor!, en aquest món que vivim, es-

tem mancats de persones com ell, per això crec que no ens l'havies d'haver pres encara, però com ell va dir, i jo, igual que molts d'altres, no hem comprès encara aquesta frase que, sense adonar-nos del seu significat, tan sovint diem:

«Senyor..., facis en mi la vostra voluntat!»

LLUIS A. MESTRE I GALLINAT
(Vilassar de Dalt)

◆ Sant Jordi com a pretext per insultar els catalans

Sr. Director:

Potser no és gaire conegut que aquell que fou primer abat del monestir de Sta. Maria de la Santa Cruz del Valle de los Caídos, l'historiador i membre de la Real Academia de la Historia, fray Justo Pérez de Urbel, ens va dedicar la floreta que copio literalment: «... y, cosa extraña, los dos pueblos más prácticos, los menos caballerosos, los que en vez de una espada pudieran tener un metro por símbolo, Inglaterra y Catalunya, llaman su patrón a San Jorge.»

Això ho escrivia, fa uns decennis, a *El Año Cristiano*, tom I, 5a. edició renovada, edi-

toral Fax, plana 605, al final del capítol *San Jorge -23 abril*.

Com que tal vegada ell no s'hauria limitat a una tàcita aprovació—com els bisbes de la Conferència Episcopal Espanyola—als fàstics quotidians dedicats per la COPE a Catalunya i als catalans, m'ha semblat escaient fer-ne aquesta recordança.

JORDI PLANA I AUSTRICH
Barcelona

◆ Els altres infants de l'altra guerra

Sr. Director:

Acabo de llegir la traducció d'un article escrit per Nan Dale, director del centre Children's Village (que s'ocupa de la recuperació de nois de Nova York amb greus problemes). Aquest centre té vuit educadors que van ser a Croàcia per ajudar els infants traumatitzats per la guerra, i allí arribaren a una sorprenent conclusió.

Les ferides psicològiques dels joves de Nova York són molt més greus, ja que han estat tota la seva vida subjectes a una situació (d'indiferència dels pares, mal-

tractes, abusos sexuals i físics, manca d'una llar i una escola estables, estat de pobresa...) que els impedeix tenir qualsevol indici d'esperança o il·lusions que els du a superar els seus problemes. Tampoc no tenen records positius en què basar-se: l'afecte dels seus pares o amics, una infantesa feliç...

En canvi, els infants que sofreixen la guerra a Bòsnia són, en la seva majoria, procedents de famílies normals, que abans de la guerra han dut una vida estable en el camp afectiu. Tenien una personalitat ben desenvolupada i un sa amor propi. Molts d'ells han perdut familiars, amics, o tot, de sobte i sense pietat. Creuen que han sofert una gran desgràcia, però, a diferència dels de Nova York, no se senten refusats per la seva família o comunitat, ni se senten incapaços de ser estimats i d'estimar.

Això em feia pensar en els nostres infants; en com, d'una manera subtil patint les xacres socials d'aquest món desenvolupat els podem convertir en mutilats psicològics, molt més desgraciats que els infants de Bòsnia. Uns i altres tenen solució, però no fàcil ni ràpida; una solució que passa, a més pel compromís de tots nosaltres.

M. SOCORRO PARADAS PENA
Cornellà

RETALLS

VIDA NUEVA (9-IV-94)

El progressisme

L'humanisme materialista modern, que Pau VI va qualificar de «nova religió» perquè pretén convertir l'home en Déu, ja ha trobat el seu dogma: el progressisme.

Els dogmes, segons el diccionari de la llengua, són «veritats o proposicions fermes i certes». L'Església catòlica proposa com a tals les veritats que han estat revelades per Déu i tenen, per tant, valor permanent. La nova civilització ha pretès substituir amb

aquest nou dogma les veritats religioses que fins ara orientaven la nostra vida familiar i social.

És veritablement estrany que ningú no doni una veritable definició del que significa i exigeix el progressisme. Utilitzen constantment aquesta paraula per justificar actituds i decisions no sempre clares, sense que s'aventuri una definició del progressisme que hauria de servir-nos per jutjar les coses que pretenen emparar-se amb aquesta qualificació.

Tots sabem què significa la paraula progrés, de la qual neix el progressisme. Tots hem cregut sempre que el desenvolupament econòmic, la promoció de la cul-

tura en tots els ambients socials, la llibertat reconeguda i protegida públicament, la solidaritat entre els homes i entre els pobles que és l'avantsala de la pau, la defensa de la justícia social, el suport als més dèbils i necessitats, el compromís per aconseguir una societat més culta, més justa, més humana, són les manifestacions indispensables d'un esperit progressista.

Per aquesta raó, a la nova cultura secular i desenvolupista se la considerava com progressista. Però el progressisme està facilitant el xanatge, la corrupció, la insolidaritat, la mort d'innocents, l'existència d'un Tercer i fins un Quart Món en els quals domina la fam i la misèria. Això en nom d'un progressisme que ningú sap ja el que significa.

Procurem ser honrats, justos, solidaris, pacífics, respectuosos amb els homes i amb la natura encara que els «moderns» ens neguin el títol de progressistes.

■ Cardenal Tarancón

El País (5-II-94)

El racionalista i el creient

El racionalista laic és una persona de la qual em sento proper. Quan polemitzo amb ell, discuteixo amb una part de mi mateix, amb un fragment de la meua pròpia biografia. Comprens el racionalista quan diu al bisbe catòlic: *non serviam*. Comprens la seva aspiració de llibertat en nom d'un ateisme heroic que fa de l'home l'amo de la creació, el timó, el navegant i el vaixell. (...)

Però crec que un racionalista es nega conscientment a comprendre el fenomen de la religió i de l'Església quan ho redueix a obscurantisme medieval i a opi del

poble. La creença en un món sense Déu, en un univers guiat per una raó il·lustrada i perfectament racionalitzat, un univers programat com en un laboratori i purgat de religió; aquesta creença és un absurd utòpic i perillós. Utòpic, perquè no confirma cap experiència històrica; el laïcisme i la secularització duen a una modificació del paper de la religió, però no condueixen a la supressió de la necessitat de la religió. Però és a més un absurd perillós.

En fonamentar la convicció que la religió i l'Església no són més que hàbils mistificacions inventades en nom de les necessitats dels funcionaris de Déu, es torna temptador adherir-se a les opinions dels qui volen alliberar la població de mistificacions. M'adreço a tu, racionalista! ¿No tens gens de por davant un món en el qual tot sigui moralment neutre? ¿No és la destrucció de totes les fronteres que separen la moral tradicional de la raó sobirana l'anunci d'una catàstrofe?

Per al racionalista, l'eix principal de la visió catòlica del món passa «entre la persona humana desamparada, tancada en el seu sentiment de culpabilitat i l'autoritat que la controla». Jo penso d'una altra manera: l'eix de la visió catòlica del món és la persona, investida per Déu de tal dignitat que no se li permet agenollar-se més que davant Déu mateix. Però el confessorari és un lloc de remordiment de consciència que tot el món necessita. Uns es peneixen en un confessorari, uns altres en un altre lloc, però tots han de respectar l'opció del proïsme. El racionalista veu en la història del pastor i del seu ramat la renúncia conscient del catòlic davant la llibertat. Jo penso d'una altra manera: el catòlic sap que l'home és lliure de seguir Déu i de respectar els manaments de

Déu, en la mesura en què és lliure de prendre les seves pròpies decisions. Per això el catòlic hauria d'optar sempre per la llibertat davant l'alienació. (...)

És fals dir que l'únic que amenaça la democràcia polonesa és l'integrista catòlic. El nihilisme sense religió també l'amenaça. Em fa por un món en el qual governen la moralitat sense límits i la cultura sense el sagrat. Perquè serà un món sense moralitat i sense cultura. És una por davant la lògica de la guerra freda religiosa que volen imposar els extremitistes d'ambdues bandes de la barricada.

Al cap i a la fi, com a racionalista, es pot (...) no ser un assidu dels santuaris i al mateix temps comprendre l'Església. Es pot fer l'esforç de veure, darrera de les paraules i les institucions, persones dignes de respecte, convençudes que Crist els ha concedit la gràcia de la fe i les ha convidat a una vida responsable i misericordiosa, una vida de dignitat i esperança.

(...) Sembla absurd, però crec que el conflicte entre l'integrista religiós i el nihilista sense religió pot transformar-se en una espècie d'acord ecumènic. La raó vindria a garantir el refús a les exigències de les doctrines polítiques que, en nom de la solidaritat ètnica, social o religiosa, inciten a una obediència absoluta. Serà un recurs permanent contra els xerraires polítics, però no contra l'Evangeli. En aquest món que s'apropa perillosament al caire de la bogeria col·lectiva, cal proposar més aviat al bisbe catòlic i al racionalista una doble compatibilitat especial: exigeix-te a tu mateix tot el que puguis; perdona els altres tot el que puguis. La religió i el pensament racionalista laic hauran de cohabitar.

■ Adam Michnik

SORDESA: NOTÍCIA IMPORTANT

SI VOSTÈ VOL POT

SENTIR-HI MILLOR SENSE RES A LES ORELLES

El somni dels dèbils d'oïda s'ha convertit en realitat. Avui existeixen ulleres acústiques especials, ideals per a qui no està sord però vol millorar la seva audició per ambdues oïdes, amb la finalitat de rebre el so de la forma més natural i completa possible i sense que ningú no se'n adoni: sense cables, sense connexions, és a dir, sense res per amagar.

Si de vegades li han de repetir les coses o té alguna dificultat per seguir les converses o la televisió, no ho dubti. Demani hora per una consulta gratuïta i sense compromís, i els nostres especialistes l'informaran detalladament.

Durant els dies: del 2 al 14 de maig, amb motiu de la campanya de demostració, qui estigui utilitzant un aparell acústic «tradicional» podrà canviar-lo en unes condicions molt favorables.

GRIMOFON
CENTRO AUDITIVO

Rosselló, 273 (Pg. Gràcia) - 08008 BARCELONA
Tel.: (93) 415 79 49 (Dissabtes tarda tancat)

Si no li és possible assistir personalment a la demostració especial, sol·liciti informació sense cap compromís.

NOM

EDAT TELÈFON

ADREÇA

POBLACIÓ PROVÍNCIA

Catalunya

VATICÀ

Església en el Món

5

Es impulsat per l'ONU per la política familiar

El Papa acusa d'immoral el document de la Conferència del Caire

El Vaticà va donar a conèixer el text íntegre de la carta adreçada per Joan Pau II fa un mes a tots els caps d'Estat del món. En ella, el Pontífex demana als responsables de les nacions que impedeixin que es faci realitat el projecte impulsat per l'ONU per a la política familiar que es debatrà en la reunió del Caire i en la qual es recomana l'ús de l'avortament i d'anticonceptius.

La Conferència del Caire, convocada per l'ONU pel setembre d'enguany, debatrà la política familiar que l'organització de nacions recomanarà als seus associats. Contra aquesta política, recollida en el projecte que ja ha estat distribuït als respectius responsables dels diferents països, el Vaticà està fent un esforç extraordinari i inèdit, saltant-se obertament la seva tradicional prudència diplomàtica.

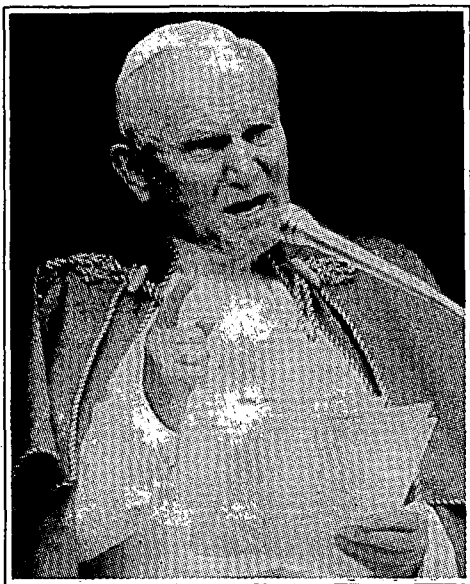
El secretari d'Estat del Vaticà va reunir els ambaixadors acreditats a la Santa Seu per fer-los donació d'una carta personal del Papa, als caps dels seus Estats en la qual se'ls demanava que intentessin frenar, o almenys modificar, el contingut del programa de l'ONU. La Santa Seu féu públic el contingut d'aquesta carta, el passat dia 15 d'aquest mes.

Entre altres coses, s'afirma el següent: «Una institució natural tan fonamental i universal com la família no pot ser manipulada per ningú. ¿Qui podrà donar aquest manament a individus o institucions? La família pertany al patrimoni de la humanitat!».

A continuació al·ludeix a un dels punts centrals continguts en el programa que es debatrà al Caire: «Resulten encara més greus les nombroses propostes d'un reconeixement generalitzat, a escala mundial, del dret a l'avortament sense cap restricció, la qual cosa va molt més enllà del que per desgràcia, ja consenten algunes legislacions nacionals».

«En realitat —afegeix la carta del Papa—, la lectura d'aquest document deixa l'amarga impressió de pretendre imposar un estil de vida típic d'alguns sectors de les societats desenvolupades, riques materialment i secularitzades.»

Pel que fa al que aquest tipus de model ofereix als

Joan Pau II: «Són gravíssimes les nombroses propostes d'un reconeixement del dret a l'avortament»

joves, diu que el que se'ls proposa és una societat constituïda per «coses» i no per «persones», el dret a fer-ho tot des de la tendra edat, sense cap limit, però amb la més gran «seguretat» possible. D'altra banda, veiem que el lliurament desinteressat d'un mateix, el control dels instints, el sentit de la responsabilitat són considerats nocions pertanyents a una altra època.

«Les innovacions que conté el projecte de document final de la propera Conferència del Caire —afirma el Papa—, tant a nivell de conceptes com de terminologia, el converteixen en un text molt diferent dels documents de les Conferències de Bucarest i de Ciutat de Mèxic. No es pot menystenir

el perill de funestes conseqüències morals, que podrien dur la humanitat vers una derrota, de la qual la primera víctima seria el mateix home.»

Acaba dient que «l'única resposta a la qüestió demogràfica i a la resta de plantejaments pel desenvolupament integral de la persona i de les societats sembla reduir-se a la promoció d'un estil de vida, de conseqüències que podrien revelar-se especialment negatives.»

Aquest és probablement, l'esforç diplomàtic més important dut a terme pel Vaticà en els darrers anys, després de les seves gestions de mediació internacional en alguns dels conflictes que han sorgit en les darreres quatre dècades. El Papa ha posat el seu prestigi personal al servei de la causa de la vida, conscient que si fracasa i l'ONU recomana als seus membres l'avortament, ja res no podrà frenar atemptats contra la vida no tan sols del no-nascut sinó d'ancians i malalts.

(A.F.P.)

Consulta de Joan Pau II als cardenals

La possibilitat de canonitzar no catòlics

Un considerable disgust es respirava fa uns dies al Vaticà. El motiu: un ancià cardenal ha filtrat a la premsa el document secretíssim, enviat per la Secretaria d'Estat als purpurats, previ a la reunió que hi haurà el maig amb el Papa. En ell se sol·licita l'opinió sobre tres afers: una reunió de totes les religions al Sinai, la canonització de cristians no catòlics i la demanda pública de disculpes per la Inquisició.

El document de 23 pàgines que la Secretaria d'Estat ha enviat a tots els cardenals, té per objecte el seu estudi i que aportin les seves respostes en la reunió convocada pel Papa per al 9 i 10 de maig.

Les qüestions sotmeses a consulta són essencialment tres: la conveniència de convocar totes les religions en un lloc «neutral» com la Muntanya del Sinai, la possibilitat de canonitzar els cristians no catòlics i si l'Església ha de demanar perdó i reconèixer que amb la Inquisició, es violaren els drets humans.

El fet que el Papa consulti els cardenals sobre temes tan delicats i nous —sobretot el de la canonització dels no catòlics, ja que cal no oblidar que fins al Concili se'ls anomenava simplement «heretges» i ara podran ser vistos com a sants—; el fet, per tant, que el Papa consulti és una prova que s'esforça per governar de manera col·legial, interessant-se a saber què opinen aquells que constitueixen el seu «consell», els cardenals, que representen l'Església universal.

Quant a les qüestions debatudes, la de la Muntanya del Sinai sembla la menys conflictiva encara que pot representar diverses dificultats a l'hora de ser duta a la pràctica. Si surt endavant, la reunió es convocaria per a l'any 2000 i hi estarien invitats tots els cristians, més jueus i musulmans. El lloc s'ha escollit per ser, diu el text, «el que simbolitza l'aliança de Déu amb el poble elegit, on foren donats els deu manaments, posant-se així les bases a la moralitat humana».

Es tracta de tornar a posar-se en camí per seguir les petjades d'Abraham, pare de la nostra fe, al qual es dirigeixen no sols els cristians, sinó també els hebreus i musulmans».

La trobada interreligiosa del Sinai seria precedida d'un acte de reconciliació entre totes les Esglésies cristianes.

Es consulta també sobre l'oportunitat de fer un «signe ecumènic» i admetre en el martirologi els cristians no catòlics. Pel mateix motiu es demana als cardenals el seu parer, sobre la conveniència de convidar l'Església catòlica a un examen de consciència, sobre la seva responsabilitat en la violació dels drets humans perpetrats en nom de la Inquisició. «L'Església —diu el text— és certament santa, com professem en el Credo; però és també pecadora, no com a cos de Crist, sinó per estar formada per homes pecadors.»

● C.C.

Recull tota la producció filatèlica de l'any passat

«Vaticano 1993»

L'Oficina Filatèlica i Numismàtica del Governatorato de la Ciutat del Vaticà comunica que s'ha editat en quatre llengües: italià, francès, anglès i alemany, la publicació titulada *Vaticano 1993* que recull tota la producció filatèlica emesa el 1993, inclosos els enters postals: aerogrames i targetes, i la reproducció de tots els mata-segells especials utilitzats pel Correu Vaticà durant l'any 1993.

El volum *Vaticano '93* s'ha renovat totalment en la part gràfica, artística i editorial.

La distribució de la publicació va començar el 25 de març de 1994.

FILTRANT LA NOTÍCIA

Viatges i Consistori

«El dia que Joan Pau II deixi de poder viatjar, dimitirà com a Papa», llegim en l'últim llibre d'un vaticanista seriós, Luigi Accatoli, molt ben considerat en la cúria romana.

Fins ara, el programa de viatges papals del 94 en contempla tres. El primer a Bèlgica, del 13 al 15 de maig, per a la beatificació del pare Damian De Veuster, apòstol dels leprosos.

El segon estava previst al Líban, però ha estat ajornat, «sine die», després de produir-se greus esdeveniments que han provocat fortes tensions i han enrair el clima sociològic d'aquella regió.

El tercer viatge previst serà a l'Àfrica. Es farà el novembre i a tres nacions emblemàticament representatives. Serà per satisfer aquells bisbes de color que demanaven que el Sinode se celebrés no a Roma sinó a l'Àfrica. La visita es presenta com a continuació celebrativa de l'assemblea sinodal.

El papa farà altres viatges fora de Roma però a Itàlia. Del 30 d'abril a l'1 de maig tornarà a Sicília, concretament a Siracusa i Catània. És probable que s'esperi de nou un espectacular anatema contra la màfia, retransmesa en directe per la televisió i que col·loca el Papa en una situació molt perillosa.

Moscou, Jerusalem i Pequín? Per l'any 94 no passen de ser somnis. Molts observadors donen per segur almenys el viatge a Terra Santa, però en el Vaticà es mostren cautelosos i prudents:

tot i que han estat positius els nous acords signats entre Israel i el Vaticà, la situació en els territoris ocupats continua tensa i fa més difícil la presència de Joan Pau II a Jerusalem.

L'esdeveniment més esperat, i potser el més important del 94, és el Consistori pel nomenament de nous cardenals que participaran amb moltes probabilitats en el pròxim còncile i serà decisiu en l'elecció del successor de Karol Wojtila.

Referent a la data del consistori, no hi ha res encara determinat, tot i que els cinc consistoris convocats pel Papa actual, tres s'han celebrat per la festa de Sant Pere i Sant Pau, 29 de juny.

Sembla que una de les preocupacions de Joan Pau II a l'hora de confeccionar les llistes dels «cardenables» és l'elevat nombre d'arquebisbes de cúria que esperen afanyadament la púrpura. Deu d'ells són italians. ¿Es donarà gust a tots? Òbviament que no. N'hi ha que, per facilitar les coses, invoca el consistori de l'any 1952, quan els arquebisbes de Cúria, Battista Montini i Domenico Tardini demanaren explícitament a Pius XII que no els inclogués en la llista, perquè el Papa fos més lliure de premiar personalitats eclesiàstiques, alienes a la burocràcia vaticana. Pius XII va reconèixer el gest, i, «post factum», fou Joan XXIII qui va rendir públicament honor a Montini i a Tardini amb la birreta de cardenal.

Quant a possibles noms, es fan moltes especulacions com sempre, que requereixen un altre comentari.

■ Francesc Gamissans

ESPANYA

Amb motiu de la Jornada Mundial de les Comunicacions Socials

MADRID.— La Jornada Mundial de les Comunicacions Socials, celebrat el passat diumenge 17 d'abril, va centrar el seu contingut sobre la programació religiosa de ràdio i televisió. El bisbe de Badajoz i president de la Comissió Episcopal de Mitjans de Comunicació Social, Mons. Antonio Montero, va presidir l'Eucaristia d'El dia del Senyor, per TVE-1, des de la parròquia de Santa Maria de la Esperanza a Madrid.

Us oferim tot seguit les opinions d'alguns bisbes que tractaren el tema en sengles cartes pastorals.

«Nosaltres manem en el nostre televisor»

«¿Qui mana a la televisió? Nosaltres» és el títol i el missatge de Mons. Antonio Montero, bisbe de Badajoz i president de la Comissió Episcopal de Mitjans de Comunicació. Segons el prelat, és ben clar que «no hi ha res ni ningú que pugui oposar-se a la nostra voluntat sobirana» a l'hora d'escollir un programa o tancar la televisió. No obstant això, reconeix que aquesta llibertat es pot veure retallada per la manca de programes del nostre grat.

Mons. Montero assenyala que la conquesta que representa la televisió que ens «posa tota la vida al nostre abast» i recorda que 6 de cada 10 espanyols no llegeixen mai el diari i que un cinquantadós per cent tan sols veu la televisió. El 48 per cent restant també veu la televisió, però no com a font exclusiva. I puntualitza: «no vull acceptar sense discerniment que tota sigui "tele-escombraries" ni definir, sense més ni més, el televisor com la "caixa tonta". Sóc un enamorat d'aquest invent, i li dec moltes bones i nobles estones de la meua vida».

El prelat recorda la part positiva del mitjà i deplora «amb dolor i sense embuts, els seus abusos culturals i morals, posant de manifest el vici i la degradació, explotant el sexe i la violència, difonent el nihilisme religiós i el relativisme moral».

Cal rebutjar els programes que transmeten un missatge immoral

Mons. Sebastián, arquebisbe de Pamplona, constata que «no és bo organitzar la vida de la

Monsenyor Martínez Sistach: «La influència de la televisió es manifesta en la violència dels nens, impròpia d'aquesta edat»

Els bisbes espanyols alerten sobre els perills de la televisió

família a l'entorn de la televisió i depenent dels seus programes. La vida familiar i personal ha de tenir el seus propis ritmes, temps i espais que no han de sotmetre's a la ingerència insaciable d'una pantalla totpoderosa». I subratlla que «s'ha de saber valorar, prendre i deixar».

Recomana rebutjar, igual que els programes violents, els espais «que directament o indirectament transmeten un missatge immoral, ja sigui en matèria sexual, familiar, social o quan donen un tractament incorrecte als assumptes de la nostra fe».

De la mateixa manera, l'arquebisbe afirma que els pares han d'ensenyar als seus fills a veure la televisió «amb discerniment i sobrietat, ajudar-los a ser lliures enfront de l'encantament despersonalitzador de la TV». Als col·legis i parròquies els recomana organitzar conferències i cursos que ajudin els pares i el jovent a conviure amb la TV d'una manera crítica, veritablement humana i cristiana».

També s'adreça Mons. Sebastián als propietaris i professionals cristians del mitjà perquè ponderin les grans possibilitats educatives que tenen a la seva mà i «la gran responsabilitat que assumeixen amb qualsevol actuació

multiplicada a través d'un instrument tan poderós i influent».

La passivitat ens fa esclaus en lloc de persones lliures

El bisbe de Tortosa, Mons. Martínez Sistach, assenyala que un element important per discernir si la televisió està al nostre servei o ens esclavitzava és examinar l'ús que en fem. «A casa, davant la pantalla, es poden prendre tres actituds assenyades —indica Mons. Martínez Sistach— quan el programa no ens agrada: mirar-lo amb esperit crític, denunciant amb energia els missatges que considerem perjudicials; canviar de canal o tancar el televisor». Afegeix tot seguit: «No hem de quedar-nos indiferents ja que la passivitat ens fa esclaus en lloc de persones lliures».

Així mateix, apunta que la in-

fluència de la televisió, essencialment en els infants, és molt gran. «Ho veiem en manifestacions de violència per part dels nens que són impròpies d'aquesta edat».

La fascinació de la televisió amenaça la nostra llibertat

El bisbe de Segòvia, Mons. Antonio Palenzuela, afirma que el major mal de la nostra societat és que «hem abdicat de la nostra llibertat, la pròpia, la personal; i consentim passivament qualsevol missatge, tot i que aquest ens arrabassi la nostra humanitat».

Mons. Palenzuela adverteix als pares que si «volen de debò afavorir un clima humà propi en les seves llars i educar els seus fills segons les seves pròpies conviccions, hauran de ser molt lliures i valents per exercir un judici crític

sobre allò que pot o no pot entrar a través de la televisió en les seves llars i acceptar-lo en uns casos o rebutjar-lo en d'altres.

«Cal saber apagar el televisor o canviar de canal quan en la llar entren la perversió, la grolleria, l'atac a la vida, la banalitat del sexe, el tractament frívol del matrimoni i la família, l'exaltació de la violència i de la cobdícia, i la crítica despectiva i irreverent de la fe», manifestà el bisbe de Segòvia.

A més a més, el bisbe subratlla que «empassar-se tot això, any rera any i dia rera dia, consentint i sense oposar cap resistència explícita, perverteix i envileix els criteris, els sentiments i les conductes».

Aixecar la veu i no plegar-se de braços

L'arquebisbe de Burgos, Mons. Santiago Martínez Acebes, reconeix que la televisió «pot enriquir la família, pot unir més estretament els seus membres i promoure la solidaritat amb altres famílies més necessitades i amb la comunitat universal». A més, «pot augmentar els coneixements civils, fins i tot els religiosos. Pot oferir-nos models de vida cristiana i ensenyaments evangèlics».

En aquest cas, «¡Beneïda televisió, present de Déu, especialment per a qui no sap o no pot llegir! La televisió és una amiga que em conta coses que m'agraden i fan bé», afirma Mons. Martínez Acebes.

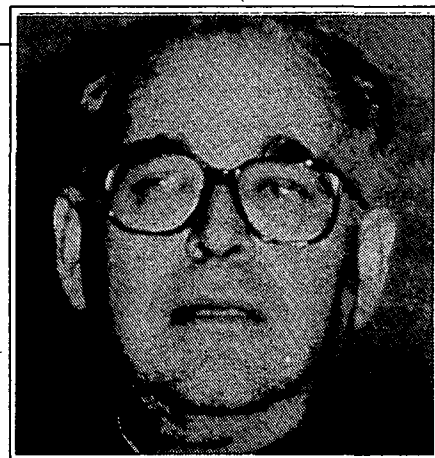
Però la televisió, segons l'arquebisbe de Burgos, també pot perjudicar la família, «en difondre models de comportament falsos o degradants, en llançar a les ones pornografia i imatges de violència brutal, en inculcar el relativisme moral i l'escepticisme religiós, en donar a conèixer informacions manipulades, en transmetre publicitat que explota o atia els instints dolents». I puntualitza: «en una paraula, quan es converteix en "tele-escombraries"». (SIC)

Monsenyor Montero, membre del Consell Pontifici de les Comunicacions Socials

BADAJOS.— Joan Pau II ha nomenat novament membre del Consell Pontifici de les Comunicacions Socials monsenyor Antonio Montero Moreno, bisbe de Badajoz, qui va pertànyer a aquest Consell des del 1981 fins el 1989, els dos períodes consecutius que permet el seu estatut.

Aquest organisme de la Cúria Romana, creat el 1954 pel papa Pius XII està compost per un president —l'arquebisbe nord-americà John Foley— i un equip de nou cardenals i altres tants bisbes, membres de conferències episcopals. Es tracta d'un Consell assessor de la Santa Seu per a les activitats de l'Església en el camp de la comunicació. Els prelats, assistits per un cos d'experts molt acreditats, segueixen de prop, estudien i analitzen aquest importantíssim sector del món actual i col·laboren amb la Seu Apostòlica en l'elaboració de documents magisterials sobre el tema.

Aquest organisme celebra cada any una sessió plenària de quatre dies en la qual cada membre informa sobre els afers més afins a la seva àrea geogràfica o lingüística i junts analitzen el moment mundial de la comunicació i la presència en ell de l'acció evangelitzadora de l'Església. (I.V.)

Monsenyor Antonio Montero Moreno, bisbe de Badajoz

Dissabte 7 de maig de 1994

PARRÒQUIA DE LA MARE DE DÉU DELS DESEMPARATS DE L'HOSPITALET DE LLOBREGAT (Plaça Espanyola. La Torrassa)

Amb motiu de la celebració del XXV Aniversari de la Secció de la Adoració Nocturna Espanyola, convidem a tothom qui vulgui acompanyar-nos en aquesta acció de gràcies als actes següents:

A les 8 h. del vespre

Eucaristia d'Acció de Gràcies.

Benedicció i Entronització d'una imatge de la Mare de Déu a la capella del Santíssim. Vigília d'oració.

Gianna Beretta Molla i Elisabetta Canori Mora

INTERNACIONAL

Dues esposes i mares de família, beatificades

ROMA.— El diumenge 24 d'abril, a la plaça de Sant Pere, el papa Joan Pau II proclamà beates Gianna Beretta Molla i Elisabetta Canori Mora. Les dues, esposes i mares de família. Beretta preferí morir a interrompre el seu embaràs i Canori amb la seva fe aconseguí convertir el marit.

És la primera vegada que en aquest segle l'Església proclama solemnement la santedat de dues esposes i mares de família. Pel que fa a Gianna Beretta Molla, era present a l'acte de la seva glorificació el seu marit, l'enginyer Pietro Molla, director d'un gran complex industrial.

Gianna Beretta Molla

Nasqué a Magenta el 4 d'octubre de 1922 i morí al veï suburbí de Ponte Nuovo el 28 d'abril de 1962; «doctora en medicina, sacrificà la pròpia vida per no interrompre el seu embaràs», com va escriure Joan Pau II el 18 d'agost de 1988 al bisbe auxiliar de Milà, Carlo Colombo, que havia donat suport a l'oportunitat d'exaltar a l'Església el generós testimoni de la dona.

La història de Gianna Beretta Molla és simplicitat, si es vol, amb detalls molt comuns. Nasqué en una família milanesa d'antiga i sòlida tradició catòlica. Durant els estudis secundaris, tingué la primera experiència de vida associativa i d'apostolat militant a l'Acció Catòlica. Després es doctorà en medicina. Un dilluns normal per una filla de família burgesa; en aquest cas, però, podem aclarir-lo amb llum pròpia segons es desprèn de les notes que Gianna escrivia regularment en un petit quadern.

Gianna Beretta Molla

Pel març del 1936, als catorze anys, en el primer recés espiritual de la seva vida, escriu: «Jesús, et prometo sotmetre'm a tot el que permetràs que m'esdevingui. Fes-me conèixer només la Teua voluntat».

El doctorat en medicina i cirurgia a Pavia l'any 1949; inscripció al col·legi professional dels metges de Milà, l'any 1950, i tot seguit obertura d'un consultori a Mesero; especialització en pediatria a la Universitat de Milà l'any 1952. L'esperit amb què assumeix i desenvolupa la professió podem trobar-lo en aquesta nota del 1953: «Tothom, en el món, treballa d'alguna manera al servei dels homes. Els metges treballem directament sobre l'home. (...)»

Només en set anys de matrimoni, quatre embarassos, i la mort una setmana després d'haver nascut Gianna Emanuela. Durant aquest temps, la professió exercida amb l'esperit que proclamava i la voluntat d'estar més

a prop de les mares, perquè compreguessin el valor de la vida. «Buscava també influir sobre els qui havien escollit al contrari, perquè el respecte a la vida es mantingués», assegura l'enginyer Molla.

Gianna era una dona molt laboriosa, que volia realitzar-se ella mateixa en la família i en la professió. No era senyora de saló: netejava, endreçava, preparava un òptim dinar en molt poc temps, era humil i discreta. Amb motiu de l'Any Internacional de la Família proclamada per l'ONU, el cardenal de Milà, Carlo Maria Martini, ha escrit: «És de gran actualitat en un temps en el qual tots els valors humans i evangèlics són posats a discussió i els mateixos cristians se senten sufocats per la

mentalitat circumstant i incapaços de traduir la fe en el quotidià, de cercar la voluntat de Déu en la realitat de cada dia, de reconèixer el primat de Déu en cada esdeveniment i en cada circumstància»

Elisabetta Canori Mora

El 24 d'abril a Roma, on va néixer (1774) i morir (1825), també serà beatificada Elisabetta Canori Mora. Al costat de Gianna Beretta Molla, l'Església també proposa aquesta figura de dona com exemple per imitar per la coherència demostrada a viure els valors familiars: fecunditat procreadora, que accepta donar la vida a costa de la pròpia, i fidelitat al cònjuge fins a l'heroisme.

Nascuda en una família aristocràtica, educada en el col·legi de les agustinianes de Cascia, Elisabetta Canori es va casar, als 22 anys, amb Cristoforo Mora, fill d'un dels millors metges de l'època. Només un any després de la celebració de les noces, Elisabetta descobreix que el marit té una relació extraconjugual. De fet tota l'existència de la família Canori Mora serà marcada pel comportament irresponsable de Cristoforo: marit infidel, donat al joc d'atzar i l'especulació financera, maçó declarat.

Per reconduir el marit a l'afecte familiar Elisabetta va arribar a mortificar fins i tot el seu orgull de dona: li donà quatre filles (dues

moriren de poca edat), sense tirar-li en cara el seu comportament deslleial o reprovar-li d'adaptar-se a una volguda immaduresa. Per proveir l'educació de les filles, Elisabetta va acceptar les feines més dures i humiliants.

L'any 1807 Elisabetta abraçà el Tercer Orde Trinitari i d'aquesta manera accentuà vers els més necessitats —malalts, pobres, caiguts en desgràcia— aquella gratuïtat, aquella donació d'un mateix, que durant tants anys havia vessat sobre les seves filles. La seva modesta casa esdevingué en poc temps, un lloc de pregària

Elisabetta Canori Mora

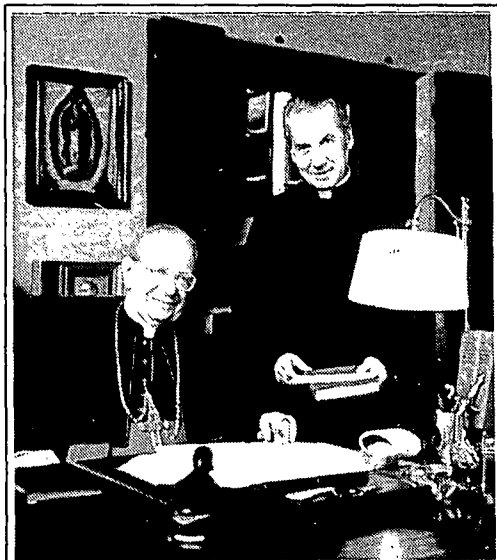
i d'acolliment. Després de la seva mort (les seves restes reposen a l'església de San Carlino, a Roma) el seu marit es convertí l'any 1934, i es féu religiós, dels Menors conventuals.

Elisabetta Canori és un exemple concret d'un amor capaç de convertir els cors.

L. C. («Jesus», abril 1994)

Ha estat nomenat pel Sant Pare

ROMA.— El dijous de la setmana passada, 21 d'abril, el papa Joan Pau II, confirmant l'elecció feta pel Congrés General Electiu, nomenà Prelat de l'Opus Dei monsenyor Javier Echevarría Rodríguez.

Monsenyor Javier Echevarría dempeus al costat de Mons. Álvaro del Portillo

Monsenyor Javier Echevarría Rodríguez, Prelat de l'Opus Dei

Nascut a Madrid el 14 de juny de 1932, monsenyor Javier Echevarría, resideix a la Cúria Prelatícia de l'Opus Dei (Viale Bruno Buozzi, Roma). És doctor en Dret Civil i en Dret canònic, i Consultor de la Sagrada Congregació per a les Causes dels Sants.

Ha realitzat estudis de Comerç (Sant Sebastià, 1947) i de Filosofia i Teologia (Roma, 1949-54). És doctor en Dret civil per la Universitat de Madrid i la Universitat Lateranense de Roma (1955), i doctor en Dret canònic per la Universitat «Angelicum» de Roma (1953). Ha realitzat cursos d'especialització de la Rota romana.

Ordenat prevere el 7 d'agost de 1955, fou membre del Consell directiu del «Collegium Romanum Sanctae Crucis» (Roma, 1956-61), professor de Teologia moral (1960-64), i comissari de la Sagrada Congregació vaticana per als Religiosos (1962). Ha estat Consultor del Consell general de l'Opus Dei (1966-75), Secretari general de l'Opus Dei (1975-82) i primer Vicari general de la Prelatura de la Santa Creu i Opus Dei (1982-94). Fou nomenat per Joan Pau II Consultor de la Sagrada Congregació per a les Causes dels Sants el 1981. Ha desplegat la seva activitat pastoral sobretot a Europa, i especialment a Itàlia, Espanya, Gran Bretanya i Alemanya, i ha dirigit nombrosos cursos de recés per a capellans i per a laics. També ha participat en diversos cursos i congressos internacionals a Londres, Madrid i Roma.

Ha publicat, entre d'altres treballs, «Servire, insegnamento pe-

renne di Mons. Josemaría Escrivá de Balaguer» (1977); «Love for Our Lady» (1980); «La fraternidad sacerdotal en la vida de Mons. Escrivá de Balaguer» (1985); i d'altres col·laboracions a diaris i revistes.

L'Opus Dei està compost per 77.000 fidels: 1.500 sacerdots i la resta, laics. El cinquanta per cent dels càrrecs directius estan ocupats per dones.

L'Obra a Catalunya

L'Opus Dei començà la seva labor a Catalunya el 1937, amb un viatge ràpid de Mons. Escrivá de Balaguer a Barcelona, durant la guerra civil. Dos anys més tard, el mateix Fundador i Álvaro del Portillo —aleshores estudiant d'enginyeria de camins— iniciaren personalment els apostolats estables d'aquesta institució de l'Església a Barcelona. En l'actualitat, desenes de milers de persones participen en les activitats de la Prelatura a Catalunya.

Tot i que la tasca més important que realitza l'Opus Dei a cada indret és el treball apostòlic personal de cadascú en el propi ambient professional i familiar, alguns d'ells han promogut també labors corporatives.

L'Opus Dei té a Barcelona una Delegació, presidida per un Vicari, el doctor Manuel Dacal, que és el delegat de la Prelatura per a Catalunya, i formada per dos consells, d'homes i de dones respectivament, de deu persones cadascun.

Qüestions de tipus social, econòmic i polític

Joan Pau II rep unes ofrenes típiques del continent negre en el decurs de la missa

Dures acusacions

Vet aquí les acusacions d'alguns bisbes africans a l'aula del Sinode:

—Cal fer encara més per millorar la sort dels infants. Quatre milions en moren cada any com a conseqüència de malalties derivades de la fam i que podrien ser previngudes. També hem d'afrontar els problemes relatius al nombre creixent d'orfes com a conseqüència de la sida present en tot el continent». (Monsenyor De Jong, bisbe de Ndola, Zàmbia).

—«En aquests darrers anys estem assistint a una onada d'islamització extremista barrejada amb violència i terrorisme, inspirada en la política més que en la religió i que es dirigeix tant contra els musulmans i governs moderats, com contra els cristians, els estrangers i els turistes» (Monsenyor Salama, bisbe auxiliar d'Alexandria dels Coptes).

—«Cal revaloritzar el sagrament dels malalts i els ministeris de l'exorcisme, l'oració sobre els malalts, l'alliberament dels esperits malignes». (Monsenyor Ngoy, bisbe de Manono, Zaire).

—«Les Congregacions religioses s'han compromès de moltes maneres a favor dels més necessitats: víctimes de la guerra, de l'explotació econòmica, de la sida, els refugiats» (Pare Schouwer, superior general, de la Congregació de l'Esperit Sant).

—«A Àfrica, més que en cap altre continent, es combat avui dia una decisiva batalla per la vida. L'Església catòlica africana ha de reforçar la pròpia consciència de ser preciosa reserva de fe viva i heroica» (Cardenal Angelini, president del Consell Pontifici per a la Pastoral dels Operaris Sanitaris).

—«Zaire es troba davant la necessitat cada cop més urgent d'afrontar la crisi de la família» (Monsenyor Dhejju, bisbe de Bunia, Zaire).

—«Tots sabem l'existència de les guerres en curs en diversos països africans i deplorem aquesta situació: Angola; Ruànda, Somàlia, només per esmentar-ne alguns. Els bel·ligerants no tendeixen al bé comú i porten a terme esgarrifores matances, destruint estructures que han estat contruïdes amb molt de sacrifici. Cada dia de guerra es paga amb centenars i, a vegades, milers de morts cruels que no perdonen mares ni fills» (Monsenyor Franklin Da Costa, arquebisbe de Lubango, Angola).

Els qui desitgeu viure la vostra vocació monàstica, sapigau que una Congregació Benedictina d'origen francès ha estat implantada a Espanya (Catalunya) per acollir-vos, fins i tot, si sou minusvàlids o de salut fràgil.

Adreça: Monestir de Sta. Maria de Refet
25739 Seró - Artesa de Segre
(Lleida) Tel. 40 07 75.

ROMA.— Després d'una enèrgica i inesperada intervenció del Papa sobre les interpretacions donades a la seva condemna al document de la Conferència del Caire que es discutirà el proper setembre, els pares sinodals van centrar la seva atenció en els problemes de tipus social, econòmic i polític.

Joan Pau II, en aquest com en els anteriors Sinodes, exerceix d'il·lustre convidat. Hi assisteix sempre, escolta amb profunda atenció i mai no intervé; els seus gestos són algunes lleus afirmacions que efectua amb el cap, quan el que ha dit el bisbe de torn el convenç. Per això, va constituir una sorpresa que el Sant Pare prengué la paraula en concloure una jornada de la setmana passada i donés una explicació al seu radical enfrontament amb l'ONU sobre l'avortament i la contracepció.

L'excusa fou la invitació feta per l'arquebisbe de Ciutat del Cap (Sud-àfrica), monsenyor Henry, perquè visités el seu país, aquesta vegada de manera oficial. Joan Pau II va agrair a monsenyor Henry la invitació i li confirmà que estava dins dels seus plans. Tot seguit, vingué la sorpresa. «La premsa ha dit —afirmà el Pontífex— que el Papa ataca l'ONU però és un atac que pretén defensar les joves nacions, perquè l'Estat no pot convertir-se en el destructor de la família».

Proclamació de la veritat i la justícia

Pel que fa a les intervencions dels bisbes al Sinode, aclarits els dubtes sobre la inculcació del ritu matrimonial, moltes de les aportacions dels pares se centren ara en qüestions de tipus social,

polític i econòmic. Així, per exemple, la de monsenyor Cisse, bisbe de Sikasso, a Mali, que va lamentar les condicions que imposen els donants d'Occident als bisbes d'Àfrica per executar els plans de pastoral per ells finançats. «Els bisbes —digué—, directament responsables de les pròpies diòcesis, segons la teologia de l'Església local, són forçats a proposar uns altres, per obtenir finançament, els projectes pastorals que ells mateixos han elaborat».

Si aquest bisbe es queixava de les condicions que acompanyen les almoines, el bisbe de Matadi, al Zaire, monsenyor Kembo, exhortava les Esglésies africanes a fer-se càrrec de les seves pròpies necessitats i a deixar de ser «les eternes mendicants». Mentrestant, altres bisbes van demanar als de les nacions riques que intercedissin davant els seus governants perquè cancel·lessin el deute extern que asfixia Àfrica.

Interessant va ser la intervenció del bisbe auxiliar d'Alexandria dels Coptes (Egipte), que parlà de les relacions amb l'Islam i de l'ecumenisme, reflectint amb les seves paraules una de les dificultats reals que existeixen en aquest diàleg: «la manca de reciprocitat i la gran diferència a l'evolució social i cultural de l'altre part».

Brillant i acollida amb aplaudiments fou la intervenció del car-

denal Etchegaray, que va fer, a la manera de Luther King, una composició literària com si hagués tingut un somni que narrava als seus oients. El purpurat francès, president del Pontifici Consell Justícia i Pau, digué que «L'Església és una de les poques institucions en què l'home pot ser reconegut, respectat, protegit, com a imatge de Déu» i va assenyalar que, en general, «els bisbes i els sacerdots africans han proclamat ben alt i clar les exigències de la veritat i la justícia».

Sempre en aquest camp polític social, intervingué el bisbe de Nkayi (Congo), monsenyor Nsanyi, per afirmar que «L'Església a Àfrica ha de treballar per a la transformació política optant per la democràcia».

Teòlegs d'Alemanya i de Suïssa demanen perdó

Un grup de teòlegs europeus i africans d'alemanya i de Suïssa, han llançat amb motiu del Sinode dels bisbes per a Àfrica, que se celebra a Roma, una confessió pública per les faltes comeses contra la llibertat i la dignitat dels africans, i també en l'Església.

Aquesta confessió dels «Kindugu» (mot swahili que significa fraternitat) sostinguda amb les signatures de centenars de cristians ha estat adreçada al secretari general del Simposium de les Conferències episcopals d'Àfrica (SCEAM), Mons. Hirary Senoo.

Entre les signatures, figuren els noms del teòleg alemany Bernard Häring, dels bisbes brasilers Erwin Kräutler i Pere Casaldaliga i també dels teòlegs zairens de la Universitat de Friburg, Bénédet Bujo i Bernard Bunono. (APIC)

«Un dels més ardents defensors de la vida», segons Joan Pau II

Ha mort el professor Jérôme Lejeune

El professor Jérôme Lejeune, genètic francès, president de l'Acadèmia Pontificia per a la Vida, va morir a París, a l'edat de 67 anys. En un comunicat datat al Vaticà, el papa Joan Pau II presenta el professor Lejeune com a «un dels defensors més ardents de la vida humana en una civilització contemporània en la qual la vida dels infants que han de néixer, els ancians o els malalts és sovint amenaçada o que es pot pensar en una amenaça programada».

«Les instàncies humanes, els parlaments democràticament elegits usurpen el dret de poder determinar qui té dret a viure i, inversament, qui pot veure's denegat aquest dret, impunement. De diferents maners, el nostre segle ha fet l'experiència d'una tal actitud sobretot durant la segona guerra mundial i també després del final de la guerra», diu Joan Pau II.

Jérôme Lejeune va assumir plenament la seva

responsabilitat d'investigador científic sense deixar-se influir per la societat permissiva ni per la passió social, continua el Papa en el seu missatge adreçat al cardenal Jean Marier Lustiger, arquebisbe de París.

Joan Pau II també recorda que la creació, el 1er. de març propassat d'una Acadèmia Pontificia per a la Vida es deu a una iniciativa del professor Lejeune que des de feia anys era membre de l'Acadèmia Pontificia de Ciències i del Consell

Pontifici per a la pastoral dels serveis de la salut.

Els funerals del professor Lejeune, se celebraran el 5 d'abril, a Notre-Dame de París.

L'any 1959, Jérôme Lejeune va descobrir la primera anomalia del cromosoma humà: la «trisomia 21». El professor Lejeune era respectat com una de les més grans autoritats a nivell mundial, també per aquells que no compartien les seves conviccions més profundes. (APIC)

Margarita Banchs, missionera de Jesús, Maria i Josep, explica els enfrontaments entre hutus i tutsis, viscuts per ella

A Rwanda, més d'un milió de morts en deu dies

La religiosa Margarita Banchs Coromines va ser una de les primeres que va sol·licitar anar al Centre de Salut Sante Crête Zaire-Nil que el seu orde, les Missioneres de Jesús, Maria i Josep va obrir a Rwanda a principis dels 70. Però van haver de transcórrer 20 anys fins que li ho concedissin. Aquesta religiosa, nascuda a Mataró al 1939, després de 4 anys de treball al costat dels més necessitats, va fugir precipitadament de la missió amb les germanes Pilar Díez Espelosín i Amparo Muñoz, el passat 13 d'abril, com a conseqüència de la terrible onada de violència que enfronta les ètnies hutu i tutsi.

Des que va arribar a Madrid el 15 d'abril, Margarita Banchs no ha tingut massa temps per descansar, ja que ha hagut d'atendre un gran nombre de mitjans de comunicació. Vaig tenir la sort de poder conversar amb ella a la casa central de l'Orde a Madrid on es recupera de la difícil experiència, abans d'anar a Mataró per veure la seva família i les germanes del convent de Sabadell.

Aquesta dona coratjosa que ha arriscat la vida pels altres, reviu el malson, quan grups de hutus mataben de forma indiscriminada als malalts tutsis que es curaven a l'hospital, i ofereix un valuós testimoni pels lectors de *Catalunya Cristiana*:

—**¿Quina tasca duia a terme en el centre hospitalari i com ha estat la seva vida a la missió durant aquests anys, abans que esclatés el caos?**

—El nostre centre de salut, situat a 40 km. de Kibuye que és la capital de la província, s'ocupava de la medicina preventiva, la maternitat i també l'hospitalització, la qual cosa no vol dir que es tractés d'un hospital perquè no hi havia metges, només nosaltres tres i una germana rwandesa. Allà les distàncies són molt grans, no hi ha poblats, sinó que la gent viu aïllada en petits terrenys. Per arribar al dispensari han de recórrer uns 15 quilòmetres, però cal que vinguin cada dia perquè encara que els hi expliquis el tractament que han de fer, no ho entenen i s'ho prenen tot de cop. Només hospitalitzàvem els que tenien malària o aquells casos greus ja que sols disposàvem de 26 llits.

La germana Margarita fa una pausa abans de continuar explicant la bellesa del lloc on treballava.

Recordo el paisatge que era impressionant, des de casa nostra es veia el llac Kibu i totes les

muntes del Zaire. Estàvem a una cresta de 2.100 metres d'altitud que separa les aigües del Congo i del Nil.

Però aquell lloc idíl·lic es va convertir en un infern.

—**¿Quin ha estat l'origen de la terrible matança que han dut a terme els hutus contra els tutsis?**

—Són dues ètnies que durant segles s'han odiat. Encara que els tutsis són una minoria sempre havien dominat els hutus als quals han tractat com esclaus durant massa temps. Els tutsis no es resignen a haver perdut el poder que els hutus van aconseguir ara fa 30 anys. L'assassinat del seu president, Juvenal Habyarimana, va ser el crit de guerra que va moure els hutus ignorants que viuen a les colines i que considera-

de tutsis però no com la d'ara perquè jo no sé la xifra que han donat els mitjans de comunicació, però nosaltres calculem que un milió de tutsis han mort en mans dels hutus en deu dies.

—**A la missió van viure situacions dramàtiques. ¿Com van succeir els fets?**

—El dimarts 12 d'abril ens vam passar la nit cosint els ferits. A les vuit del matí va entrar un grup de hutus i els van matar a tots en els llits. Portaven llances, canyes de bambú que ells afilen però encara que no matin quan la claven, porta un verí a la punta que infecta tota la sang. Estaven drogats i borratxos, fora de si. Ens van preguntar si teníem personal tutsi, i els hi vaig respondre que jo havia vingut a Rwanda per treballar i no per distingir les dues ètnies. Els hi

claus per obrir-ho tot però sorprenentment van passar de llarg de l'habitació on estava el grup amagat. Sóc monja, però mai tant com en aquell moment vaig veure que el Senyor havia fet aquest miracle.

—**¿O sigui que va poder salvar aquest grup de tutsis?**

—Els vam tenir amagats durant una setmana. Era molt perillós perquè ens vigilaven i només els hi podíem passar menjar quan ja era fosc. A vegades només els hi donàvem aigua perquè no podíem fer una altra cosa. Tothom ens deia que fugíssim però la nostra intenció era no deixar la missió si encara hi havia alguna persona viva. A les dues del matí del 13 d'abril, vaig ficar 22 persones en el Land Rover i les vaig portar fins a Kibuye. No podíem fer res més per ells. Mentre jo estava pel camí, la germana Pilar Díez Espelosín es va posar en contacte amb la Cope i els hi va demanar que fesin tots els possibles per facilitar la nostra sortida.

—**Alguns religiosos s'han queixat de la manca d'interès per part del Ministeri d'Afers Estrangers. ¿Aquest és el seu cas?**

—Crec que aquest sentiment l'han viscut més les persones que van arribar primer, però nosaltres no tenim res a dir. Allà no hi ha ambaixada espanyola, només un cònsul honorari que en aquell moment es troba-

va de vacances. Arran de la trucada a la Cope, el consolat espanyol es va posar en contacte amb els de França i Bèlgica que són els que organitzaven l'evacuació de tots els estrangers. Però quina va ser la nostra sorpresa quan els militars belgues ens van dir que no ens podien venir a buscar sinó que nosaltres havíem d'arribar a Kibuye on ens esperava un vaixell que ens portaria fins a Goma al Zaire. La gran pena que tenim és que vam haver de deixar a la nostra

La missionera de Jesús, Maria i Josep, vol tornar a Rwanda per ajudar a reconstruir el país

germana rwandesa perquè els belgues només podien rescatar als europeus.

En principi no hi ha perill perquè ella és hutu. La vam deixar amb les monges de Santa Maria de Kibuye. Va ser molt dolorós.

—**¿Com van poder resistir aquella situació? ¿No tenien por?**

—Sí, és clar som humans però quan hi ha moltes coses a fer, les fas i no penses perquè la situació ho supera tot.

—**¿Com és possible dur a terme una matança tan cruel sense cap mostra de pietat?**

—La violència mai no té explicació. Sembla una pel·lícula ambientada a l'Àfrica del segle passat però malauradament és real. Creiem que tota aquella massa de hutus ignorants ho fan perquè hi ha algú darrera que els empeny. Vam veure com cremaven l'edifici de l'Ajuntament on s'havien amagat 200 persones.

—**¿Quina és la presència de l'Església catalana a Rwanda?**

—Hi ha diverses congregacions que no són bàsicament catalanes encara que n'hi pot haver com és el meu cas. Conec a capellans del bisbat de Vic. Un d'ells, Joan Casas, ha treballat de manera fabulosa a Rwanda. En total hi havia uns 130 religiosos i religioses de tot Espanya.

—**Després d'aquesta dura experiència, ¿pensa tornar a Rwanda?**

—Quan vam marxar deixant els morts a la porta de casa, no se'ns va passar pel cap aquesta idea perquè va ser molt dur i esgarriós. Un dels nostres treballadors que era tutsi i tenia una dona hutu que estava embarassada, no va poder suportar la tensió psicològica i el vam trobar penjat a la seva habitació... És una vivència molt forta, però després d'uns dies de serenor, estic convençuda que el nostre treball serà reconstruir tot el que ells han destruït. Si abans d'aquesta guerra, molts només menjaven un tros de pa i unes mongetes cada tres dies, després de la guerra, la pobresa haurà augmentat. Nosaltres hem triat l'opció d'estar al costat dels més necessitats, crec que hi hem de tornar.

La germana Margarita em mostra les fotografies d'uns infants esquelètics amb només la pell i l'os. «Mira aquests són els nostres nens», em diu tota orgullosa. Encara que a molts quilòmetres de distància, el seu cor segueix ben a prop d'ells.

■ **Glòria Carrizosa**

La germana Margarita Banchs, té a la seva dreta un jove tutsi que treballava a la missió i a l'esquerra una noia hutu. El noi tutsi no va poder suportar la pressió psicològica i es va penjar

ven el president com el seu pare. Havien de venjar la seva mort i per aconseguir-ho volen eliminar tots els tutsis.

—**¿Durant aquests anys, ha viscut situacions semblants?**

—Els conflictes sempre han estat més a Kigali, la capital del país. De fet, aquesta és la primera vegada que fan una guerra amb armes. Abans sempre era amb fletxes o llances però mai amb bombes ni canons. L'any passat també hi va haver una matança

vaig obrir una habitació que estava plena de morts per mostrar-los la seva obra. «¿Per què heu matat tots aquests nens, ells no tenen la culpa?», els hi vaig preguntar. Però ells no entraven en raó i volien escorcollar-ho tot perquè sospitaven que teníem gent amagada. Era veritat, n'hi havia deu tancats en una habitació i una dotzena més que estaven al lloc on emmagatzamàvem la llenya. Em tremolaven les cames, portava una butxaca plena de

Residència Geriàtrica BON VITURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estadies per sempre, i per convalescències. Poques places.
Tel. 427 44 53.

A l'Assemblea Extraordinària de les Escoles Cristianes de Catalunya

L'Escola Cristiana renova amb fermesa el compromís en la reforma de l'ensenyament

El Secretariat de l'Escola Cristiana de Catalunya va renovar en l'Assemblea Extraordinària del passat 12 d'abril, que va aplegar a La Salle Bonanova prop de 2.000 representants d'escoles de tot Catalunya, la seva opció per «una actitud totalment favorable a la implantació de la reforma al sistema educatiu, entenent que aquesta aplicació degudament portada millorà l'educació i aconseguirà consolidar la presència i l'evangelització de l'Església en el camp escolar», segons va assegurar el pare Francesc Riu, responsable del Secretariat, en la ponència central de l'assemblea.

BARCELONA

Així mateix, aquest responsable va aprofitar la convocatòria extraordinària d'aquesta assemblea per fer una crida ferma als directius i propietaris de centres de l'Església perquè facin un esforç per poder acollir el gran nombre de sol·licituds de pares que volen que els seus fills estudiïn en una escola cristiana, i que no poden fer-ho perquè falten aules.

«És un problema de molt difícil solució. Molts pares s'han fet aquesta il·lusió i quan es troben, per aquestes dates, que no hi ha prou places se senten decebuts i amb raó, perquè tenen dret a escollir la mena d'educació que volen per als seus fills. L'única solució és l'ampliació de les aules, allà on sigui possible, que comporta una actitud valenta i agosarada de les institucions titulars i alhora el suport de l'administració, ja que compten que la conselleria d'Ensenyament facilitarà aquestes ampliacions. Encoratgem des d'aquí a donar la màxima resposta a aquestes sol·licituds de plaça per possibilitar als pares l'exercici del seu dret fonamental d'elecció del centre escolar».

L'assemblea, a la qual van assistir el conseller d'Ensenyament de la Generalitat, Joan M. Pujals, i

l'arquebisbe de Barcelona i president del Consell Escolar de l'Escola Cristiana, Ricard M. Carles, tenia l'objectiu de valorar l'aplicació de les conclusions del IV Congrés de l'Escola Cristiana que es va celebrar el 1989 i que es va dedicar precisament a l'estudi de la reforma educativa.

Aleshores es va reflexionar sobre 12 punts d'interès prioritari en aquesta aplicació de la reforma —com el nou currículum, el professorat, l'atenció a la diversitat d'alumnes, el pluralisme i la democratització a l'escola, la gratuïtat a l'educació o l'accés a l'ensenyament post-obligatori— que van ser repassats en aquesta assemblea extraordinària en la ponència del pare Riu, de més d'una hora de durada. «Hem mantingut durant aquests anys i seguirem mantenint una actitud de col·laboració lleial amb el departament d'Ensenyament—va assenyalar aquest responsable a les conclusions finals—, entenent que l'aplicació de la reforma és una responsabilitat que assumim tots».

Precisament Joan M. Pujals va encoratjar a «assumir i refermar la confiança en la reforma del sistema educatiu», una confiança que «ens duu a fer un esforç en el camp dels recursos però també en el de mostrar unes actituds favorables».

Pujals va ser rotund en aquest aspecte: «Els recursos econòmics no són sobers, però per tirar endavant la reforma hi ha sobretot el factor humà, l'entusiasme i el convenciment. Volem reforma. I si ara no és possible dur-la tota a la pràctica alhora mirem on sí és possible i on la podem anar aplicant amb uns criteris de qualitat i homogeneïtat que no posin en perill una política educativa favorable a la lliure tria d'un centre escolar».

L'arquebisbe de Barcelona demanà esforç per eliminar les causes del sofriment i de la marginació

ment a l'assemblea sense lloar la tasca del Secretariat de l'Escola Cristiana, que «si avui no existís s'hauria d'inventar». «Us encoratjo a mantenir la vitalitat i l'alt nivell d'exigència que avui he detectat en aquesta assemblea extraordinària», va dir per finalitzar.

Monsenyor Carles va ser l'encarregat de cloure aquesta assemblea amb el seu parlament. «Potser per primera vegada a la història l'home s'ha d'agafar a la religió per salvar-se del naufragi de la seva pròpia cultura, perquè el món que construeix es torna en contra seu si deixa Déu de banda», va exposar el prelat, que va mostrar la seva preocupació per «dos motius de veritable sofriment per al pastor d'una diòcesi com Barcelona, l'evangelització i l'atenció als marginats».

En aquest sentit l'arquebisbe va dir que «hem d'esforçar-nos per eliminar les causes de sofriment i marginació, i no dir allò de "vosaltres feu la societat com volgueu que nosaltres ens ocuparem de les seves víctimes"». Monsenyor Carles va dir que evangelitzar és «voler perfeccionar la cultura impregnant-».

la» i va recordar el sentit evangelitzador de l'Escola Cristiana.

Precisament aquest aspecte evangelitzador havia estat anteriorment posat de manifest durant la intervenció a l'assemblea dels representants dels pares d'alumnes de les Escoles Cristianes. Joan Torres, portaveu d'aquest col·lectiu, va recordar que «no solament vénen pares cristians a les nostres escoles, sinó també aquells que volen una educació de qualitat per als seus fills», i que estaran en contacte amb la tasca eclesial durant un temps.

Per la seva banda, Josep Piulas, representant de l'APEC, l'Associació de Professors de les Escoles Cristianes, va criticar durant la seva intervenció «la manera d'entendre el món basada en el triomf i el fracàs dins d'una societat competitiva». En aquest sentit va assegurar que cal un canvi de model educatiu que col·loqui l'alumne al centre, que promogui una societat més plural, justa i solidària, canvi que «els educadors hem de tutelar», va dir Piulas.

■ David Vidal i Castell

Dimecres sant, els 53 adults de la primera comunitat de Catalunya del Moviment Neo-catecumenal van renovar solemnement les promeses del baptisme davant el bisbe auxiliar de Barcelona, Joan Carrera, després d'haver conclòs el camí de formació que ha durat 23 anys. Amb motiu d'aquest esdeveniment, el fundador del moviment, Kiko Argüello, va estar present en una trobada que va aplegar prop de 2.000 persones de les 55 comunitats de Catalunya.

Kiko Argüello, és el segon començant per l'esquerra

Després de 23 anys

La primera comunitat Neo-catecumenal de Catalunya acaba el seu camí de formació

SITGES.— Argüello es va dirigir als membres de la primera comunitat que «ara acaben aquest itinerari de formació a la fe adulta que és el camí Neo-catecumenal», dient que «ja no estaran més sota instructors. Com deien els Pares de l'Església als catecúmens que s'acostaven al baptisme, fins ara s'entrenaven al gimnàs, ara baixaran a l'estadi per combatre; fins ara les seves caigudes queien sobre llurs instructors, ara cauran sobre ells mateixos i sobre l'Església».

El líder neo-catecumenal va afirmar que «avui la cristiandat s'ha acabat, la nostra societat és cada cop més pagana», i per tant, que «l'Església, dipositària d'un tresor que és per a tots els homes, ha d'evangelitzar aquesta generació. Cal recuperar aquesta síntesi kerigma-canvi moral-litúrgia. És, en definitiva, la crida del Concili. L'Esperit Sant ha suscitat el carisma del Camí Neo-catecumenal —que no és pas l'únic— per ajudar la parròquia en aquesta missió d'evangelitzar els allunyats». Per

últim, el fundador del moviment va dir a Sitges que «tot això només és possible en "petita comunitat". L'Església antiga era formada per comunitats molt petites. Una comunitat massiva és sociològicament inviable. I per estimar-nos ens hem de conèixer. És clar que es pot parlar també de comunitat parroquial, però entesa com comunitat de comunitats».

Joan Pau II, adreçant-se als responsables del moviment aquest gener a Roma, va definir el Camí Neo-catecumenal com un propòsit «d'agafar l'esperit del Concili Vaticà II, per oferir un exemple de nova evangelització que dona esperança a l'Església a les portes del tercer mil·lenni cristià». També els va exhortar a «restar sempre fidels al carisma que Déu els ha confiat per al bé de tota la Comunitat eclesial, contribuint amb la seva obra a un nou i més profund descobriment de la iniciació cristiana dels adults».

■ Guillem Ferrer

Va ser fundat l'octubre de 1953

40è aniversari de la Fundació del Col·legi de la Mercè

TARRAGONA

MONTBLANC.— Els actes commemoratius que al llarg del curs s'estan celebrant a Montblanc (Conca de Barberà), amb motiu de complir-se el 40è aniversari de la Fundació del Col·legi de la Mare de Déu de la Mercè, culminaran el diumenge, 8 de maig amb una gran trobada, que aplegarà actuals i antics professors i alumnes.

Aquesta diada s'iniciarà a partir de les deu del matí, als patis del col·legi, amb l'actuació de diversos grups d'animació de Montblanc. A les 12 del migdia se celebrarà una missa concelebrada, presidida per l'arquebisbe de Tarragona, Ramon Torrella i el bisbe d'Urgell, Joan Martí, antic director del centre, amb la participació d'altres preveres vinculats amb la institució.

Acabada l'eucaristia hi haurà una salutació als assistents i la presentació d'un llibre que recull aquests 40 anys d'existència de la Mercè. La trobada culminarà amb un dinar de germanor, també als patis del centre.

Les darreres activitats, amb motiu de la referida efemèride, han consistit en una taula rodona, que sota l'enunciat de *Passat, present i futur del Col·legi de la Mercè* tingué lloc al Museu-Arxiu de Montblanc. Després s'inaugurà una exposició de 500 fotografies, que recull gràficament les activitats docents, promocions d'alumnes, principals esdeveniments i fets puntuals.

Una setmana més tard, els ex-alumnes historiadors, Josep M. Porta i Gabriel Serra van fer una conferència sobre la trajectòria del col·legi.

Recordar que el Col·legi Episcopal de la Mare de Déu de la Mercè va ser fundat l'octubre de 1953 per qui fou cardenal-arquebisbe de Tarragona, Benjamí de Arriba i Castro. El centre assolí un reconegut prestigi al llarg dels anys, amb un creixent nombre d'alumnat de la comarca i d'altres indrets, els darrers en règim d'internat, assolint el curs 1973/74 la màxima categoria acadèmica, impartint els ensenyaments de COU fins l'any 1986; el curs següent, aquest nivell ja va anar íntegrament a càrrec de la Generalitat. Arran d'això, l'edifici destinat a BUP i COU va ser venut a la Generalitat, convertint-se en institut.

Actualment el Col·legi de la Mercè continua impartint la segona etapa d'EGB, fent agrupació escolar amb el Col·legi del Carme, amb la denominació comuna de Mare de Déu de la Serra. Amb la futura implantació de l'Ensenyament Secundari Obligatori (ESO), la Mercè podria assumir aquest pla d'estudis subvencionat.

Un dels objectius que promou la comissió del 40è aniversari és el de reparar la teulada de l'església del col·legi, pintar el seu interior i la façana. Per aquesta raó s'ha cercat l'ajut institucional i s'obrirà una subscripció popular el dia de l'aplec de maig.

■ Joan Boronat

22 joves participaren en una convivència vocacional

TORTOSA

Organitzat per la Delegació de Pastoral vocacional se celebrà al mateix seminari una convivència de pastoral pro nous seminaristes. Hi acudiren adolescents i joves de les parròquies de Perelló, Sant Carles de la Ràpita, Raval de Crist, Santa Bàrbara i Tortosa.

La dinàmica dels tres dies —8, 9 i 10 d'abril— seguí una línia de grups, participació, testimonis, pregàries, visita a centres assistencials...

En destacarem el treball de grups com a resposta a les meditacions dirigides per l'equip de sacerdots del seminari. Hi havia, però, un segon plat fort: la sessió de testimonis. Els 22 participants pogueren preguntar als tres sacerdots de diferents edats com havien respost a la crida del Senyor i com la viuen actualment a les parròquies. Capítol a part mereix el torn de preguntes al mateix bisbe Lluís que ostenta la plenitud del sacerdoci.

A aquesta convivència ha seguit la trobada diocesana d'escolans, la Jornada Mundial de Pregàries per les Vocacions i, per fi, la Setmana de Pregària.

Aquestes activitats formen part de les propostes operatives de la Pastoral Vocacional Sacerdotal aprovades pel Consell Presbiteral l'11 de març de 1994.

Són 11 les propostes concretes que l'ofereixen i es nota un treball il·lusionat per part de la delegació.

Els responsables, començant pel bisbe, tenen cura de parlar-ne oportuna i inoportuna i presentar la campanya no com un SOS desesperat, sinó com una exigència eclesial que brota del baptisme-confirmació. Es traspuja una esperança activa.

■ J. Blanc i Bahima

FETS I CRITERIS

El cardenal Garrone

Als seus 92 anys, retirat a la casa de les Germanetes dels Pobres de Roma, el cardenal Garrone ens ha deixat, a començaments d'aquest any, en el silenci i en la discreció que tant caracteritzaren la seva vida.

Creat cardenal per Pau VI l'any 1967, el gener de 1968 fou nomenat prefecte de la Congregació per a l'Educació Catòlica. Aleshores jo era rector del Seminari de Barcelona i s'havia tot just constituït la Facultat de Teologia de Barcelona, amb les seccions de Sant Cugat i de Sant Pacià.

Amb l'objectiu de donar un suport visible a aquesta nova institució, l'arquebisbe Dr. Marcelo González Martín va convidar-lo a venir tres dies a Barcelona.

Quan vaig ser a Roma, cridat pel papa Pau VI, vaig retrobar un amic. El cardenal em rebia quan li demanava audiència. Va seguir amb molt d'interès el Sínode de Bisbes de l'any 1971, que tractà sobre el sacerdoci ministerial i sobre la justícia en el món. Pel que respecta a aquest darrer tema, em va animar més d'una vegada. En el Sínode de 1974, sobre l'evangelització, va fer uns suggeriments molt apropiats respecte a la metodologia del Sínode.

L'any 1976, quan jo estava en el Secretariat per a la Unitat dels Cristians, ens trobàvem sovint per tractar sobre qüestions ecumèniques, com per exemple per presentar un punt de vista comú referent a l'ensenyament de professors no-catòlics en les facultats catòliques.

Recordo que un dia comentà amb molta sinceritat que ell no es pensava que el Decret conciliar sobre l'ecumenisme arribés a ser aprovat. I va afegir que la matèria d'aquest era la més avançada i que no era gens estrany que fos difícil d'acceptar.

L'any 1984, ja arquebisbe de Tarragona, el vaig visitar, tenia aleshores 83 anys. Em va dedicar el seu últim llibre *50 anys de la vida de l'Església*; però el que més em va impressionar va ser la interessant conversa que vam mantenir durant tres quarts d'hora sobre el tema d'un nou llibre que ja no arribaria a publicar: la distància entre la formació sacerdotal i la cultura actual.

Joan Pau II li va encarregar la relació introductòria per al Sínode Extraordinari de Bisbes —octubre de 1985— en els 25 Anys de l'Obertura del Concili Vaticà II. La introducció del cardenal fou espiritualment molt encertada. Tots els pares sinodals que havien participat en el Concili, unànimement, hi van sintonitzar.

El Concili —afirmava el cardenal Garrone— fou una experiència meravellosa. Joan XXIII havia manifestat que es tractava d'establir un diàleg entre el món i els creients en la veritat i en el progrés. Els pares conciliaris, en escollir com a tema central l'Església en ella mateixa i la seva relació amb el món, donaren resposta adient a la intenció pastoral de Joan XXIII.

El cardenal Garrone fou un servidor fidel de l'evangeli i de l'Església. Ha estat un dels principals protagonistes del Vaticà II i un testimoni excepcional del postconcili. La seva profunda humilitat l'ajudava a ser lúcida i a treballar constantment. Estimava l'Església, l'any 1983 escrivia: «Sí, l'Església té futur (...). La meitat d'aquest segle li aporta la certesa que Déu la condueix. Ella hi pot pouar amb què servir el món durant el segle vinent».

■ † Ramon Torrella i Cascante
Arquebisbe de Tarragona i Primat

ESGLÉSIA I ESCOLA

Escoles cristianes i reforma educativa

La reforma educativa encara desperta recels i pors en alguns sectors de la nostra societat. No acaben de veure clar que la nova ordenació del sistema educatiu comporti un millorament de la tasca de formació que té lloc a les escoles, sobretot en els ensenyaments secundaris. S'hi afegeix una certa desconfiança en l'administració educativa, que sembla que no disposa dels recursos necessaris. A més, hi ha professors que lamenten no haver tingut ni temps ni mitjans per a preparar-se com haurien volgut.

Tot plegat ha donat lloc a manifestacions de desacord amb la conselleria d'Ensenyament de la Generalitat quan aquesta ha decidit que el curs vinent comenci a implantar-se el segon cicle de l'Educació Secundària Obligatòria en algunes poblacions de Catalunya, és a dir, que els nois i noies que acabaran l'Educació General Bàsica ja no facin el BUP o la FP, sinó que prossegueixin els seus estudis en els nous ensenyaments secundaris establerts per la Llei Orgànica d'Ordenació General del Sistema Educatiu (LOGSE).

Al nostre entendre, la reforma prevista és d'una transcendència tan gran per al futur de la nostra societat que requereix un ampli consens social.

És més, cal assegurar que els objectius i les característiques de la reforma siguin suficientment coneguts per la societat, i que els directius dels centres escolars, el conjunt del professorat i els pares dels alumnes en sentin la necessitat i desitgin de col·laborar eficaçment a fer-la realitat en l'escola respectiva.

En efecte, la implantació de la reforma en una escola concreta, sense haver assegurat abans una actitud favorable al canvi i a les exigències de renovació per part de l'equip directiu i dels professors pot provocar greus tensions que incideixin negativament en la qualitat de l'educació. Els alumnes en serien els primers perjudicats.

Hem de lamentar que entre tots no hàgim estat capaços de crear a tot arreu un clima social favorable a la reforma. I ens dol que en alguns centres s'hagi caigut en la trampa de la manipulació quan s'ha tractat de despertar resistències i recels respecte a la implantació del nou sistema educatiu.

Creiem que no ha estat així en les escoles cristianes de Catalunya, que en el IV Congrés celebrat l'any 1989 ja havien manifestat una actitud favorable a la reforma educativa, i en l'assemblea extraordinària celebrada el passat 12 d'abril, presidida per l'arquebisbe de Barcelona i el conseller d'Ensenyament, han ratificat aquesta actitud.

Malgrat això, han lamentat la manca de planificació per part del Govern de l'Estat pel que fa a la provisió dels recursos econòmics necessaris per a implantar la LOGSE amb les màximes garanties.

En efecte, no és fàcil d'explicar que en quatre anys el calendari d'implantació de la reforma s'hagi hagut de canviar tres vegades. I costa de comprendre que, en aprovar la llei, no s'hagués fet un estudi acurat de la despesa que comportarien la prolongació de l'escolarització obligatòria fins als 16 anys, la disminució del nombre d'alumnes per aula, l'augment de les plantilles docents i la reconversió dels centres.

En la recent assemblea les escoles cristianes de Catalunya han manifestat que confien que el Govern de la Generalitat adoptarà decisions coherents amb la seva opció per millorar el conjunt de l'ensenyament de Catalunya i que farà tot el que estigui al seu abast per assegurar la correcta aplicació de la reforma educativa en totes les escoles del país.

■ Francesc Riu

El bisbe Jaume Camprodon ha dit:

«El maig francès fa aigües»

Prop d'un miler de nois i noies van celebrar la Pasqua Jove

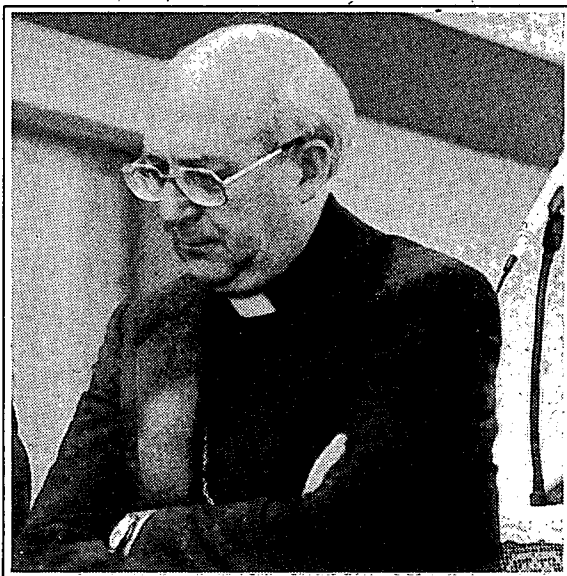
GIRONA

SANT FELIU DE GUÍXOLS.—

El bisbe de Girona, Jaume Camprodon, va llegir el seu missatge anual al miler de nois i noies reunits al monestir de Sant Feliu de Guíxols per celebrar la Pasqua Jove, dient-los que la llosa del sepulcre és avui «la incògnita d'un treball estable, la correspondència de la persona que estimo, o si la societat m'ajudarà a viure amb netedat i noblesa». Segons el doctor Camprodon «la societat dels anys seixanta, del maig francès, del consum està fent aigües». Anunciava un home nou —els va dir— i ha resultat un home dèbil, o almenys així ens ho venen cada dia: la corrupció, la violència, l'inhibicionisme...

Pel bisbe de Girona «només la força de l'amor canviarà del tot les estructures i donarà bots nous». En aquest mateix aspecte, el doctor Camprodon afegia que «els greus problemes de la fam, de la guerra i de la desocupació de les parelles malmeses i dels infants morts en el mateix niu on podien trobar-se més segurs... només tenen sortida per

El bisbe
Jaume
Camprodon

la força de l'amor».

El bisbe de Girona va animar als joves a «fer l'experiència de l'amor que, quan és gratuït, ja és gratificant». I va recordar que molts d'ells ja l'havien feta: «Als qui d'una forma o altra trebal·leu en el voluntariat, organitzada o no, en grups d'Església o de fora, en equip o en un servei a casa mateix, Déu ja us fa tastar la seva joia». El doctor Camprodon va afegir encara: «Desbanqueu les vostres comoditats amb una actitud de servei i no us

allargueu en teories ni vaguetats, perquè el vostre projecte tingui contorns definitius».

Per últim, el bisbe els va recordar que celebraven enguany la Pasqua vora el mar i que d'aquí a uns dies se celebrarà a Girona l'Aplec de l'Esperit: «Aquell dia, agermanats amb joves vinguts de totes les comarques de Catalunya i Balears, sereu confirmats de nou per l'Esperit que us dirà a cadascun: Fes-te a la mar!»

■ M. Caballé

Manifest

Adjuntem el manifest que es va llegir durant la Pasqua Jove de Sant Feliu de Guíxols i que va servir per obrir una jornada de reflexió, pregària i festa.

Pasqua Jove 1994. Reunits en la celebració de la Pasqua ens adonem que els vents d'aquest món no bufen sempre en la direcció desitjada. Nosaltres no ho acceptem. Volem canviar aquelles coses que ens envolten i no ens agraden.

Allò que ens malmet la vida quotidiana, que tot sovint no hi parem prou esment. Alguns hem caigut en les drogues. Impulsats a delinquir per a sobreviure, hem errat de presidi en presidi com en un carrer sense sortida. *¿I tot això per què?*

Semblem diferents: diverses cultures, diferents tons de pell, religions distintes, maneres disperses de viure i entendre la vida... *I al capdavant, ¿no som tots només persones?*

Que la terra està malalta i empitjora per moments! La contaminació de la indústria li intoxica els pulmons, els sorolls dels automòbils li afecten l'oïda i els nostres gasos li destrueixen l'ozó. *¿No en podríem ser els seus metges i tenir-ne cura constantment?*

Uns texans de marca, un cotxe que val milions, una casa a la muntanya... i una a la costa. *¿I no viuríem sense això?*

A certs indrets, les bombes esclaten en cases d'innocents, la sida rosega i consumeix, i ignorem els afectats, la pobresa subsisteix molt a prop i arraconem els qui ens fa nosa: ancians, malalts, disminuïts... *¿Què no tenim cor?*

Jesús diu: «No posis el vi nou en bots vells... sinó posa el vi nou, la Bona Notícia en el bot nou del teu cor renovat i rep en ell la seva paraula».

Obrim portes i sortim al carrer! Siguem tots germans. Estimem la natura com a nosaltres mateixos. Apartem aparences d'un excessiu consumisme. Convertim el món de guerra en una terra de pau. Acostem-nos als qui ens necessiten. Donem-nos als que tothom menysprea: tu sense mi i jo sense tu, una reinserció impossible.

Visquem la renovació personal! Aprenguem de la gratuïtat i del lliurament dels voluntaris. Enriquim el nostre esperit amb la pregària. Canviem indiferència per inquietud. Siguem més autocrítics i menys crítics. Aixequem-nos de l'apatia. Fem morir l'home vell que portem dins nostre.

Endavant! Trenquem esquemes i enderroquem murs! Demostrem que Déu és amb nosaltres prenent unes noves actituds! Acceptem el compromís de renovar-nos! Despertem-nos, necessitem la teva mà, posem-nos en camí!

Càritas Andorrana ha endegat tres programes d'atenció als marginats

Andorra ja no és un paradís laboral, l'atur ja esquitxa el país. Càritas Andorrana intenta donar una resposta eficient a la situació, sobretot mitjançant programes puntuals.

URGELL

ANDORRA LA VELLA.— Càritas Andorrana, el 1993, distribuïa ajudes a 4.080 persones necessitades. El col·lectiu més nombros el van configurar 2.689 persones a les que se'ls va donar roba de vestir.

Entre altres persones ateses per Càritas Andorrana hi ha un grup d'escolars als que se'ls oferí beques d'estudi i ajudes per a les colònies de vacances. Càritas també possibilita el retorn a casa a 63 persones que no van trobar feina a Andorra, fet que palesa la crisi que inicialment també esquitxa el món laboral del petit país. Segons informava Montse Piqué en una roda de premsa oferta per Càritas Andorrana, des de començament del 1994, les Càritas parroquials reben persones que han perdut la feina i no han trobat un nou lloc de treball. Hi ha un corrent de persones que entren i surten d'Andorra a la recerca de feina.

Els fets anteriors confirmen la inicial crisi de treball al país. Els darrers anys Andorra

era un petit paradís laboral. Les condicions laborals i socials no eren òptimes, almenys en tots els casos, però milers d'estrangers, entre ells 25.000 espanyols, van trobar pa i feina al Principat.

Càritas Andorrana ha endegat tres programes d'atenció especialitzada.

Suport vol atendre les persones separades, principalment dones, que precisen assessorament jurídic, ajuda psicològica i atenció en diferents camps, sobretot en relació als fills i habitatge.

Mou-te va adreçat a persones marginades per problemes psicològics o bé per l'alcohol i intentarà reinserir-les a la societat. Un gabinet de psicòlegs i una assistència social han assumit la responsabilitat.

Claror és el programa que Càritas Andorrana ha pensat per a ajudar els infants afectats per problemes familiars o bé d'idioma, en el reeiximent personal i en els estudis. Càritas impulsarà el suport a les mateixes aules escolars mitjançant un equip especialitzat.

■ A. Mirabet

Cap nen sense colònies

LLEIDA

Per segon any consecutiu, els setze centres d'Esplai federats al Servei de Colònies i Vacances de Lleida organitzen una campanya amb una doble finalitat. D'una banda, recollir fons perquè els problemes econòmics i socials que viuen algunes famílies no siguin un impediment per a aquells nens que volen participar en un torn de colònies o campaments. Per l'altra, sensibilitzar, d'una manera activa, envers la solidaritat.

La campanya es realitzarà durant dos dies, el dissabte 30 d'abril i el diumenge 1 de maig. Tots els centres participaran de la mateixa manera en la campanya i el repartiment de beneficis es farà en relació a les necessitats diferenciades de cada centre. S'instal·laran parades de venda de plantes a diferents carrers de la ciutat de Lleida i en alguns pobles on hi ha centres d'Esplai pertanyents a l'entitat.

PUNTS DE VENDA DE PLANTES

LLEIDA
Avda. Madrid
Plaça Missions
Plaça Pagesos
Plaça Constitució
Poliesportiu Pardinyes
Plaça Sant Joan-Carrer Major
Plaça Ricard Vinyes
Rambla Ferran
Cap Pont. Dra. Castells
Cap Pont. Camps Elissis
Camps d'Esports
Auditori

BUTSENIT
JUNEDA

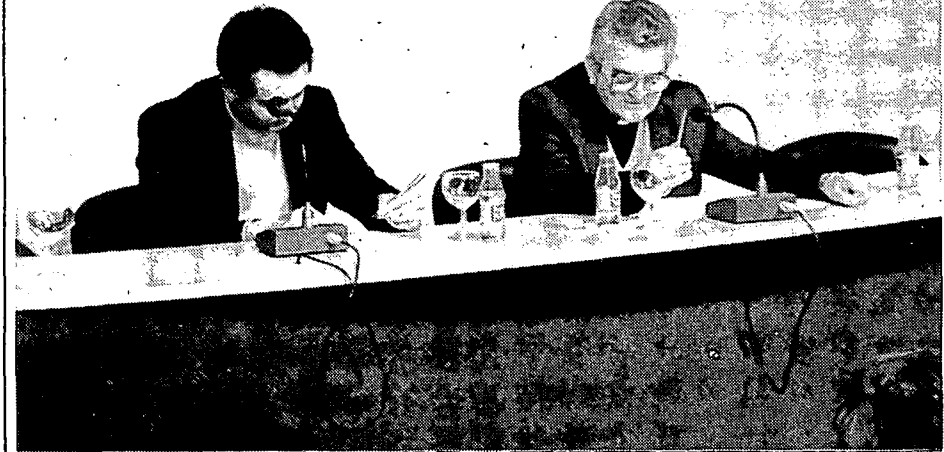
CENTRES

Esplai Sant Ignasi
Esplai Tripijoc
Esplai Espurnes
Esplai Sta. Maria Magdalena
Esplai El Cau
Equip de Campaments
Colònies l'Anunciata
Esplai Sant Jaume
Esplai Els Mussolets
Solibernart. Torres de Segre. Sudanell
Esplai Mater Salva
Esplai Sta. Maria Gardeny
Epis-Esplai
Colònies Estel Nou

■ Jaume Montaña

Col·legi
de Periodistes
de Catalunya

Els media han
de servir la
veritat

El bisbe Joan Carrera afirma:

«Els mass-media han de ser portadors de sentit»

BARCELONA

«Vull ressaltar la importància decisiva dels Mitjans de Comunicació, ja que poden afavorir o destruir el missatge eclesial» — explicà el bisbe auxiliar de Barcelona, Joan Carrera, durant la conferència que pronuncià al Col·legi de Periodistes amb motiu de la XXVIII Jornada Mundial de les Comunicacions Socials.

Es va mostrar incisiu en les seves paraules, ja que considerà que l'essència comunicadora de l'Església no podia desaparèixer de la influència de la comunicació, la qual afecta la societat en l'aspecte cultural, moral i polític. «Cultural perquè la premsa escrita induïx, generalment, a la reflexió, en contraposició dels audio-visuais que corren el risc de caure en la superficialitat, a causa de la seva brevetat excessiva que deriva en desinformació. Moral —continuà dient monsenyor Carrera— perquè els mass-media ofereixen pautes de conducta personal i social (com per exemple els serials de la TV). El seu poder radica en què insinuen, donen a entendre, callen... I en aquesta línia —explicà amb desaprovació— existeix la tendència de situar el fer religiós en

el passat. I Política, perquè el ciutadà connecta amb la societat a través dels mitjans de comunicació i aquests poden arribar a substituir els òrgans polítics propiament dits».

La importància de comunicar

El bisbe auxiliar de Barcelona va parlar sobre la presència real de l'Església en la societat i de la importància que dona a poder comunicar el seu missatge a través dels mass-media. Amb tot, si bé agrai el fet de ser consultats sobre els temes religiosos en algunes ocasions i de poder aportar un criteri religiós al pluralisme, va evidenciar que no es valorava aquesta presència des dels mitjans i lamentà que a vegades es tractin els temes desviant el fons del problema com ha passat en la qüestió de l'ordenació sacerdotal de les dones: «Ens han atribuït a reflexes masclistes i a la discriminació el fet de negar el sacerdoti femení, quan, en realitat, nosaltres no volem prendre una decisió contrària a la tradició».

Destacà, d'igual manera, que molts cristians catalans han d'acudir a la premsa de Madrid o

de l'estranger per llegir els documents que emet el Vaticà, ja que els diaris del país no els publiquen. D'altra banda es referí a la manca de missa dominical de TV3 i que l'espai religiós «Signes dels temps» hagi estat relegat a unes hores intempestives. I interpel·là: «Hi ha prou pressió de la societat catalana perquè no passin coses com aquesta?».

El bisbe Carrera va parlar de la millora del setmanari. «Catalunya Cristiana», de la influència que els Fulls Dominicals de vegades tenen sobre l'opinió pública i de l'esperança d'endegar durant aquest any «Radio Estel», una emissora petita, adscrita al bisbat de Barcelona, amb una identitat molt clara i amb un alt contingut informatiu. Finalment, monsenyor Carrera es referí a les conclusions de la Setmana Social Francesa, que tingué lloc el novembre de l'any passat, considerant que són uns punts clau de referència per l'exercici de la professió periodística: Els mitjans de comunicació han de ser portadors de sentit i estar al servei de la veritat. Els comunicadors han de ser independents, en els mitjans públics enfront de la política, en els mitjans privats enfront de l'empresa. S'ha d'assumir una deontologia i contribuir a l'exercici de la democràcia. La participació dels lectors i dels telespectadors és molt important, els instruments socials han d'estar al servei dels ciutadans. Cal respectar el pluralisme i convé crear un clima de diàleg més clar amb les persones, un clima de confiança i llibertat.

■ Núria Oriol Palarea

CARTA DOMINICAL

Com es comporten els profetes d'avui

Aquesta nit, tinc damunt la taula la fotografia d'un infant de mesos. Mira l'objectiu amb atenció i té la mà agafada a una de femenina. Algun dia sabrà que, la vida, se l'ha trobada. Tots ens la trobem en néixer, però ell d'una forma radical. A la clínica van dir a la seva mare que havia d'avortar, perquè el seu fill tenia la síndrome de Down. La mare contestà, sense pensar-s'ho gaire, que si als 14 anys el seu fill -aquest-, estant sa, quedava incapacitat a causa d'un accident de moto, no el mataria pas, sinó que es lliuraria totalment a atendre'l. «Ara, tampoc no el vull matar, encara que neixi del tot subnormal.» Tota la família -creients coherents- estava amb ella. I no acceptà una punció per saber el grau d'anormalitat, en dir-li que el risc per al nen només era de l'u per cent. L'argument fou semblant. «Mai no li dispararé una pistola d'entre cent, encara que només n'hi hagi una de carregada.» ¿Com s'ha acabat? Doncs que ha nascut un nen totalment normal. I no és l'únic error; però d'altres sí que van morir. I tots mereixien viure, ni que fossin malalts.

Per això els meus amics, al dors de la foto que m'han enviat, han posat la firma del nen i aquesta frase: «Hola! Tot recordant sant Pau, jo també puc dir: «Per la gràcia de Déu..., per l'amor dels meus pares, sóc el que sóc.» Un ésser dotat de llibertat i, d'ací a unes setmanes, un fill de Déu pel baptisme. Pregueu Déu perquè faci de mi una lloança de la seva glòria. Joan.»

Un fet que proclama el respecte a «tota» vida. En recordo un altre, que suposa la supremacia d'allò espiritual a l'atractiu del que és material. A un creient, alt dirigent tècnic d'una empresa, li van oferir un ascens notable, amb la repercussió econòmica corresponent. Però s'ho plantejà -així es mira ell la vida- com un problema de consciència cristiana. En el seu cas, si ho acceptava, havia de reduir el temps dedicat a la família, o limitar molt una activitat apostòlica important a la diòcesi. Determinà, d'acord amb l'esposa, renunciar a l'ascens, perquè li va semblar que el prestigi i els diners valien menys que la seva família o la seva col·laboració amb la diòcesi. I m'ho va venir a dir, com una cosa ja decidida.

Aquell jove matrimoni i aquest altre, bastant jove també, són d'aquell nombre dels profetes que l'Església necessita -i en té- en aquests temps. Profetes, però també apòstols, perquè van contra corrent de la cultura que vol ser dominant, fins al sacrifici, si cal, d'ells mateixos. Perquè no anuncien res desconegut, sinó que recorden al poble els valors cristians. Perquè donen testimoni d'una vida amb capacitat de xoc -com en els casos a què ens referim-, capaç de provocar un retorn a l'esperit. Perquè subratllen la transcendència de l'ordre espiritual i criden a la fidelitat envers el Senyor -que coincideix amb el bé dels altres-. Perquè insisteixen en la immanència de la religió en la vida i criden a la generositat en el compromís. El profeta és el salvador dels valors espirituals i, alhora, el sustentador convençut dels nous que van apareixent.

D'aquests, i de molts més que viuen així -en plena coherència amb la fe-, va dir el Senyor fa 25 segles: «Veritablement, són el meu poble. Fills que no fallaran.»

■ † Ricard M. Carles
Arquebisbe de Barcelona

IMPROMPTU

Discoteques

Un dels programes de la televisió catalana, titulat «Ciuta-dans», va donar-nos, dies enrere, una idea força exacta del que poden donar de si les «discoteques», que comencen a l'hora assenyalada i tanquen quan volen, i que en nom de la diversió, del «passar-ho bé», destrueixen la joventut que s'hi deixa caure.

Els personatges que ens varen presentar foren ben eloqüents. No precisament perquè «parlessin» molt bé, sinó per la manera com parlaven, acusant alguns un descarat cinisme ple d'egoisme, altres els estigmes d'una avançada destrucció.

M'hauria plagut tenir al costat, mentre mirava el programa, a alguna de les autoritats que les han impulsat, o que les permeten, per veure quin efecte li feien els esmentats personatges, i el seu comentari. Em sembla que s'hauria vist en un compromís no gaire falaguer.

■ Oriol Camps

FUNDACIÓ NOU CAMÍ

Psicotelèfon

UN TELÈFON AL SERVEI
DE LA SALUT MENTAL
(93) 427 44 22

El servei que es dona des del Psicotelèfon és anònim, gratuït i inspirat en els principis de l'Humanisme Cristià.

VIC

1a. Assemblea Interparroquial

IGUALADA.— Diumenge, 17 d'abril, a unes sales de l'Escola Pia de la ciutat, tingué lloc la 1a. Assemblea Interparroquial d'Igualada. Si tenim present que, enguany, ha estat declarat per l'ONU l'Any Internacional de la Família, l'antiga idea de fer aquesta reunió a Igualada ha pres més relleu per poder estudiar la problemàtica que viu aquesta institució, en un món tan secularitzat i materialista, amb la idea d'oferir possibles orientacions i ajudes.

Després de la recepció, a un quart d'onze del matí es féu la pregària inicial per encetar l'Assemblea; un quart més tard es presentà el tema: La Família, a càrrec de Mn. Climent Rodergas, ex-vicari de Santa Maria d'Igualada i

delegat diocesà de Pastoral Familiar, i de la Sra. Pilar Barniol de Torelló, de l'equip diocesà d'Acol·liment de Parelles. Ambdós eren també els ponents de l'Assemblea. A les onze es formaren els grups de vuit persones per treballar el qüestionari; tot seguit, els secretaris dels quals es reuniren amb els ponents per posar en comú els resultats, abans de dinar. Aproximadament, a dos quarts de quatre es van exposar les anàlisis per establir un debat i a les cinc s'acomiadà la diada amb una Missa concelebrada d'acció de gràcies.

■ Josep Nadal

Pregària pasqual del Congrés de vida religiosa

IGUALADA.— A la Casa d'Espiritualitat tingué lloc, amb l'assistència del delegat episcopal de religiosos del bisbat de Vic, Mn. Joan Casas, una reflexió sota el lema «Vocació de Comunió» a càrrec del P. Antoni M. Vilarrúbias, claretia igualadí que parlà en especial de «els creients vivim units i tot ho tenim al servei de tots» (Ac. 2,44). Aquesta trobada d'oració de Pasqua s'emmarca dins de les activitats de cara al Congrés de Vida Religiosa a Catalunya.

● J.N.

Missioners del bisbat a Rwanda

La mai acabada guerra civil entre les tribus dels hutus i els tutsis de Rwanda fa tornar a perillar la vida dels missioners que hi ha en aquelles terres, alguns dels quals són igualadins. Si fins ara han mort una vintena de capellans rwandesos i un d' europeu —tot i que aquest darrer fou circumstancial, ja que l'enfrontament no s'ha produït ni contra la religió ni contra els blancs—, el drama és tant important que, lògicament, fa perillar les seves vides. I això que es reconeix que els trets no van adreçats a ells. Aquest país està agermanat amb el bisbat de Vic.

● J.N.

Homenatge popular a mossèn Josep Armengou

SOLSONA

BERGA.— Feia anys que sorgí la idea de retre un homenatge a la persona de Mn. Josep Armengou i Feliu, de forma que la seva memòria quedés perpetuada en el poble català. A la fi, es trobà la manera adequada i la Comissió Organitzadora d'aquesta honorança a promogut diversos actes, un dels quals és el monument d'aquest sacerdot que ara acompanya la plaça de Sant Joan de Berga, ciutat que el va veure néixer.

El passat dissabte 16 d'abril tingué lloc una extraordinària vetllada musical, a càrrec de totes les corals berguedanes i que comptà amb la intervenció de mossèn Josep M. Ballarín. I el dissabte següent, festivitat de Sant Jordi, se celebrà un

acte acadèmic de reconeixement de Mn. Josep Armengou a l'Ajuntament, en el qual van participar Mn. Climent Forner, poeta i medalla d'or de la ciutat; el rector-president de la Universitat Catalana d'Estiu, Max Cahner i l'alcalde de Berga, Jaume Farguell. Seguidament, se celebrà una missa commemorativa a l'església de Sant Joan i en sortir, es va inaugurar el monument-medalló a la façana de la parròquia esmentada. L'audició de sardanes, amenitzades per la Cobla Pirineu, va cloure la jornada.

¿Qui era Mn. Armengou?

Va néixer a Berga el 18 d'octubre de 1910 i era el més gran dels germans. Va estudiar al Col·legi Rosal dels Germans de la Salle i també treballà a la sastreria familiar. Però una de les aficions que més va atrapar el seu interès va ser la música i arribà a formar part, com a pianista, del conjunt «Trio-Bergium».

Militant fejecista, va determinar preparar-se per esdevenir sacerdot i va ingressar al seminari de Solsona. Ordenat el 22 de maig de 1937, en acabar la guerra civil, retornà a Berga. Realitzà múltiples activitats tant dins com fora de l'Església, sempre s'hivava mantenir fidel a ella i va aconseguir conjugar la seva fe amb el seu catalanisme.

A conseqüència de doloroses malalties morí el 21 de gener de 1976.

El pensament i l'obra de Mn. Armengou van destinats a la Catalunya present, però, sobretot, als catalans de l'esdevenidor, i en especial als joves, convençut que ells aconseguirien un dia la recuperació definitiva del país. Així va deixar-ho expressat: «A les joventuts de Catalunya, que són qui han de refer la pàtria malmesa, nosaltres els qui vam patir una guerra que ens fou imposada, els qui hem vist decapitades «mànu militari» les nostres més cares aspiracions com a homes i com a poble, la generació vençuda, dediquem aquest llibre, que és el resum de la nostra experiència i és el nostre testament, perquè encara tenim il·lusió, perquè encara tenim fe en Catalunya, perquè Catalunya encara no ha mort».

● N.O.

Catalunya Cristiana

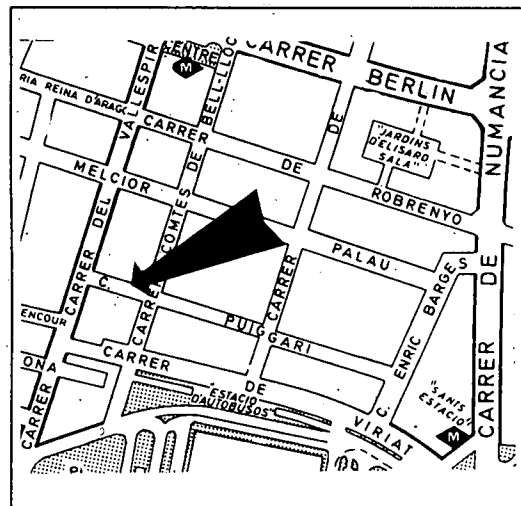
estrena nous locals

**Trasllat al carrer Puiggari 5-7
08014 Barcelona**

Tel. 490 59 88 Fax: 490 20 35

Des del dilluns 28 de març el nostre setmanari ha canviat de seu. Del petit pis del carrer de València 244, propietat de la Parròquia de la Mare de Déu dels Àngels, al qual estàvem acollits des de la seva fundació, ara fa 15 anys, ens hem traslladat al carrer Puiggari 5-7, on ocupem dues àmplies plantes de l'edifici d'una antiga escola propietat de la Congregació de les Carmelites Missioneres del P. Palau, situat molt a prop de l'Estació de Sants.

CC necessitava feia temps unes instal·lacions que li permetessin un més gran desplegament adequat a les exigències d'aquest moment. L'esperit de col·laboració de les germanes Carmelites amb una fundació diocesana com la nostra i les bones condicions econòmiques de l'acord signat, ens han fet possible de donar ara aquest nou pas endavant. Es tracta, doncs, d'una bona notícia.

¿Ens podeu ajudar?

El trasllat i l'adaptació dels nous locals a les nostres necessitats comporta, com és lògic i natural, una despesa econòmica extraordinària. Aquesta s'aproxima als 7.000.000 ptes, una suma que de moment en bona part ens han avançat alguns dels nostres amics, però que reclama una col·laboració més àmplia i urgent per part de tots els qui estimem CC. Per això esperem més aportacions i confiem a comptar amb més ajuts. Entre tots ho podem fàcilment aconseguir.

BANESTO— Agència Urbana n. 2018
Rambla Catalunya 79
08007 BARCELONA

Compte corrent: «Fundació Catalunya Cristiana»: 0030 2018 48 0100197 271

IMPORTANT NOVELTAT EDITORIAL PER A UNA CELEBRACIÓ EXPRESSIVA I DIGNA DE LA SETMANA SANTA CELEBRAR LA SEMANA SANTA EN LAS PEQUEÑAS COMUNIDADES

Preparat per Pere Farnés Scherer

- Un valuós i eficaç ajut per als celebrants que han de presidir —a voltes binant— les celebracions a les comunitats parroquials, cases religioses o d'espiritualitat que no tenen gaires mitjans per a realitzar les festes més importants de l'any.
- Una guia fàcil per tal que qualsevol fidel pugui participar intel·ligentment en els ritus de Setmana Santa, fins quan no es disposa de ministres, cantors o lectors, o aquests són pocs.
- Un resumen breu i clar per a explicar al poble, d'una manera planera i clara, el que és més important de cada un dels dies de Setmana Santa.
- Suggestiments per quan, a les comunitats ja amb més possibilitats, es disposa de diversos lectors o ministres, però aquests no coneixen prou el desenvolupament dels ritus extraordinaris dels dies sants ni els moments en què han d'intervenir.
- Un apèndix clar per a quan es disposa de monitor (editat en fulletó a part), on aquest trobarà tots els textos que ha de llegir amb la indicació dels diversos moments de les seves intervencions.

Format 17x24 cm. • 232 pàgines. (Apèndix: 24 pàgs.) •
Impressió a dues tintes • Enquadernació tapa forta • P.V.P.
1.830 ptes. (amb IVA)

EDITORIAL REGINA, S. A. Mallorca, 87-89 - 08029 Barcelona

Es disposa també d'alguns exemplars en **VERSIÓ CATALANA** i amb les mateixes característiques, però impresos a una sola tinta, que podeu sol·licitar a l'autor, tel.: (93) 334 02 48.

CONCILI AL DIA

Joan A. Ventosa, delegat episcopal de Càritas Diocesana de Barcelona, va reflexionar sobre «l'Església i els marginats», el passat 3 de febrer dins el cicle de conferències preparatòries pel Concili Provincial de la Tarraconense que organitza el Centre d'Estudis Pastoral. Mn. Ventosa es va referir al «fort compromís» que han de tenir els cristians vers els pobres que són «aquells que no poden cobrir les necessitats fonamentals i quan la seva situació es torna crònica, parlem de marginació».

Textos evangèlics

L'actitud dels cristians no sempre correspon al missatge que va predicar Jesús ja que «massa gent parla de la pobresa, però molt

**Mn. Joan A. Ventosa,
delegat episcopal de
Càritas Diocesana de
Barcelona:**

Sant Joan també apel·la al coneixement i experiència de Jesús quan diu al capítol 3 (17): «Si algú que posseeix béns en aquest món, veu el seu germà que passa necessitat i li tanca les entranyes, ¿com pot habitar dintre d'ell l'amor de Déu?».

Jesucrist va tenir paraules molt dures contra els rics, recordà Mn. Ventosa i va citar l'Evangeli segons Sant Mateu 19, (23-25) quan

ens indica que «si haguéssim estat més sensibles amb els marginats, potser l'Església hauria estat reconeguda d'una altra forma al llarg de la història».

Mn. Ventosa va recomanar el llibre del jesuïta González Faus, *Vicarios de Cristo*, un recull de textos relacionats amb els pobres on es pot apreciar tota la riquesa del que s'ha dit però «pel pecat de tots, hi ha hagut una resistèn-

na perquè segons diu la DIDAJE (doctrina dels dotze apòstols): «la teva almoïna sigui a les teves mans fins que sàpiga a qui la dona». Després s'ha d'ajudar les persones en situació d'emergència però hi ha el risc de no anar fins al fons del problema. «Jo comparo el pobre amb un ferit que el porten a l'hospital i li fan una primera cura però després l'hospitalitzen. L'Església també ha d'ajudar els pobres a guanyar-se la vida i que no depenguin sempre de les institucions perquè sinó se'ns pot acusar de fomentar la pobresa», va comentar el delegat episcopal de Càritas a partir de la seva experiència.

La valuosa tasca del voluntariat

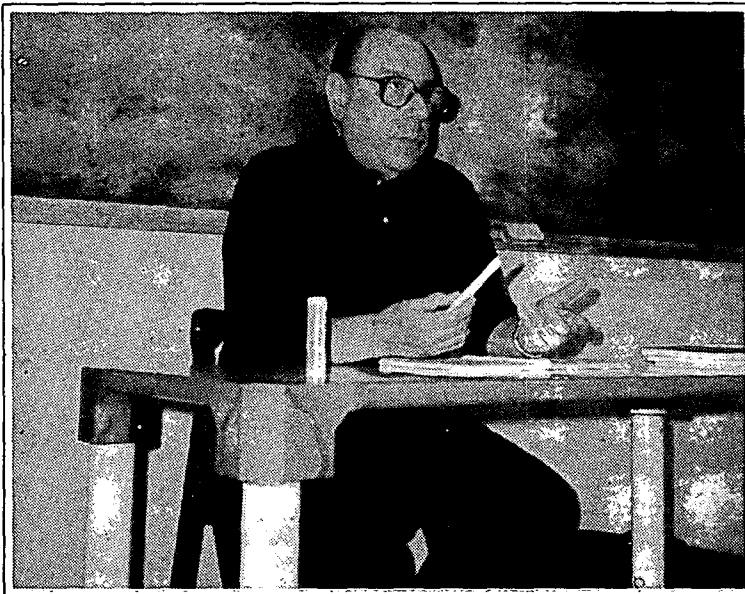
Dins de l'Església no hi hauria d'haver cap afany de competència, per això fóra bo que es treballés d'una forma coordinada en aquells llocs on es necessita més. «Un grup parroquial em va comentar les seves inquietuds per fer alguna cosa, però jo els vaig treure del cap que anessin a donar menjar als transeünts perquè aquest camp ja està ben cobert, però en canvi els vaig animar a fer-se càrrec de presos que reben permisos de cap de setmana però com que ningú no respon per ells, no poden sortir a l'exterior. És una tasca compromesa de la qual ningú no s'ocupa».

D'aquesta forma, Mn. Ventosa està convençut que es pot potenciar l'atenció als diversos aspectes de la pobresa, però per aconseguir-ho, «cal promoure un voluntariat intel·ligent, format i apte per allò que vol fer» i no sempre és fàcil treballar de forma coordinada i saber triar la tasca més encertada per cadascú.

«En general, crec que el voluntari ha de pertànyer a una associació perquè sàpiga quin servei pot oferir. Una vegada em va venir un empresari encara jove que volia ajudar, potser ell pensava acompanyar alguna velleïta al metge, però vaig creure més adient aprofitar la seva experiència en el món dels negocis per assessorar uns nois que volien muntar una petita cooperativa i Càritas abans de concedir-los un préstec, volia saber la viabilitat del projecte».

Mn. Ventosa també es va referir a la importància de viure els problemes que pateixen les comunitats diocesanes de forma global. «El mossèn de Nou Barris, on la gran majoria viuen en barriques, volia reconstruir la parròquia perquè estava en un estat molt precari però el seu cost era de 20 milions i el bisbat li va contestar que no li podia donar aquella quantitat, però per altra banda m'em'assabento que a una església han canviat l'altar dues vegades o a l'altra hi han posat ascensor i és clar cal un treball més coordinat per ajudar els qui més ho necessiten».

■ Glòria Carrizosa

Mn. Ventosa: «Si en les situacions de crisi, l'Església no demostra la seva solidaritat, és inútil que parlem de la Nova Evangelització»

L'Església ha de parlar de la pobresa amb valentia

pocs hi treballen de forma seriosa». El delegat episcopal de Càritas va citar el Judici Final de l'Evangeli segons sant Mateu 25, (31-46), «un text d'un realisme extraordinari», on Jesús diu: «Perquè tenia fam, i em donàreu menjar, tenia set, i em donàreu beure; era foraster i em va acollir; anava despullat i em va vestir; estava malalt i em va visitar; era a la presó i vinguéreu a veure'm» i quan els altres li preguntaren quan van fer totes aquestes accions, Jesús els respongué: «us ho asseguro: tot allò que fèieu a un d'aquests germans meus més petits, a mi m'ho fèieu».

Mn. Ventosa va citar més

Jesús digué als seus deixebles; «us asseguro que un ric difícilment entrarà al Regne del cel. Més encara: és més fàcil que un camell passi pel forat d'una agulla, que no pas que un ric entri al Regne de Déu». Segons el delegat episcopal de Càritas, l'Església no sempre ha sabut copsar aquest missatge sinó que «a vegades ha tendit a afalagar massa els rics i a suavitzar les paraules de Jesús».

El Concili i els marginats

«El Concili hauria de renovar l'agressivitat d'aquests textos evangèlics i deixar ben clar l'atenció als qui més ho necessiten». Per Mn. Ventosa, aquest és un tema prioritari que s'haurà de tractar en el Concili Provincial de la Tarraconense a principis de 1995 ja que «quan la comunitat cristiana no atén els pobres, deixa de ser cristiana».

Aquest home de paraules enèrgiques que treballa en el camp de la marginació des de fa anys, es va referir a un record de l'adolescència quan uns milicians van entrar a casa seva per fer un escorcoll però en obrir una calaixera van veure una foto de la seva àvia ja morta i van marxar perquè la van reconèixer com «aquella dona que havia estimat tant els pobres». Aquella reacció

cia i moltes vegades les paraules han quedat buides de significat».

Valentia de l'Església per parlar sobre la pobresa

A partir de la realitat punyent del gran nombre de marginats que existeixen a la nostra societat, el delegat episcopal de Càritas va analitzar el camí que hauria de recórrer el Concili per avançar en aquest camp.

Tot i reconèixer les paraules clares del Sant Pare que ha escrit molts documents relacionats amb la pobresa, segons el mossèn barceloní, «la majoria de textos són llargs i difícils d'entendre. Per això crec que l'Església hauria de trobar un gènere literari apte per arribar al poble senzill». Una solució fóra que la doctrina de l'església insistís més en aquest sentit quan es dirigeix als creients en la catequesi i les homilies. «La difícil situació econòmica que patim, fa necessari un compromís més fort per part dels cristians ja que «si en les situacions de crisi, l'Església no demostra la seva solidaritat, és inútil que parlem de la Nova Evangelització».

Un altre aspecte que cal millorar segons Mn. Ventosa, és el tipus d'ajut que ha de proporcionar l'Església als marginats. Primer de tot, s'ha de comprovar la situació de la persona que dema-

L'Església ha d'ajudar els pobres a guanyar-se la vida i que no depenguin sempre de les institucions perquè sinó se'ns pot acusar de fomentar la pobresa

exemples dels textos evangèlics, ja que «són la millor font a la qual ens podem referir com a exemple d'amor als altres». En la primera carta de Joan 4 (20), el sant diu a la comunitat cristiana: «Si algú afirmava «jo estimo Déu», però no estima el seu germà, que veu, no pot estimar Déu, que no veu».

• **JORNADA CATALANA DE JUSTÍCIA I PAU.** - Per a reflexió, debat i propostes d'acció sobre el tema: «Què aportem al Concili?», **dissabte 7**, de les 9.45 a les 19h, a Cervera. Reserves i informació: tel. 317-61-77.

BARCELONA

• **CELEBRACIÓ DE LA PASQUA EN RITU BIZANTÍ A BARCELONA.** - A l'església de Santa Maria de Montserrat de Pedralbes (Parròquia de Santa Maria Reina, Ctra. Esplugues 103, 08034 Barcelona; tel. 203-55-39). **Església ortodoxa grega: dia 29**, Divendres Sant, a les 21h, ofici de l'«Epitaphion» o Sant Enterrament, i **dia 30**, Nit Santa de Pasqua, a les 22h, vetlla pasqual. **Catòlics de ritu bizantí: diumenge 1**, Pasqua de nostre Senyor Jesucrist, a les 10.30h, Divina Litúrgia.

• **PREMIS JAUME CIURANA 1993.** - Acte de lliurament, **dissabte 30**, a les 16.45h, al teatre Santiago Apòstol, de la Torrassa (c/ Santiago Apòstol 38, 08903 l'Hospitalet de Llobregat).

• **XIÈ MAIG CORAL DEL BARCELONÈS.** - A l'auditori del Centre Cultural Calassanç (Escola Pia, c/ Diputació 275, 08007 Barcelona), a les 20h, **dissabte 30**, amb el Cor de la Universitat de Barcelona (dtor. Carles Gumí i Prat) i el Cor Albada (dtor. Xavier Nogué; **diumenge 1**, amb el Cor de Veus Blanques de l'Escola de Música la Guineu (dtor. Lluís Vilamajor), el Cor Fundació Pere Vergés (dtor. Carles-Josep Comalada) i les agrupacions corals Divertimento, Verge Bruna i Ginsteta (dtra. Eva Martínez), i **dissabte 7**, amb la Coral Universitària de Ciències de l'Educació (U. de Barcelona, dtor. Manuel Cabero), la Coral Sant Jordi (dtor. Jordi Noguera) i el Cor Ariadna (dtra. Mireia Barrera).

• **JORESCO '94.** - Jornades de tècniques del Moviment de Centres d'Espai Cristians, sota el lema: «Obre fronteres: fem un sol món», **dissabte 30 i diumenge 1**, al Col·legi Sant Domènec Sàvio, dels Salesians (c/ Maria Auxiliadora 45, 08224 Terrassa). Informació i inscripcions: Fundació Pere Tarrés, tel. 410-01-00 (de 15 a 20h).

• **KAIROI, XIRAT I VET AQUÍ, UNITS PEL TERCER MÓN.** - Gran festival d'animació, organitzat per S.E.D., per ajudar els camps de missió del Paraguai, l'Equador i Tanzània, **diumenge 1**, a les 17h, al Col·legi dels Maristes de Sants (c/ Olzinelles 8, 08014 Barcelona).

• **PELS CAMINS DE L'ORACIÓ.** - «Silenci y presencia», amb Salvador Huete, aquest diumenge, a les 18h, al Casal Bellesguard, amb col·loqui i cant de vespres al Monestir de Sant Maties; **diumenge 8**, «La pregària i la família», amb el P. Josep M. Fondevila. Més informació: tel. 211-82-40 i 417-36-66.

• **CONFERÈNCIES AL C.I.C.** - Activitats dels dilluns, de 17 a 18.30h; **dia 2**, diàleg en la fe i celebració de l'eucaristia, amb el P. Josep Massana, caputxí; **dies 9 i 16**, conferències sobre «Identitat de Catalunya» i «Escenaris de futur de Catalunya» de Xavier Subias i Fages; **dia 30**, conferència «La nostra Església en la perspectiva del Concili català» de Josep-Maria Totosa. El C.I.C. és a Via Augusta 205 (tel. 200-11-33).

• **PROSAC BARCELONA.** - Reunió mensual del Grup de Professionals Sanitaris Cristians, vinculat a Pastoral de la Salut, **dimarts 3**, a les 17h, a la biblioteca de l'Hospital de Sant Rafael (Pg. Vall d'Hebron 107, 08035 Barcelona).

• **AMICS DE MEDJUGORJE.** - Conferència de fra Valentí Serra, **dimecres 4**, a les 19.40h, a Balmesiana (c/ Duran i Bas 9, 08002 Barcelona); **diumenge 8**, de 10 a 17h, al Col·legi dels Salesians d'Horta (Av. Vall d'Hebron 156 bis), jornada d'oració dirigida per l'antic rector de Medjugorje, P. Jozo Zovko. Més informació: tel. 795-75-55.

• **XXXVè ANIVERSARI DEL COL·LEGI CRIST REI, BARCELONA.** - Entre els actes organitzats pels Amics del Col·legi, **dijous 5**, a les 18h, concert de la Banda Municipal de Barcelona, a Pg. Vall d'Hebron 28 (08023 Barcelona). Més informació: tel. 417-07-13.

• **ESCOLA DE PREGÀRIA DELS JOVES AMB L'ARQUEBISBE, A LA CATEDRAL.** - Vuitena trobada d'aquest curs, sobre l'acolliment i la interiorització (Maria: Lc 2:19), **dijous 5**, a les 19.30h. És una activitat de la Delegació diocesana de Pastoral de la Joventut (tel. 301-12-77).

• **GRUPS DE REFLEXIÓ I DIÀLEG.** - En la perspectiva del Concili; **dijous 5**, a les 21h, a la parròquia de la Sagrada Família, de Barcelona, amb Mn. Josep M. Rovira Bellosó com a ponent.

• **L'ESGLÉSIA I LA CIUTAT.** - Sessions del cicle «Un concili pastoral per a Catalunya», del Centre d'Estudis Pastorals (c/ Rivadeneyra 6, 3r, 08002 Barcelona), **dijous 5 i 12 de maig**, de 17 a 18.45h, a càrrec de Mn. Salvador Reguant. Més informació: tel. 317-48-58.

• **EXPOBÍBLIA, A TERRASSA.** - Inauguració de l'exposició, **divendres 6**, a les 19h, a la sala 3 del Centre Cultural de la Caixa de Terrassa, amb la participació del P. Guiu Camps, de Montserrat; conferències sobre el tema, **dissabte 7** (pastor Bernardo Sánchez) i **dissabte 21** (P. Agustí Borrell, OCarm), a les 18h, al Centre Social Catòlic de Terrassa (c/ Fontvella 40).

• **ADORACIÓ EUCARÍSTICA.** - Cada divendres, a la parròquia de la Mare de Déu de Betlem (la Rambla 107, c/ Carme), després de la missa de les 20h, fins a les 22.30h.

• **TROBADA DE NOIS I ADOLESCENTS A LA CONRERIA.** - Convocada per al **dissabte 7**, de les 10.30 a les 16.30h, al Seminari Menor Diocesà. Més informació: tel. 395-10-11.

• **XXVè ANIVERSARI DE LA SECCIÓ D'ADORACIÓ NOC-**

TURNÀ. - A la Parròquia de la Mare de Déu dels Desemparats (Pl. Espanyola s/n, 08903 l'Hospitalet de Llobregat), **dissabte 7**, a partir de les 20h, celebració de l'eucaristia, benedicció i entronització d'una imatge de la Mare de Déu, i vetlla de pregària.

• **CASAL CATÒLIC DE SANT ANDREU.** - Trobada d'escolanies i corals infantils, convocada pels Petits Cantors de Barcelona, amb motiu del 75è aniversari del Casal, **dissabte 7**: a les 21h, pregària pasqual per la pau, i a les 21.45h, concert, amb les agrupacions corals: Rosada (Barcelona), Garbí (Sabadell), Santa Maria del Mar (Barcelona), Petits Cantors d'Andorra, Agermanats (Màlgrat de Mar), Sant Agustí (Sabadell), Albada (Granollers), Santa Creu (catedral de Barcelona) i Sant Esteve (la Garriga), i amb *Te Deum* de Charpentier com a cant comú final.

• **RECÉS ESPIRITUAL.** - Dirigit per Javier Delgado, carmelita, y organitzat per l'Apostolat de la Divina Misericòrdia. **Dies 7 i 8 de maig**, a la Casa d'Exercicis Sant Ignasi, de Sarrià (c/ Carrasco i Formiguera 32, 08017 Barcelona). Més informació: tel. 426-16-22.

• **ASSEMBLEA DIOCESANA D'ANFE.** - A l'església del Santíssim Sagriment (c/ Aragó 268 bxs, 08007 Barcelona), **diumenge 8**, de 9 a 14h. Més informació: Cedair, tel. 216-02-13 (dimarts i dijous, de 18 a 20h).

• **RECÉS JUVENIL.** - Animat per Mn. Jordi Illa, **diumenge 8**, de 10 a 14h, al Casal Don Bosco de Martí Codolar (Av. Vidal i Barraquer 8, 08035 Barcelona). Informació: tel. 429-18-01.

• **UNIÓN EUCARÍSTICA REPARADORA.** - Recés mensual, **diumenge 8**, a les 16.30h, dirigit per Mn. Francesc de P. Sala, a la capella de les Missioneres Eucarístiques de Natzeret (c/ Mare de Déu de la Salut 26; tel. 213-01-32).

• **TANDA D'EXERCICIS FEMENINA, A MONTSERRAT.** - Dirigida pel P. Lluís Delsors, s.i., del 9 al 13 de maig. Informació: Obra

d'Exercicis Parroquials (c/ Duran i Bas 9 pral, 08002 Barcelona), tel. 301-16-26.

• **ENCONTRE MATRIMONIAL.** - D'aprofundiment en la relació d'esposos i en el sacrament, els **dies 13** (des de 21h), **14 i 15** (fins a 18h), a Begues. Hi poden assistir sacerdots, religiosos i religioses, seguint un temari adient. Més informació als telèfons: 232-38-77, 349-75-87 o 213-45-42.

• **PELEGRINATGE A LOURDES AMB MALALTS.** - Organitzat pel Grup Sant Martí de Porres, el **dies 21, 22 i 23** d'aquest mes (Pentecosta). Informació: tel. 454-65-87 (Xavier Planas).

TARRAGONA

• **LA BISBAL DEL PENEDES: CONCERT DE CLOENDA.** - Del cinquè cicle de Concerts de Primavera, organitzat pels Cors Antistiana i Santa Maria, **divendres 6 de maig**, a les 22h, a l'església de Santa Maria, amb Jan Willem Jansen a l'orgue; obres de Froberger, Böhm, Buxtehude i Bach.

• **MONTBLANC: 40è ANIVERSARI DEL COL·LEGI EPISCOPAL MARE DE DÉU DE LA MERCÈ.** - Gran trobada, **diumenge 8**, a partir de les 10h; a les 12h, missa presidida per l'Arquebisbe de Tarragona i concelebrada amb el bisbe-copríncep d'Urgell i altres professors i ex-professors preveres. Tot seguit, presentació del llibre commemoratiu i dinar de germanor (tiquets: Caixa de Tarragona).

LLEIDA

• **CONVIVÈNCIA PER A NUVIS.** - Organitzada pel Secretariat de Pastoral Familiar, **dissabte 7** (de 17 a 20h) i **diumenge 8** (de 10 a 17h), a la Casa d'Exercicis de Lleida (tel. 23-80-56).

URGELL

• **CONGRÉS DE VIDA RELIGIOSA: TROBADES DE PREGÀRIA.** - La de Pasqua, amb el tema «Tots els creients vivien units i tot ho tenien al servei de tots (Ac 2:44)», **diumenge 8**, a Balaguer; a les 16h, al monestir de les Clarisses.

• **APLEC AMB MALALTS AL REMEI.** - Diumenge 8 de maig.

VIC

• **EXERCICIS PER A RELIGIOSES.** - Dirigits pel P. Jaime Roig del Campo, s.i., del **divendres 13** (a les 20h) al **diumenge 22** (a les 10h), a la casa d'exercicis Cova de Sant Ignasi, de Manresa (tel. 872-04-22).

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 500 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

"Catalunya Cristiana arriba cada setmana i és una finestra que deixa veure una mica l'Església de Catalunya que és una part de l'Església del món." **Albert Jou. ÍNDIA**

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRI;

FRANCISCO ANDREU GARCIA P.O. BOX 49.547 NAIROBI KENYA.....	24.804 Ptes.
P. RAMON VICANS PB 280 DAR ES SALAAM TANZANIA.....	24.804 Ptes.
P. TRINITAT VIGUER ST XAVIER'S COLLEGE BOMBAY 400 001 INDIA.....	35.724 Ptes.
MARIA BRANCHADELL APARTADO 173 2100 GUADALUPE COSTA RICA.....	24.804 Ptes.

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom i cognoms..... Tel.....
 Direcció.....
 Població..... D.P..... Província.....
 subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner..... (nom i cognoms)
☐ taló que adjunto ☐ gir postal
☐ domiciliació segons l'adjunta autorització:
 Domiciliació: Banc / Caixa.....
 Sucursal n°.....
 N° compte corrent.....
 Població..... Província.....
 Prego al Banc / Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.
 Població..... Data.....
 Signatura.....
 "CATALUNYA CRISTIANA" c/. Puiggarí, 5-7 - 08014 Barcelona - Tel.: 490 59 88

UN TELÈFON AL SERVEI DE
LA SALUT MENTAL
FUNDACIÓ NOU CAMÍ

Psicotelèfon
(93) 427 44 22

El diumenge de Pasqua, 3 d'abril, a les 10.30, el Vicari de Crist celebrà la missa a l'atri de la basílica de Sant Pere. Al voltant de l'altar s'havien col·locat milers de flors i plantes florides dutes des d'Holanda, que formaven un bonic jardí en el punt més alt de la plaça de Sant Pere, on predominaven els colors blanc, groc i vermell: tulipes, jacints, narcisos, lliris d'aigua, azalees, roses, etc.

Al migdia, el Romà Pontífex va sortir al balcó central del frontispici de la basílica i

pronuncià el missatge *Urbi et orbi* —el text del qual oferim— que fou transmès en directe a 60 països. Abans d'impartir la benedicció, Joan Pau II felicità les Pasqües als pobles de la terra en 57 llengües: italiana, francesa, anglesa, espanyola, alemanya, portuguesa, grega, albanesa, romanesa, hongaresa, txeca, eslovaca, croata, eslovena, sèrbia-lusàcia, búlgara, bielorussa, russa, ucraïnesa, lituana, letona, estona, neerlandesa, luxemburguesa, sueca, finlandesa, irlandesa, ro-

manx, maltesa, georgiana, armènia, turca, àrab, etiòpica, hebrea, suajili, kirundi, kinyarwanda, hindi, tàmil, malaia, bengalí, urdú, malgaixa, xinesa, japonesa, coreana, vietnamita, singalesa, tailandesa, indonesa, cambodjana, filipina-tagala, esperanto, polonesa i llatina.

En espanyol, el Sant Pare digué: «Bones Pasqües en l'alegria de Crist ressuscitat». Sa Santedat concloué dient en llatí: *Surrexit Dominus vere, Alleluia!*

Missatge de Pasqua del Sant Pare

Crist és la font de la pau

Pere arribà al sepulcre juntament amb Joan, va entrar, s'inclinà i va veure el sudari al terra. «*Veí i cregué*» (Jn 20,8). Juntament amb Joan tornà després al cenacle, on els apòstols estaven units per por als jueus. El mateix dia després del dissabte, de nit, Jesús tornarà al cenacle, estant les portes tancades. Saludarà els apòstols dient: «*La pau sigui amb vosaltres!*» i afegirà: «Com el Pare m'envià, també jo us envio. (...) Rebeu l'Esperit Sant (Jn 20,21-22). Així saluda Crist ressuscitat aquesta *família particular, aquesta reunió apostòlica de l'Església*, a la qual ha confiat el misteri pasqual, misteri de la seva mort i la seva resurrecció.

Anunci de tal esdeveniment fou la *primera Pasqua* de l'antiga aliança, a la nit de l'èxode d'Egipte.

Per ordre de Moisès es reuniren els fills i les filles d'Israel a les cases amb les seves famílies i allà *experimentaren la salvació mitjançant la sang de l'anyell*, untada sobre les llindes de les seves cases. Després arribà l'alliberació.

Moisès va treure d'Egipte el poble, totes les famílies reunides en una, fent-les travessar el mar Roig, per festejar la Pasqua al desert i per menjar els aliments sants portats d'Egipte. Començà així el camí cap a la terra promesa, un camí durant el qual Déu canvià els seus cors i els infongué un esperit nou (cf. Ez 11,19). Al desert es complia la gran Pasqua del poble elegit, que se celebraria després de generació en generació.

«Com el Pare m'envià, també jo us envio».

Al cenacle pasqual de 1994, any del Senyor, la *família humana torna a descobrir la seva missió*: l'eterna vocació confiada per Déu a l'home, creat baró i dona. Va dir Déu: «Per això l'home deixa el pare i la mare per unir-se a la seva dona i, des d'aquest moment, formen una sola cosa» (Gn 2,24).

Al cenacle torna el mateix Crist que allà havia pregat al Pare perquè tots siguin un. «Que tots siguin u, com tu, Pare, estàs en mi i jo en tu. Que també ells estiguin en nosaltres, perquè el món cregui que tu m'has enviat» (Jn 17,21). En pregar així, Crist obria a la intel·ligència humana perspectives inassequibles; revelava que hi ha

certa semblança entre la unitat de les Persones divines i la unitat dels fills de Déu, associats en la veritat i en l'amor. «Aquesta semblança demostra que l'home, única criatura terrestre a la qual Déu ha estimat per si mateix, no pot trobar la seva pròpia plenitud si no és en l'entrega sincera de si mateix als altres» (*Gaudium et spes*, 24).

La família està cridada a descobrir, juntament amb Crist, aquesta veritat sobre l'home. La família està cridada a encarnar aquesta veritat en la realitat viva de l'única i irrepetible comunitat humana, formada pels pares i els fills; comunitat d'amor i de vida, comunitat de les generacions. *Pedra angular d'aquesta comunitat és Crist ressuscitat*. És necessari que la vida de tota família estigui amagada amb Crist en Déu (cf. Col 3,3).

Mitjançant aquest amagar-se, ha de ma-

durar per aconseguir la glòria de la resurrecció.

Les famílies necessiten aquell poder que prové de Déu per respondre a la seva vocació. Aquell poder diví és necessari especialment en els nostres dies, en què múltiples amenaces assetgen la família en les arrels mateixes de la seva existència.

Són, per tant, indispensables a les famílies humanes les paraules pronunciades per Crist ressuscitat: «Tingueu confiança; jo he vençut el món» (Jn 16,33).

A la gran família dels pobles arribi avui aquest anunci de la Resurrecció, que és irrupció de llum i de vida per tots els habitants de la terra. Germans i germanes, escolteu aquest anunci! Acolliu-lo en el vostre cor! Si en Crist mort i ressuscitat Déu triomfa en el món, també l'home pot triomfar sobre el pecat i vèncer les seves seqüeles. La humanitat té necessitat de Crist: Ell és la font de la pau i de la vida que no mor mai.

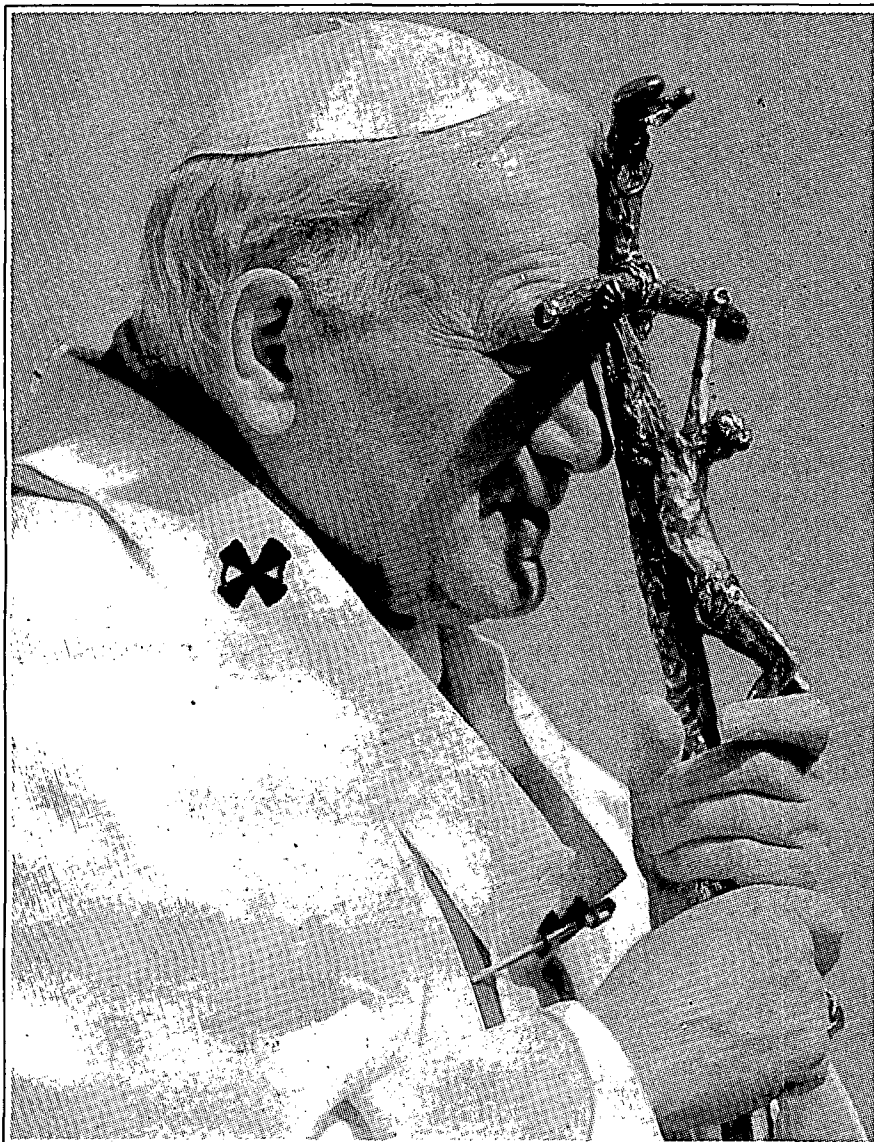
Que aquesta alegre notícia ressoni, abans que res, a Jerusalem, com va passar la primera vegada. Que ressoni als Balcans, al Càucàs, a l'Àfrica, a Àsia i en totes les nacions on encara continua el fragor de les armes, on els nacionalismes provoquen perilloses formes d'extremismes nefastos, on ètnies i classes socials s'enfronten sense treva. Que aquest anunci de pau inspire a tots aquells que en les societats del benestar s'esforcen per donar sentit a la vida i fer possible una convivència civil sobre la

base dels valors més d'acord amb la dignitat de l'home i la seva vocació transcendent. Que l'amor guanyi l'odi! Els pobles, postrats per la misèria material i moral, tenen set de seguretat i de pau. ¿Quan podran per fi els homes viure com a germans i en solidaritat?

En aquest dia d'alegria i de llum, davant la vida que irromp en la història, reuli la cultura de la mort, que humilia l'ésser humà, en no respectar les criatures més dèbils i fràgils, i tracta fins i tot de transtornar la dignitat sagrada de la família, cor de la societat i de l'Església.

Preocupat per aquestes amenaces, enviaré en aquests dies una carta a tots els caps d'Estat del món, amb ocasió de l'Any Internacional de la Família, convocat per l'Organització de les Nacions Unides amb la cordial adhesió de l'Església catòlica. En aquesta carta demano que no es regategi el valor de la persona humana ni el caràcter sagrat de la vida ni la capacitat de l'home per estimar i entregar-se. La família continua essent la principal font d'humanitat: tot Estat ha de defensar-la com un tresor preciós.

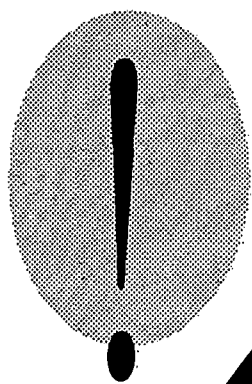
En aquest matí de Pasqua, ¡quant desitjaria que tot home i tota dona acullin la llum de Crist que dissipa les tenebres i inaugura el triomf de la vida sobre la mort! Germans i germanes de tota la terra, beneïu amb nosaltres aquest dia que feu el Senyor. Crist ha ressuscitat. Al·leluia!

L'Associació «Amics de Medjugorje» com a preparació a la jornada d'oració a celebrar als Salesians d'Horta el proper 8 de maig (de 10 a 17) i que dirigirà el P. Jozo Zovko, o.f.m. antic rector de la parròquia de Medjugorje (Bòsnia-Hercegovina), us conviden a la conferència prèvia:

MEDJUGORJE DES DE L'INTERROGANT. ELS ORÍGENS. EL MISSATGE. LA IRRADIACIÓ MUNDIAL

Que pronunciarà Fra Valentí Serra caputxí, el proper dia 4 de maig, dimecres, a les 19.40 al saló d'actes de *Balmesiana*. Duran i Bas, 9 al costat del Portal de l'Àngel.

la vostra aportació

Catalunya Cristiana

CAMPANYA D'APORTACIONS POPULARS AL NOSTRE SETMANARI

Adquirint les butlletes podeu optar als premis.

1r. premi: *Un cotxe
SEAT IBIZA,
1,3i CL - 3 portes.*

SORTEIG TRADICIONAL: 2 DE JUNY

2n. premi: *Viatge a Terra Santa (2 places), en qualsevol dels nostres pelegrinatges.*

3r. premi: *Un joc de cafè, de producció artesanal.*

I també, a més:

10 lots de llibres amb 6 títols de la nova col·lecció «ÀLBUMS DISNEY», de Walt Disney (Ed. Beascoa).

BUTLLETA DE COMANDA

Per participar en el Tradicional SORTEIG 1994 en suport de CATALUNYA CRISTIANA

☐ Talonaris a 6.250 ptes.

☐ Butlletes a 125 ptes.

Nom i

cognoms.....

Adreça.....

Població.....

DP.....

Tel.....

Província.....

Trameto l'import per ☐ xec barrat ☐ gir postal

NECESSITEM EL VOSTRE AJUT

PODEU ADQUIRIR LES BUTLLETES A LES SEGÜENTS LIBRERIES DE BARCELONA:

—La Formiga d'Or, Av. Portal de l'Àngel, 3

—Balmesiana, Duran i Bas, 6

—Signe, Mallorca, 301

Podeu demanar-ho per correu enviant aquesta butlleta de comanda.

ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA

Plaça Urquinaona, 11, 3r. 3a. A, tel. (93) 301 37 18. 08010 Barcelona

ELS CRISTIANS HEM DE SOSTENIR LA NOSTRA PREMSA. GRÀCIES PER LA VOSTRA APORTACIÓ

Entrevista amb els organitzadors del Primer Curs de Formació Política per a joves cristians

El compromís polític és la resposta a una fe madura

Cristianisme i Justícia ha organitzat el Primer Curs de Formació Política adreçat a joves que es fa a Catalunya. L'experiència recull l'exemple de la Universitat de Comillas, que va començar aquestes trobades el 1991, i que s'han estès a Madrid, Salamanca i Santander.

SANT CUGAT DEL VALLÈS.—L'encontre de Cij va començar amb un primer cap de setmana —del 15 al 17 d'abril— i es completarà amb un setmana al juliol, per a la qual no és indispensable haver assistit al primer. Per al curs que ve es vol seguir amb la segona etapa del projecte, que consisteix en trobades amb polítics.

Com a novetat respecte als altres cursos fets fins ara a la resta de l'Estat, aquestes trobades agruparan els participants de Madrid, Salamanca i Barcelona. La primera serà el 6 d'octubre, i tractarà sobre el nacionalisme des de la perspectiva política, sindical, i de les Organitzacions No Governamentals (ONG).

«Més que ser cursos tècnics de formació de polítics —declara Víctor Sánchez, advocat i un dels organitzadors de la trobada catalana— la intenció és treballar el substrat inicial que ens mou a l'acció política, d'on els fonaments són el servei i la solidaritat. Al capdavant del curs, amb Sánchez, hi ha Ignasi Salvat, professor de la Fundació Lluís Espinal —que acull Cij— i professor de moral social a la Facultat de Teologia de Catalunya.

—**Per què fer un curs de formació política adreçat als joves?**

—**Víctor Sánchez.** L'interès que

nosaltres tenim és adreçar-nos als joves, bàsicament universitaris, per cercar la coherència i la concreció d'una opció de fe ja consolidada, amb el compromís polític. Aquests cursos volen fer veure que, necessàriament, l'opció de fe ha de cristal·litzar en una acció que en l'àrea social s'acompleix en la política.

—**Ignasi Salvat.** Hi ha un desencís respecte al fet polític i els homes que fan política, i especialment aquests dies que estem vivint casos públics de corrupció. Cal reaccionar, per tant, perquè les anècdotes concretes de persones concretes no afectin la tasca dels homes i dones que es volen responsabilitzar de portar endavant la societat.

—**Quines són les causes d'aquest desencís?**

—**I.S.** En el nostre país hem viscut un canvi fortíssim de situació política. S'havia lluitat durant molts anys per la llibertat, la democràcia, els drets humans, de manera que la nova situació va crear moltes expectatives. I després, la realitat no ha arribat a omplir les il·lusions i expectatives esperades.

Si a més la realitat va unida al 23-F, a la dissolució del partit que havia estat l'animador de la transició —Unió de Centre Democrà-

Ignasi Salvat, durant el curs de cap de setmana al Casal Borja

tic— i comencen a sorgir casos de corrupció i mala gestió, el desencís augmenta.

—**A més de les causes internes de la política, ¿com han influït els mitjans de comunicació social i la societat de consum?**

—**V.S.** Al marge del moviment polític que ara comentava l'Ignasi, hi ha una crisi en la transmissió dels valors. Les generacions que han nascut i crescut en democràcia han estat mancades d'àmbits on es passés una cadena de valors. Una mostra és l'actitud de la vida universitària actual en comparació amb la de fa 20 anys.

A més hi ha una tendència a tot el món occidental que porta a una privacitat molt forta i a desvincular-se. La cultura de la passivitat, el desentendre's de les responsabilitats de ciutadà fa que els ciutadans actuïn com a consumidors i

titulars de drets envers l'estament públic. A partir d'aquí hi ha una desconfiança mútua creixent, allunyament, i la gent experimenta que pot viure perfectament al marge de responsabilitats polítiques i socials.

—**I.S.** Alhora, la comunicació social sol subratllar els aspectes negatius que intervenen en la vida política d'una persona, partit o grup, ja que les tensions fan vendre. En canvi la realitat quotidiana dels homes i dones que estan treballant pel país no surt, i malgrat tot, és això el que cal potenciar i educar.

—**¿Aleshores s'està creant un món polític que és fictici?**

—**V.S.** Sí. Hi ha casos de corrupció que són els més coneguts, però al costat d'aquests hi ha un «noranta-molt per cent» que està en la política a nivell molt anònim que fan una tasca honesta, noble,

de servei i d'entrega. Així i tot la gent ens quedem en les anècdotes dels casos concrets.

—**¿Com es pot recuperar l'interès dels joves per la política?**

—**I.S.** Primer educant la sensibilitat que la tasca política és de tots. I segon, que aquesta sensibilitat es correspongui amb un compromís, i hi hagi persones que donin un pas endavant i militin a diversos nivells, no sols partits, sinó també organitzacions socials, en moviments municipals o sindicals, en associacions de veïns, etc.

—**¿Quin és el paper de l'Església catalana en aquesta formació política i quins són els mitjans que hauria d'usar?**

—**I.S.** L'Església ha parlat en diferents ocasions de la necessitat del compromís social i polític, i també el Concili Provincial Tarraconense serà un moment de renovació d'inquietuds. Però després ve una tasca més personalitzada que a mi em sembla que toca a les comunitats cristianes, ja que com diu *Octogessimas adveniens*, són elles les que veuen els problemes locals i concrets als quals se'ls ha de donar resposta.

V.S. Una cosa fonamental en el compromís públic i polític és el suport constant de la comunitat o de gent per evitar que l'actuació pública es deteriori a causa dels impactes que rep. Penso que aquest és un paper molt important que hem de jugar les comunitats i els cercles cristians on ens movem.

■ Guillem Farré

Monsenyor Carles als joves a l'Escola de Pregària de l'abril

«Siguiu la veu de Déu per als qui no poden sentir-la»

«Et pregunto si la teua joia és la joia completa, com la de Joan Baptista. Seria el mateix que preguntar-te on tens posades les teves esperances d'alegria, en Déu o en les coses humanes. Cal que l'arrel de la nostra alegria reposi en la proximitat a Crist, tot i sentir també natural alegria i satisfacció per les coses d'aquest món.» D'aquesta manera monsenyor Carles va reflexionar davant d'uns 150 joves aplegats a la Catedral de Barcelona a la passada Escola de Pregària de la diòcesi corresponent al mes d'abril i organitzada per la Delegació de Joventut.

L'arquebisbe, en una escola centrada en el sentiment pasqual de la joia i l'alegria —especialment perceptible en els rostres joves dels assistents—, va prendre com a model Joan Baptista. «Sempre recordem l'exigència de la crida a la conversió de Joan Baptista, i no recordem tant la seva joia, el seu estar enamorat de Jesús. Molts sentim l'alegria de la proximitat de Jesús, però el Baptista fou una veritable excepció: ell se n'alegrà abans de néixer, el petit Joan va saltar al ventre d'Elisabet. És un cas únic d'alegria, i és aquesta la línia que hauria de marcar tota la vida de Joan.»

Monsenyor Carles també va recordar que no tots tenen la sensibilitat o la fortuna de poder sentir la proximitat de la veu

de Déu, i és en aquest sentit que va demanar als joves presents: «Siguiu vosaltres la veu de Déu per als qui no tenen la joia de sentir-la.» El prelat va insistir en quins són els camins més rectes per arribar a sentir aquesta veu trascendent: «L'eucaristia, la pregària, la lectura de l'evangelí, l'acompliment de les obligacions, l'amor reflectit al pròxim de tal manera que li faci bé—que el faci tal i com Déu el vol— i la castedat, tan atacada avui però tan necessària per al qui vol veure Déu, per al que cal un cor net i una pregària insistent.»

—L'Escola de Pregària va incloure en aquesta ocasió els testimonis d'acció de gràcies de diversos joves que van repassar breument els seus encontres amb Déu i la crida vocacional que en va sortir. Seminaristes, laics, religioses, matrimonis joves van oferir un testimoniatge dolç d'atenció a la veu de Déu, però també purificant per aquest lliurament confiat. L'encontre va tenir els acostumats moments de reflexió silenciosa i de cant meditatiu i de lloança.

La pròxima Escola de Pregària per a Joves se celebrarà el 5 de maig a dos quarts de vuit del vespre al cor de la Catedral.

■ David Vidal i Castell

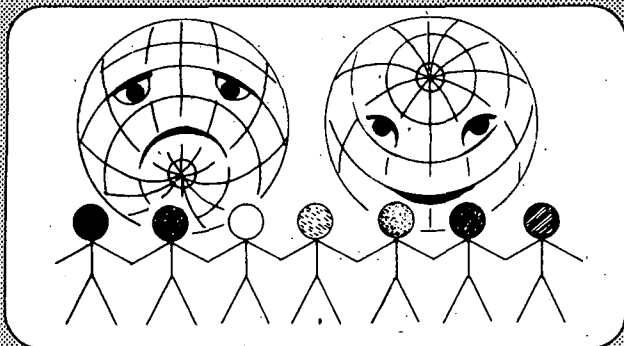
Trobada dels joves del Vallès Oriental

GRANOLLERS.—Sota el lema *Hem vist el Senyor*, es van reunir 270 joves cristians del Vallès Oriental en una trobada festiva i pasqual convocats pel bisbe auxiliar de Barcelona, Carles Soler i Perdigó. El prelat manifestà la seva satisfacció en observar que els joves vivien i participaven més l'aplec respecte a anys anteriors.

JCP consolida la preparació de la Pasqua

CANET DE MAR.—La trobada de Joves Cristians de Parròquies per preparar la Pasqua que els joves viuran després a les respectives comunitats parroquials s'ha consolidat en la seva 5a. edició. Amb el lema *Lavor que dona fruit* s'aplegaren 150 joves de 12 parròquies diferents.

■ G.F.

OBERTS AL MÓN

XINA: L'Església catòlica, malgrat la persecució que el règim comunista ve exercint contra ella des del 1949, no ha vist disminuir els seus efectius. Ans al contrari. Hi ha, fins i tot, observadors que detecten un important desenvolupament en el nombre dels seus fidels, xifrats en dotze milions. L'episcopat nadiu i els sacerdots autòctons han estat la major força de resistència contra la persecució. A la fotografia, un sacerdot posa al costat d'un mural que proclama la Resurrecció de Jesús.

Diada del Clergat Nadiu

El temps de Pasqua ens porta la joia del Senyor Ressuscitat que fa créixer amb més força la vida de la seva Església arreu del món.

Un aspecte fonamental d'aquesta vida nova és la missió. Jesús diu als seus deixebles: «Aneu per tot el món i prediqueu el missatge joios a tota criatura» (Mc. 16,15). No hi ha, però, missió sense missioners! Un signe autèntic de vitalitat de l'Església serà sempre l'obertura dels seus membres a tots els pobles i cultures per fer-hi present l'amor, l'alegria i la llibertat de l'evangeli. Caldrà, doncs, potenciar les vocacions missioneres entre el clergat, els religiosos i els laics.

Com l'apòstol Pau, cada cristià ha de respondre amb disponibilitat a la crida que el Senyor Jesús li fa de cara a la Missió universal: «Què haig de fer, Senyor» (Fets 22,10).

La Diada del Clergat Nadiu ens fa present enguany un aspecte joiosament important: per a molts missioners va arribant l'hora del relleu. Els sacerdots nadius van ocupant els llocs dels missioners enviats per les antigues

Esglésies i continuen l'anunci de Jesucrist a tants indrets que encara no el coneixen.

No pensem pas que els missioners queden en «atur» per manca de llocs de missió i que, per tant, ja no cal promoure entre nosaltres les vocacions missioneres. Dues terceres parts de la humanitat encara no coneixen la salvació de Jesucrist!

Alegrem-nos que el Senyor susciti moltes vocacions sacerdotals i religioses a les joves Esglésies de l'Àfrica, d'Àsia i d'Amèrica Llatina. Ajudem amb generositat els seus seminaristes i novicis com si fossin nostres. Demanem a Déu que els concedeixi un fort esperit missioner que els faci sentir, també a ells, l'anhel d'anunciar l'evangeli a d'altres pobles de la terra.

L'augment de vocacions missioneres aquí i a les joves Esglésies de Missions, farà que creixi en nombre i en santedat els seguidors d'aquell que vol que tots els homes se salvin i arribin al coneixement de la veritat.

■ Jordi Jorba

Laics missioners: ¿per què no?

Trobada de reflexió i pregària a Sant Daniel

Com l'any passat, durant la Setmana Santa, una colla de nois i noies, d'entre vint a trenta anys, s'han trobat al monestir benedictí de Sant Daniel, a Girona. Han estat setze joves provinents de vuit d'entre les onze diòcesis de Catalunya i Balears. Les xerrades, els moments de reflexió i l'estada ha estat repartida entre el mateix monestir i el seminari, on teníem les sessions dels matins.

El motiu principal de la trobada ha estat el tema de la *Vocació cristiana i missionera*. Es va començar amb unes llargues reflexions sobre la *Vocació a la Bíblia* i la *Vocació missionera de l'Església*. Posteriorment es va concretar, ja més personalment, amb el tema del *Naixement i etapes d'una vocació i el Perfil i identitat del missioner seglar*. El dia de Pasqua la reflexió va tenir com a tema: *Aneu i comuniquen...* recordant la missió pasqual dels creients.

Les diverses xerrades les varen fer Mn. Joan Busquets, rector del Seminari Interdiocesà, Mn. Ramon Oller, delegat de Pastoral vocacional i de catequesi de Girona, i els delegats de Solsona, Tortosa i Girona.

Conjuntament amb el tema vocacional i missioner es va tenir ocasió de viure intensament les diverses funcions de la Setmana Santa al mateix monestir de Sant Daniel, participant tots activament en les funcions litúrgiques pròpies d'aquests dies i en els altres moments de pregària del monestir.

Aquestes trobades, que han estat preparades i organitzades conjuntament per totes les Delegacions de Missions de Catalunya i Balears, continuaran tot aquest any amb algun cap de setmana, també de pregària i reflexió, que es portarà a terme conjuntament amb altres assistents a la trobada de l'any passat.

■ Pere Carreras

Delegat Diocesà de Missions de Girona

ORS

VACANCES ALS HOSTALET DE BALENYÀ «Casal Oller»

Es troba situat a prop del Montseny
Estades: juny, juliol, agost, setembre

Per més informació
«Obra Religiosa Social- ORS»
c/ La Torre, 28, àtic, 2a.
Tel. 217 10 28 - 08006 Barcelona
(De dilluns a dijous de 4 a 8)

Carta als preveres de Catalunya i Balears

Els Delegats Diocesans de Missions de Catalunya i Balears han dirigit, per primera vegada, una carta conjunta a tots els preveres de les onze diòcesis amb motiu de la diada del Clergat Nadiu.

Expliquen el treball d'animació missionera que realitzen conjuntament des de fa anys. Recorden que l'Església a Catalunya i Balears ha donat molts missioners durant els segles i que actualment n'hi ha més de mil treballant a gairebé tots els pobles del món.

En la seva carta, els delegats agraeixen l'interès dels preveres en la promoció de les diades missioneres que han de servir per mantenir oberts tot l'any els ulls i el cor de les comunitats cristianes

en la gran tasca d'evangelització i promoció que duen a terme les joves Esglésies del Tercer Món amb l'ajut generós i sovint martírial dels missioners de l'Església.

Acaben agraint la generositat de tants preveres que, amb motiu de les seves noces d'argent o d'or sacerdotals, fan arribar l'import d'una beca per a la formació d'un seminarista de missions a un dels 5 seminaris majors especialment confiats. Aquest donatiu fa possible la continuació del do del seu sacerdoti en el ministeri d'un jove d'un país llunyà, membre de l'única Església de Jesucrist.

■ J.J.

Milers de catecúmens reberen el sagrament del baptisme la nit de la Vigília Pasqual a totes les comunitats cristianes de les missions. L'establiment de l'Església autòctona o nativa és l'objectiu de les missions. El clergat local rep, en aquesta «hora del relleu», el testimoni que li lliuren els missioners estrangers

L'hora del relleu

No deixarà d'estranyar a més d'un que algú hagi escrit que els missioners catòlics entre els encara no-cristians persegueixen intrèpidament «el suïcidi». Treballen, s'entesten, suen i es fatiguen, i a vegades, fins i tot s'arrisquen al màrtiri amb l'únic objectiu de resultar innecessaris al més aviat millor. La fita més puntual és desaparèixer... perquè unes altres mans nadiues, hagin pres el testimoni.

Fa ja algunes setmanes els missioners del cardenal Lavignerie, els famosos *Pares Blancs*, lliuraven al clergat nadiu de l'arxidiòcesi d'Ouagadougou, a Burkina Faso, l'última de les parròquies que encara estava confiada sota el seu càrrec i que ells, molts anys abans, havien aixecat pedra a pedra. Els havia arribat l'hora del relleu.

Hi haurà qui, en aquesta ocasió, aplaudeixin el seu despeniment. Hi haurà qui elogiïn la seva generositat. No faltaran qui evoqui la veu del salmista quan canta als qui semblen entre llàgrimes i s'alegri amb els qui, entre rialles, recullen la collita...

De despeniment, de generositat, de les llàgrimes i dels cantars del salmista parlà el bisbe que, en nom del cardenal-arquebisbe, presidí la cerimònia litúrgica del traspàs de la parròquia d'unes mans a les altres. Els *Pares Blancs*, per la seva banda, van agrair els elogis i van donar per justa l'evocació bíblica; però la seva alegria en aquell moment sorgia d'arrels més profundes i soterrades. El seu goig i la seva satisfacció arrencava de quelcom molt clau de la seva existència: coronaven amb aquest traspàs de la «seva» parròquia al clergat nadiu molts anys de fatigues i de suors que no van tenir altres metes que l'arribada d'aquest moment.

Veien amb els seus propis ulls, palpaven amb les seves pròpies mans allò que, des de molt temps enrera, havia estat xifra dels seus somnis i fins i tot la seva mateixa raó de ser com a missioners «estrangers». «Missió complerta», musitaven, convençuts, quan milers de mans els abraçaven i centenars de llavis els expressaven tota la seva gratitud. «Missió complerta», repetien una i altra vegada perquè des del primer moment de la seva presència evangelitzadora a Burkina Faso, havien posat els seus ulls en aquest relleu, en aquest pas del testimoni. Res del que havien fet i sofert tenia sentit sinó perquè havien tractat de fer-se innecessaris: ja podien ocupar el seu lloc. Havien fet tot el possible perquè, en aquesta recta final del segle XX, una jove Església nadiua, local, indígena prengués les regnes del seu propi destí.

Aquest és, sens dubte, el nostre pa de cada dia; no solament entre els *Pares Blancs* sinó entre tots els missioners. L'Església s'indigenitza a totes les missions. En un futur. Dins d'un grapat d'anys, els bisbes, sacerdots, agents de pastoral seran nadius. S'haurà aconseguit, així la fita perseguida.

Però no haurà acabat la missió: no baixarà el teló final sobre les missions. Hi ha molt per fer encara. Hi ha molt terreny per rompre per a la primera sembra de l'evangeli. I els missioners, com Abraham, tornaran a deixar la seva pàtria —la nadiua i l'adoptada— per anar «allà on Jo t'indicaré». Començaran novament; i ho faran, una vegada més, amb el pensament posat a fer-se com més aviat millor innecessaris.

■ Manuel de Unciti

Cinc seminaris esperen la nostra generositat

Dos seminaris d'Amèrica llatina, dos d'Àfrica i un d'Àsia han estat confiats de manera molt especial a la generositat de l'Operació «Primavera de l'Església». La determinació d'aquests cinc seminaris ha estat presa a Roma pels responsables de les Obres Missionals Pontificies; i l'encàrrec que es fa a les nostres Esglésies es perllongarà dos anys més.

Al final dels quals, uns altres seminaris majors seran confiats a la nostra sol·licitud amb l'objectiu d'honorar adequadament el principi base de l'Organització Missional Pontificia: que els seus recursos econòmics assoleixin a totes les missions i que, en un clima d'equitat, s'atengui a cada una d'elles, segons les seves pròpies necessitats.

NIGÈRIA

El seminari africà de Sant Josep, a la diòcesi de Ikod Ekpen, Nigèria, és —dels cinc encarregats— el que compta amb un major nombre d'alumnes. Un total de 580. Procedents de 17 circumscripcions eclesiàstiques de les 38 que té el país. A Nigèria hi ha uns altres 6 seminaris majors i el total dels futurs sacerdots de tota la nació s'eleva a la bonica xifra de 2.565.

El seminari major que se'n confia està sota l'advocació de Sant Josep i es troba situat a Ikop Ekpen, diòcesi creada el 1963 i que en l'actualitat compta amb prop més de 100.000 catòlics d'una població que sobrepassa àmpliament el milió i mig d'habitants.

Dues dades poden demostrar molt bé l'esclat de primavera que coneix l'Església a Nigèria: en el darrer exercici, les ordenacions sacerdotals s'elevaren a 179 per tot el país; i en aquest mateix període de temps, 734 joves nigerians franquejaren per primera vegada les portes dels seminaris amb la voluntat d'arribar un dia al ministeri sacerdotal.

Cal fer menció a una tercera dada, per més important i significativa: un dels set seminaris de Nigèria és un centre especialitzat en la formació de sacerdots per treballar, com a missioners, fora de la seva pròpia nació d'origen. És un seminari de missions estrangeres que tenen posades els seus objectius en altres nacions del continent africà i encara a Àsia o de Llatinoamèrica. No en va aquest seminari, creat per la Conferència Episcopal de Nigèria, està sota la protecció de Sant Pau, l'apòstol dels gentils.

COREA

El segon dels seminaris —pel nombre dels seus alumnes— entre els encomenats a les Esglésies d'Espanya, és el Taegu, a Corea. Compta actualment amb 268 seminaristes. Procedeixen de 4 circumscripcions eclesiàstiques, una de les quals és arxidiòcesi.

En el darrer exercici s'alegrà amb l'ordenació de 27 nous sacerdots i amb l'ingrés de 36 nous candidats al sacerdoci. Vol dir això que aquest seminari està en bona expansió i donant fruits de gran vàlua. El seminari funciona a tall de col·legi major universitari o residència; els seminaristes sovintegen les classes en la universitat de l'Estat.

TANZÀNIA

Ve en tercer lloc, pel nombre dels seus alumnes, el seminari major de Tabora, a Tanzània. Hi van, nois de 22 circumscripcions eclesiàstiques i les seves aules acullen 215 alumnes. L'Església tanzana té, a més d'aquest, uns altres quatre seminaris. El total de seminaristes majors puja ja a

poc més de 150.000; els seus habitants superen el milió. Totes les esperances estan posades, per això, en el futur desenvolupament d'aquest seminari, el principal de tot Tanzània.

BRASIL

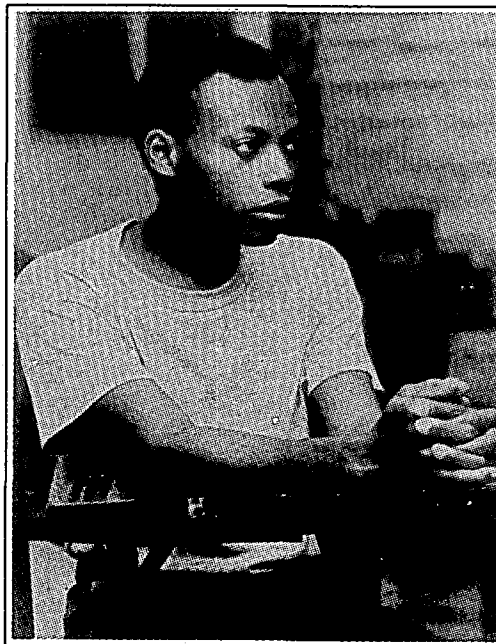
De 12 Vicariats Apostòlics provenen els 73 seminaristes de l'interdiòcesi situat a Sao Luis de Maranhao, Brasil. El fet que les circumscripcions eclesiàstiques romanen encara en la situació jurídica de vicariats Apostòlics evidencia que l'Església es troba encara avui en l'estat de la primera evangelització, malgrat que la majoria de la seva població estigui batejada. La manca de suficients estructures eclesials i, sobretot, la manca de sacerdots fan que aquestes Esglésies han de considerar-se com plenament missioneres. La importància, per això, d'incrementar els seminaris i el nombre dels candidats al ministeri sacerdotal no necessita ser ponderada. Caldrà recordar, tanmateix, que la manca d'atenció pastoral als batejats en l'Església, està facilitant en aquestes parts la impressionant expansió de les sectes.

PERÚ

El cinquè i darrer seminari major confiat a la generositat de l'Operació «Primavera de l'Església» és el seminari San Francisco de Sales, a la diòcesi d'Huaraz, Perú. Església que presideix actualment el salesià, natural de Baracaldo, Biscaia, Mons. Guruchaga. A aquest centre de formació sacerdotal hi ha els seminaristes dels Vicariats Apostòlics de Huari

i Huamachuco. Són 64 els seminaristes que aquí es preparen per al sacerdoci. És, encara, modest el rendiment d'aquest seminari. El darrer exercici enregistra una sola ordenació sacerdotal. Però comença a brillar l'esperança: en aquest mateix darrer exercici foren 14 els joves que sol·licitaren l'ingrés en el seminari.

■ J.J.

L'església llatinoamericana ha fet de la «nova evangelització» dels més de cent milions d'afroamericans una de les seves opcions preferencials. Aquest jove seminarista garífuna es prepara en el seminari de Tegucigalpa (Hondures) per ser un dia sacerdot al servei del Regne de Déu i dels més pobres. Com ell, en tot el Tercer Món, 89.000 joves desitgen ser sacerdots. Es tracta d'una veritable «Primavera de l'Església», plena d'esperances

la xifra de 635. Les ordenacions sacerdotals del darrer exercici foren 61; a 182 s'elevà el nombre dels nous seminaristes. També aquí esclata la primavera! Hi feia falta: sobre un total de gairebé 30 milions d'habitants, en tot el país, la comunitat catòlica acaba de superar l'estadística de sis milions de fidels. La diòcesi de Tabora, en la qual s'assenta el seminari, és un bon testimoni d'aquesta urgència: els seus catòlics són

Se celebrà el 14è Festival de la Cançó Missionera dels joves, organitzat per Cristians sense Fronteres

BARCELONA.— Els propassats 16 i 17 d'abril, la Ciutat Comtal va acollir 1.500 nois i noies de tot l'Estat espanyol per celebrar la fase nacional del Festival de la Cançó Missionera dels joves, organitzat per Cristians sense Fronteres amb la col·laboració de la Delegació Diocesana per a la Família i la Delegació Diocesana de Missions, de Barcelona.

El Festival de la Cançó Missionera —amb dos nivells: diocesà i nacional— se celebra anualment des de fa tretze anys adreçat a la població infantil i a la juvenil. Contribuir a l'evangelització a través de la música, un dels llenguatges amb més ressò avui dia entre la mainada i el jovent; engrescar i sensibilitzar la gent envers l'animació i la solidaritat missioneres, des de la perspectiva d'Església; enfortir el sentiment de germanor, coneixença i trobada entre tots els participants alhora que fomentar la reflexió i la pregària en comú i, essencialment, recaptar diners —mitjançant la venda de camisetes, adhesius i pins, entre d'altres guanys— per ajudar les missions del Tercer Món són els seus cabdals objectius a assolir.

El dissabte 16, al matí, tingué lloc l'Acollida dels participants, amb edats compreses entre els 14 i 25 anys, al Col·legi de les Teresianes de Ganduxer. Durant el cap de setmana s'allotjaren en parròquies i col·legis. A la tarda, van dur-se a terme els anomenats *Festivals de Cant* a tres escenaris escolars: Salesians de Sarrià, Salesians d'Horta i Jesuïtes del Clot. Un total de vint-i-set cançons, que repre-

sentaven diferents diòcesis de tot Espanya, van ser interpretades pels mateixos grups juvenils que les havien compost entorn del lema escollitenguany per la Trobada: «Família, teva és la missió», en sintonia amb l'Any Internacional de la Família. Malgrat que segons les bases no hi ha guanyadors, se seleccionaren tres excel·lents cançons —corresponents a les diòcesis de Lleó, Múrcia i Santander, juntament amb la de Barcelona, ciutat seu del Festival— que foren interpretades l'endemà.

Al vespre, va tenir lloc a la basílica de Santa Maria del Mar, plena de gom a gom de persones joves d'esperit, la *Vigília de la Llum*, la celebració central de la Trobada.

fills. Aquest missatge fou el nucli de l'homilia llegida per Mons. Vives. «El nou rostre de Jesús —afirmà el bisbe—, que dissipa la foscor, fa brollar la llum de la vida eterna i això és palès en el somriure d'un nen o en el comportament solidari vers el company. Caminar en la llum és sinònim de trencar les cadenes de l'egoisme».

El diumenge 17, de ben matí, davant la façana del Naixement del Temple de la Sagrada Família, es féu una *Trobada-Assemblea* la finalitat de la qual consistí en comunicar i compartir el sentit més profund de la família cristiana i missionera. L'acte, presentat per Javier Alonso, va comptar amb nombrosos testimoniatges de diferents

El Festival de la Cançó Missionera va culminar en la Missa presidida per Mons. Joan Carrera, bisbe auxiliar de Barcelona, i concelebrada amb el P. Ferran Ruiz, Mn. Jordi Jorba, Mn. Lluís Bonet i sis capellans més provinents de diferents indrets d'Espanya.

En aquesta Eucaristia del III Diumenge de Pasqua, l'homilia del bisbe Carrera estigué centrada en el patiment i la resurrecció de Crist. «Us convido a refermar un sentiment: l'amor de Jesucrist ressuscitat», foren les seves paraules en encetar-la. «Com era Jesús ressuscitat? Tenia nafres però eren resplendents, eren nafres de victòria. Volia que el reconeguessin perquè, com deien les Sagrades Escripures, el salvador dels homes havia de patir», afirmà Mons. Carrera. Tot seguit digué: «Tots tenim, certament, les nostres nafres. Si van conèixer Jesús per les seves nafres, us coneixeran a tots vosaltres per la vostra capacitat de sacrifici».

Cal assenyalar, d'una banda, la gran professionalitat del grup de cant de Cristians sense Fronteres que van encoratjar tothora els joves en els diversos actes realitzats i, per l'altra, la magnífica tasca duta a terme pels Voluntaris d'Animació i Servei (VAS) i pels joves que van ser guies dels grups participants. Més d'un centenar de joves voluntaris que, al llarg de tot un cap de setmana, esdevingueren la llum de mil cinc-cents persones. L'esperit missioner del jovent fet una joiosa realitat.

■ **Miquel Àngel Codina**

La llum de l'esperit missioner del jovent va lluir a Barcelona

L'Eucaristia fou presidida per Mons. Joan-Enric Vives, bisbe auxiliar de Barcelona, i concelebrada amb el P. Ferran Ruiz, Mn. Jordi Jorba i Mn. Pere Mila. El moment més colpidor de la vetllada s'esdevingué quan totes les llums de la solemne església van apagar-se quedant encès només el ciri pasqual. Enmig de la foscor —que durà prop de deu minuts— i d'un captivador silenci, s'aconseguí un bell efecte no només estètic sinó també

de caire espiritual. Mentrestant, s'oferien propostes per a la reflexió: «Pare, dóna'ns llum en la tenebra, sense llum no sabem on anem, ens tanquem en nosaltres mateixos», manifestà un jove.

De mica en mica, va fer-se la llum al temple. «Deixem que Déu —digué el P. Ruiz— escampi llum a cadascun dels nostres cors, de les nostres famílies». La llum, símbol de vida, de Jesús ressuscitat, és la resposta de l'amor de Déu vers els seus

membres de famílies que acompanyen aquest ideal. «L'oïda hem de tenir-la en el cor de Déu», «Maria ens dóna la gràcia del redós, l'enviament apostòlic i la transformació interior» o «La família ha de ser generadora i transmissora de fe» foren algunes de les seves manifestacions davant les més de 1.500 persones que hi assistiren. Els grups juvenils interpretaren d'allò més bé les cançons escollides el dia anterior.

El primer de maig és la Pasqua bizantina

En tots els ritus cristians la Pasqua és la festa principal de l'any, però en l'Església bizantina és la festa de les festes: la més bella, la més viscuda, la més popular. Els nostres germans que segueixen la tradició greco-eslava mai no han perdut el que nosaltres maldem en instaurar: viure una vida cristiana pol·litzada per la Pasqua.

Ha de ser un descregut, o molt teibi en la fe i en el seu amor a la tradició, el cristià de ritu bizantí que falti la «nit santa» al solemne anunci de la Resurrecció del Crist. Es fa des d'un podi col·locat davant de l'església. En totes les llengües que es pot, s'anuncia el triomf de Jesucrist sobre la mort. És un espectacle inoblidable curull d'emoció religiosa. En la tèbia nit de la primavera oriental, perfumada de mil olors, il·luminada pel bellugueig dels innombrables ciris que sostenen els fidels, la melodia sagrada, coneguda, rimada, estimada, proclama: «Crist ha ressuscitat d'entre els morts, amb la mort ha destruït la mort, i els, qui eren als sepulcres els ha donat la vida». Les bengales, els coets i el so de les campanes s'uneixen a la joia dels fidels. L'oscul de pau que es donen tots els fidels acompanyat de la situació: «Crist ha ressuscitat. Realment

ha ressuscitat» uneix les famílies, els amics i, també, els enemics: per Pasqua tot es perdona. El poble cristià bizantí sent i estima aquesta celebració, la més popular a Orient i que ens transporta als primers segles de l'Església.

L'Ofici d'aquesta nit, compost per Sant Joan Damascé, és una veritable joia de la literatura litúrgica de l'Església universal: la joia, la llum, la victòria sobre la mort, el pas a la vida veritable i la participació còsmica el triomf de Crist, en són les idees mestres. No pas únicament els homes, sinó tota la creació ha de participar en la joia del triomf de Crist: «Que els cels s'alegrin i exulti tota la terra, que faci festa el món sencer, el visible i l'invisible, car Crist, la nostra joia, ha ressuscitat».

L'ofici matinal s'acaba amb la celebració eucarística celebrada d'acord amb el formulari atribuït al Crisòstom. L'evangelí és el pròleg de Sant Joan: és el Verb de Déu, consubstancial amb el Pare, qui morí i ressuscità. La celebració es clou amb quelcom que, qui ho ha viscut una vegada, mai no ho oblidarà. El celebrant a la fi de l'òrthros llegeix una catequesi de Sant Joan Crisòstom que resumeix

Crist ha ressuscitat!

admirablement en què consisteix el do rebut en el «dia sant i esplendent de la gloriosa i salvífica resurrecció del Crist Senyor nostre».

Acabada la funció litúrgica, els fidels s'emporten la «llum santa» a casa. Allí cremarà tot l'any en senyal de comunió

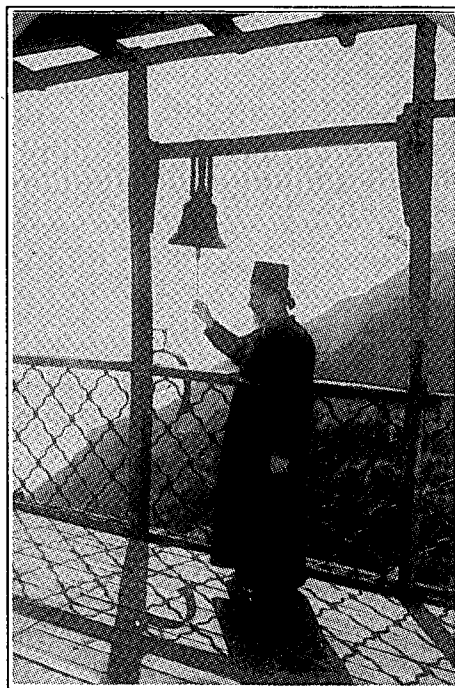
pasqual. A la llar, la festa continua a l'auba. Tots els membres de la família se seuen a taula per posar solemnement fi al rigorós dejuni quaresmal. Apareixen els menjars tradicionals, els ous de pasqua, les begudes, etc., tot acompanyat dels cants tradicionals i populars de la Pasqua.

Els cristians de ritu llatí volem afegir-nos a aquesta gran festa dels nostres germans d'Orient, ortodoxos i catòlics. Que la ignorància, el despit o l'estranyesa davant d'una tradició diferent, però tant o més legitimada que la nostra, no glacin el nostre cor. Que la nostra pregària els acompanyi. No pas demanant que ben aviat celebrem la Pasqua de forma uniforme i el mateix dia, sinó, que ben aviat sentim aquelles tradicions com ben nostres. Que ells es reconguin també en les nostres. Com quan, durant més d'un mil·lenni, era una realitat tangible «l'Església indivisa d'Orient i d'Occident».

Una santa Pasqua, germans! *Χριστός ἀνέστη!*

■ **Jaume González-Agapito Granell**

Delegat episcopal d'Ecumenisme de l'Arxidiòcesi de Barcelona

Pau López Castellote, humanista i delegat per a la Família de l'Arxidiòcesi de Barcelona

«Molts joves han perdut la noció de matrimoni»

El delegat per a la família de l'Arxidiòcesi de Barcelona i humanista, Pau López Castellote, va manifestar que *«la família no és l'invent de cap cultura, sinó una institució natural»*.

López Castellote contestava així les afirmacions en el sentit que l'existència mateixa del matrimoni i la família deriva de continguts culturals determinats. López Castellote declarà que *«no són matrimoni les suposades unions d'un home amb un home, o d'una dona amb una dona. El matrimoni, que forma la família natural és d'un amb una, obert a la vida i per tota la vida»*.

El delegat de la família de l'Arquebisbat de Barcelona manifestà *«que entre molts joves s'ha perdut la noció de matrimoni i fins i tot el confonen amb paperassa»*.

El pedagog i humanista va fer una conferència sobre el tema *«la família, lloc de desenvolupament de la llibertat»*, organitzada pel Grup d'Entitats Catalanes (GEC) per l'Any Internacional de la Família. El president del GEC, Daniel Arasa, explicà que aquesta conferència era l'inici d'una sèrie de conferències per tot Catalunya sobre temes de pedagogia familiar.

El matrimoni ha de ser públic

López Castellote declarà que el matrimoni *«ha de un ser enllaç públic, lliure i definitiu d'un home i una dona»*. Expressà el seu rebuig a les afirmacions que el matrimoni sigui quelcom estrictament privat: *«Hi ha gent que està en contra del matrimoni com a compromís públic. Es tracta d'un compromís a partir del qual es construeix la societat»*.

Per a López Castellote, *«la llibertat no és només una possibilitat d'elegir entre diverses opcions, sinó abans de tot l'acte de decidir-se per una de les opcions. La llibertat no és no comprometre's»*.

Confusió entre llibertat i llibertats

L'humanista i pedagog manifestà que *«se'ns està imposant la confusió de la llibertat amb les llibertats. Aquestes últimes són absència d'obstacles externs, però la llibertat té un contingut interior. Podem ser molt esclaus creient-nos molt lliures perquè hi ha menys obstacles ex-*

terns. En una família no hi ha més llibertat perquè hi hagi més llibertats».

Defensa de la intimitat

Pau López Castellote recordà que *«la persona és un valor en si mateixa»* i defensà el pudor com a *«respecte i foment de la intimitat»*. Assenyala que cada persona té dret a la seva pròpia intimitat i que *«la intimitat només pot obrir-se amb la clau de l'amor»*.

Aquell lloc, o aquella llar, on hi ha alegria, *«és el que permet major llibertat»*, digué el pedagog. (E.P.)

L'humanista i pedagog afirma que la família no és l'invent de cap cultura, sinó una institució natural

Apunt fugisser

Un cant a la primavera

Som al mes d'abril i tenim ja la primavera entre nosaltres. Segons sembla, el nom d'aquest mes prové del nom llatí «aprilis», que significa «obrir». O sigui que dona pas al bon temps, encara que acostuma ser més aviat plujós: «Per l'abril cada gota en val mil», diu la gent del camp, mentre a poc a poc reviscola la terra.

Si sortim als afores, veurem flors de tots colors. Entre els marges dels camins, amagades per l'heura treuen el cap les violetes boscanes i els buixols o violes canines.

Comencen a brotar els arbres. Ametllers, cirerers i pruneres, amb llurs branques florides, donen vida al paisatge.

Els ocells també es deixondeixen i la merla vola entre el llorer ufanós... Aviat sentirem el cucut, amb aquell cant propi que dona una sensació peculiar de llunyania...

Mossèn Carles Cardó, excel·lent escriptor i eclesiàstic, nascut a Valls l'any 1884 i mort a Barcelona el 1958, diu així en una de les seves proses magistrals:

«Primavera gentil que tornes cada any l'alegria a la terra, no és la flor de l'ametller ni les roses de perfum pagà, ni el verd dels arbres que et porta a la terra. És la flors de Crist ressuscitat que ha produït l'arbre de la Creu. La flor divina s'esbadella sobre el món i les ales de l'oreig n'escampen el perfum per tot, fent brotar els arbres, fent esclatar les flors, amorosivament, entebiant les aigües i les aures. És la primavera immortal de l'esperit.»

I nosaltres, agosaradament, afegim amb joia: Sigues benvinguda, primavera, ets un present que Déu ens fa, amb la promesa dels fruits saborosos de la terra, que brindarà la tebior del temps a l'èmpar de la rica mà del Senyor, que transforma bellament tot quan respira, restant en l'aire el lleu perfum d'una flor boscana, portada de bon matí pel ventjol suau.

■ Pietat Campmajó

UNICEF xifra en 25.000 milions de dòlars l'ajut necessari per acabar amb la desnutrició

Cada dia moren en el món 35.000 infants a causa de malalties tractables

El Fons de les Nacions Unides per a la Infància (UNICEF) considera que en el termini d'una dècada hauria de ser possible acabar amb la desnutrició infantil, les malalties prevenibles i l'analfabetisme generalitzat. Per això creu que que serien necessaris uns 25.000 milions de dòlars l'any en el proper decenni.

Aquesta estimació correspon al cost que suposaria prevenir les principals malalties infantils, reduir a la meitat la taxa de desnutrició infantil, proporcionar aigua potable i sistemes de sanejament eficaços a totes les comunitats i oferir una educació bàsica, com a mínim, a pràcticament tots els nens i nenes.

En l'actualitat, els govorns del món en desenvolupament dediquen com a mitjana poc més del 10 per cent dels seus pressupostos a la satisfacció directa de les necessitats bàsiques de les seves poblacions. «Continuen gastant més en la seva capacitat militar i en el servei de deute extern que en la salut i l'educació», assenyala UNICEF.

Entre els objectius sanitaris que la Cimera Mundial a favor de la Infància s'ha proposat fins a l'any 2000 hi ha l'eradicació de la poliomielitis, eliminació del tètanus neonatal, reducció del 90 per cent de la morbiditat i del 95 per cent de la mortalitat per xarampió i reducció a la meitat de la mortalitat infantil per diarrea i la reducció d'un terç de la mortalitat infantil causada per les infeccions respiratòries agudes.

Moren 35.000 nens cada dia

Des del final de la Segona Guerra Mundial, en el món en desenvolupament s'ha reduït a menys de la meitat les taxes de mortalitat infantil, s'ha ampliat aproximadament en un terç l'esperança mitjana de vida, la proporció de la població infantil escolaritzada del món en desenvolupament s'ha elevat de menys de la meitat a més de tres quarts parts del total, i el percentatge de famílies rurals amb accés a aigua

potable s'ha elevat de menys d'un 10 per cent a gairebé un 60 per cent.

Tanmateix, cada dia moren 35.000 nens menors de cinc anys en el món en desenvolupament, segons UNICEF. Gairebé un 60 per cent d'aquestes morts i gran part de les malalties i desnutrició enregistrades en el món són causades per només tres malalties (pneumonia, diarrea i xarampió) pels quals es disposa de fàcil tractament en el món desenvolupat.

També, la deficiència de vitamina A, que suposa una amenaça de mort, de greu malaltia i de ceguesa per a deu milions de nens en el món, podria controlar-se actualment amb un cost «gairebé inapreciable».

Les infeccions respiratòries són la causa de més d'una quarta part de totes les malalties i morts infantils en el món en desenvolupament. En més d'un 90 per cent dels casos, el problema és un catarro comú pel qual no es coneix cap remei. (E.P.)

«Quan el so de la campana deixa de sentir-se després que s'ha tocat amb força llavors s'aprèn que res no subsisteix que tot passa».

Schiller «La cançó de la campana»

Si escoltem amb atenció el so que la campana projecta notarem que el seu so no és únic, monòton. D'ella se'n desprèn un ventall de sons harmònics que arrodoneixen la nota fonamental i la destresa dels fonadors experimentats consisteix en obtenir la bellesa, l'encant i la perfecció harmònica dels seus acords que depenen de la fosa i de la forma i el perfil de cada campana.

Segons els casos les campanes canvien de forma o de gruix d'acord amb el lloc i la ressonància o el conjunt on han d'actuar. Valgui un exemple: La campana grossa de Montserrat dona un to més profund que la campana instal·lada a Montjuïc amb motiu dels jocs olímpics malgrat que aquesta pesa mitja tona més, però, en canvi la ressonància d'aquesta és tècnicament superior. La de Montserrat, però, té una disposició entre les parets de muntanyes que formen una autèntica caixa de ressonància d'un gran efecte sonor.

Una campana, una coral

Un toc de campana és un autèntic acord i com més grossa és la campana més ampli és aquest. Una campana de mitja tona pot donar de 13 a 15 notes i una de 7 tones pot produir una trentena de sons diferents. Una autèntica coral que pot estar afinada o no. Una coral humana pot desafinar i corregir-se. Una campana desafinada té mala peça al teler.

El programa musical

El toc del batall dona la nota fonamental. Els tons parcials més perceptibles es produeixen en l'espai principal immediat, i com a mínim la tercera, la primera i l'octava inferiors i els altres que apareixen en altres espais donen color al conjunt tímbric de la mateixa harmonia. Representats en el pentagrama foren:

Octava superior	Do
Quinta	Sol
Tercera menor	Mi b
Fonamental	Do
Octava inferior	Do

Segons el grau de percepció els tons principals han d'anar estretament lligats amb la fonamental, condició perquè la ressonància sigui durable. L'octava inferior, és un complement poderós que dona plenitud a l'acord i allarga la ressonància si les altres notes estan afinades. No es diu en va que una campana val, si la seva octava inferior de la fonamental és bona.

La quinta, l'octava superior i la resta del conjunt harmònic, només es poden mesurar amb instruments analítics electrònics especials. Unes anàlisis de to s'aconsegueixen també amb diapasons apropiats regulables i són controlats amb 16 cromes o parts de to. Normalment amb

els instruments habituals de música el to està partit amb 9 cromes. Vol dir que els campaners filen més prim.

És curiós veure l'anàlisi de campanes amb diapasons. Aquests tenen uns anells de goma que els fan imperceptibles a les nostres oïdes, però a l'atansar-los a la campana aquesta projecta el seu so amb vitalitat i nitidesa sempre i quan estigui absolutament afinada amb el to previst. Altrament no dona cap resposta.

On neixen els sons d'una campana

De la mateixa manera que en l'home el sentit del gust està repartit en diferents punts de la llengua, el so de les campanes surt de diferents punts de la mateixa. Perquè una campana ens doni el to fonamental amb els corresponents harmònics s'ha de tustar en el punt més gruixut de la falda o

El toc d'oració. Biblioteca municipal de Nuremberg.

magnífiques i solemnes i no se n'ha d'abús, altrament cada dia semblaria festa major.

¿Quantes campanes?

Fins a sis campanes, la percepció de la fonamental de cada una encara és perceptible. Amb més campanes es perd la noció del conjunt. Amb un nombre superior de campanes l'important és promoure acords i profusió de repics parcials. Totes juntes mai, perquè formen una sonoritat espessa i inextricable.

Naturalment, no tots els campaners estan disposats a encabir quatre o sis campanes. El nombre de campanes ve condicionat per la realitat de la seva arquitectura.

Ara bé, sempre és millor dues campanes majors que conjunts de petites.

Amb aquest ventall de criteris podem deduir que no és tan fàcil a primera vista de decidir un campanar. És una peça secular i avui s'ha de tendir a conceptes estètics musicals exigents. Una cosa és que les campanes toquin i una altra és que les campanes cantin.

La música en les campanes

boca de la campana i encara el so òptim depèn sempre de la forma i pes del batall amb el benentès que picar fort una campana no vol dir mai que soni millor, ans al contrari.

No totes les campanes responen a una harmonia acceptable i les més deficientes s'haurien d'excloure si s'han d'ajustar a conjunts musicalment afinats. Curiosament, al nostre país les campanes foses fins al segle XVIII sonen millor que les posteriors, així ho diuen els entesos. D'altra banda veiem conjunts molt complerts que sonen deficientment, malgrat que el veïnat els accepta com els millors del món. Què s'hi vol fer! Així passa també amb les corals. Els pobles estem enamorats de la nostra, però les que realment sonen bé són escasses. És fruit del patriotisme local, que està molt bé però que ens distorsiona sovint els valors estètics d'una afinació mínimament passable.

Altres angles musicals

La puresa dels intervals és doncs la primera exigència, a més del to fonamental precís. Segueix l'exigència de la im-

pressió general total i d'un descens uniforme i continuat de la ressonància. Les campanes amb ressonància deficient, de duració breu en la seva disminució fan un efecte dur, tallat i de poc color. L'espai entre dues batallades espaiades s'ha d'omplir amb una bona ressonància i aquesta ha de minvar lenta i contínua.

I si una campana, en ella mateixa, té tants condicionants, en un conjunt de diverses campanes el problema s'amplia notòriament i com més campanes el formen pitjor és el resultat si cada una d'elles no respon a un mínim exigible.

Conjunts de campanes

El cas més simple és el de dues campanes i és aconsellable que estiguin a una distància d'una tercera menor, per exemple Do-Mi b. En el cas de tres campanes, pot donar-se l'acord de tercera-quarta com és ara Do-Mi b-Fa o bé segona-quarta: Do-Re-Fa.

Avui s'evita el tritó menor i el major propis del segle passat i és tendeix a tons melòdics purs, per exemple: Do-Re-Mi.

Amb més campanes degudament afinades les combinacions són àmplies;

Sintonia amb altres campanes

Un altre aspecte que complica i complementa la situació, és la instal·lació d'altres campanars amb proximitat urbana. A Alemanya, país de gran tradició campanera, estan obligats a fer un estudi musical profund dels campanars pròxims i adoptar el nou amb les tonalitats d'acord amb altres campanars. Altrament el guirigall és permanent i desagradable. Un concert de campanars pot ser molt divertit i televisiu, però amb campanars no complementats musicalment, cosa que a casa nostra és freqüent, pot ser una expressió popular d'un valor social indiscutible però d'un efecte estètic equivocat.

Coneixem una població al centre d'Europa amb més de quaranta campanars tots acordats mútuament. En dissabtes i vigílies la majoria toquen al mateix temps fent un impressionant efecte. I no diguem per Nadal, la nit de Cap d'Any o simplement commemorant l'aniversari d'un dramàtic bombardeig dels aliats.

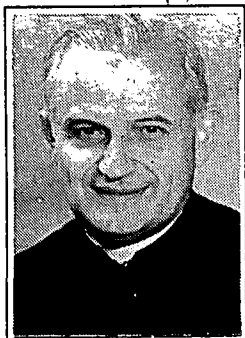
■ Gaspar Vilarrubias i Codina

Els astres i l'astrofísica

El cel parla de la glòria de Déu,
l'estelada anuncia el que han fet
les seves mans.

(Salm 18)

■ Francesc Nicolau

Vam dir la setmana passada que la majoria dels astrofísics creu, en contra de l'opinió de Fred Hoyle i pocs més, que no hi ha vida en la pols còsmica interestel·lar, però hi hem d'afegir ara que,

per un altre cantó, també arriben a la major part els qui sostenen que n'hi pot haver en planetes semblants a la Terra a l'entorn de moltes estrelles de la nostra Galàxia i d'altres galàxies. El raonament és el se-

pocentrisme poc racional. Els dissenys del Senyor són inescrutables!

És, doncs, a dades d'observació que hem de recórrer si volem afirmar, sobre aquesta qüestió, alguna cosa amb coneixement de causa. I hem de dir per començar que no hi ha cap prova científica certa que la Terra hagi estat visitada per éssers extraterrestres. Els OVNI (=Objectes voladors no identificats) no han estat en cap cas objecte de comprovació de la ciència com a vehicles propulsats per éssers intel·ligents no humans. Els casos, reals o no, que s'han citat s'han quedat tots amb el que diu el seu nom: objectes voladors no identificats, i enlloc s'han pogut identificar com aparells propulsats per una intel·ligència.

Ara bé, la recerca de possibilitats de vida en altres llocs de l'univers entre els científics ja ha rebut un nom: «Exobiologia», o sigui: «estudi de la vida de fora», s'entén de fora de la Terra. Parlem-ne:

111. L'Exobiologia, una nova ciència

güent: si a la Terra s'ha originat la vida d'una manera natural al moment en què hi hagué condicions favorables al seu desenvolupament, per què no pot haver passat el mateix a planetes similars que amb molta probabilitat hi ha d'haver en molts indrets de l'univers? De totes maneres la resposta afirmativa a aquesta pregunta no la podem donar amb certesa sense més ni més. Com en tota cosa científica cal recórrer a dades objectives. I des del punt de vista de la religió cristiana tampoc no hi podem dir res a priori: Déu és lliure per a crear una altra humanitat i totes les que li pluguin. Tanmateix també hem d'admetre la possibilitat que només hagi creat la nostra, per més que hi hagi astrònoms que diguin que negar l'existència d'altres civilitzacions en l'immens univers seria caure en un antro-

Primers intents de comunicació amb els astres

Ja sabem que un planeta com ara el nostre orbitant a l'entorn d'una estrella semblant al Sol no és visible ni amb els millors telescopis, ni que sigui al voltant de l'estel més proper. Només indirectament podem saber si una estrella posseeix un sistema planetari. En parlarem més endavant. L'exobiologia no pot anar per aquí. Ara bé, càlculs teòrics, fets a partir de com es formen les estrelles per condensació d'un núvol de gas i pols, ens diuen que un 3% dels estels poden tenir un sistema de planetes semblant al solar. Estracta d'escatir si hi ha intel·ligència en algun d'aquests planetes. Com fer-ho?

Només tenim una manera: la comunicació a través d'ones de ràdio. Si en algun planeta hi ha una civilització semblant a la nostra tindran telescopis receptors com en tenim els de la Terra i també antenes emissores de gran potència semblants a les nostres. Per consegüent podem emetre missatges intel·ligents o posar-nos a «escollar» per si ens n'envien algun. Si n'emetem no podem pas fer-ho amb ànim de poder rebre una resposta al cap de poc, ja que sempre hauré d'esperar anys. L'estel més pròxim —que té una probabilitat molt petita de posseir un planeta habitat— ja es troba a 4,2 anys de llum de distància! Per això serà millor posar-nos a escoltar. I això és el que va fer l'americà Franck Drake el maig de 1960, a partir de la idea que Philipp Morrisson i Giuseppe Corconi havien exposat en un cèlebre article a la revista anglesa «Nature»: va apuntar un radiotelescopi cap a dues estrelles relativament pròximes Épsilon Eridani i Tau Ceti, que es troben a uns 11 anys de llum de distància. La raó d'haver triat aquestes dues era per ser d'un tipus espectral molt semblant al del Sol, cosa que les feia bones candidates a tenir també planetes semblants. El telescopi «escoltava» sintonitzat amb la longitud d'ona de 21 cm corresponent a la de l'àtom d'hidrogen neutre, considerada «universal», essent aquest gas el constituent majoritari del cosmos. Resultat? Durant 400 hores de recepció no va arribar cap senyal que pogués interpretar-se com «intel·ligent», i per fi es deixà córrer, però només provisionalment...

La cosa va endavant

Molts astrofísics s'interessaren per la recerca, i el 1961 ja se celebrava el primer congrés d'«Exobiologia» a l'observatori de Biurakan a l'URSS. I d'altres congressos van anar seguint: el 1964, el 1971, ... Al de 1971 Frank Drake va exposar una fôr-

mula, que s'ha fet famosa, per determinar estadísticament la probabilitat d'existència de civilitzacions extra terrestres. És el producte de les probabilitats parcials que es refereixen a la possibilitat d'un planeta anàleg a la Terra, a l'aparició de la vida sobre d'ell, al desenvolupament biològic fins a vivents intel·ligents, ... i el resultat és que segons sembla a la nostra Galàxia sola ja hi pot haver un total de prop d'un milió de civilitzacions semblants a la humana; és a dir una estrella de cada cent mil, ja que la Galàxia té, com sabem, uns cent mil milions d'estels brillants (deixem els apagats o la matèria fosca). Però això dona que els civilitzats es troben distanciat d'uns 600 anys de llum de mitjana: si captem un missatge còsmic probablement farà uns 600 anys que haurà sortit del planeta habitat que l'ha enviat!

Així i tot, allò que Drake havia intentat amb aquells dos estels pròxims s'ha volgut reprendre amb altres estrelles i amb altres telescopis. Se'n digué internacionalment projecte CETI (=Communication with ExtraTerrestrial Intelligencies). Aquest projecte ha donat lloc a quinze temptatives de sentir algun missatge astral, que es feren amb vuit telescopis diferents a l'antiga URSS durant deu anys i als Estats Units durant cinc anys. La NASA hi ha invertit dos milions de dòlars cada any (potser algú pensarà: malaguanyats!), els soviètics no han dit el que els ha costat. Es feien les recepcions sintonitzant amb moltes longituds d'ona diferents, perquè no sabem quina preferència hauran tingut els d'altres civilitzacions. I en total: més de 4.000 hores d'escoltar més de 600 estrelles diferents. I el resultat? Res de res fins ara!

Però els astrofísics no s'han deixat dur pel pessimisme, i la NASA ha elaborat un nou projecte molt més complet i ambiciós. En parlarem la setmana que ve.

Francesc Nicolau és Professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

Catalunya
Cristiana

Puiggarí 5-7
08014 Barcelona

CATALUNYA CRISTIANA nasqué ara fa 15 anys i, malgrat les dificultats, ha esdevingut un fet i una realitat amb què molts ja comptem. I no en podem prescindir.

CATALUNYA CRISTIANA actualment Fundació de l'Arquebisbat de Barcelona, no es vol limitar a aquesta diòcesi, sinó que vol aprofundir la seva vocació de servei a totes les diòcesis catalanes.

CATALUNYA CRISTIANA se sent cridada a esdevenir vincle d'unió de tots els catòlics de Catalunya, mitjà informatiu indispensable del proper Concili Català, obrint-se a tots els sectors de la nostra Església.

CATALUNYA CRISTIANA per tant, no es vol quedar on és. Vol renovar-se amb el vostre ajut. Us demanem la vostra subscripció.

SUBSCRIVIU-VOS A CATALUNYA CRISTIANA!

Nom Adreça.....
Població D.P. Província..... Tel

☐ Se subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" català/castellà per l'import semestral (26 números) de 4.550 ptes.

El pagament de l'esmentada subscripció el faré mitjançant

☐ domiciliació bancària
(en aquest cas empleu l'ordre de domiciliació)

☐ xec nominatiu que adjunto

Data.....

Signatura del subscriptor

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc / Caixa Agència.....
Adreça.....

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara i fins a nou avís, paguin els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA" amb càrrec al meu compte corrent/líbreta

Entitat

Oficina

Compte

Data.....

Signatura del titular del compte/líbreta

El Cant Coral

Mozart, l'alta volada del geni

1er. Cicle de Concerts Simfònics de PANS & COMPANY. *Fratres*, d'Arvo Pärt i *Rèquiem en re menor*, de Wolfgang Amadeus Mozart. Orquestra Simfònica del Vallès. Cors de Sabadell. Maria Lluïsa Muntada, soprano; Montserrat Torruella, mezzo-soprano; Francesc Garrigosa, tenor i Jordi Ricart, baríton. Director: Jordi Mora. Reials Drassanes de Barcelona.

Mozart va ser un model de músic inspirat, dotat de qualitats semidivines però incomprens pel seu temps

No és el *Rèquiem*, certament, una obra que hàgim de descobrir; es tracta d'una de les composicions en què el geni de Salzburg assoleix d'una manera més incontestable aquell privilegi que als creadors els és concedit en molt rares ocasions, aquell punt que ha estat definit com «tocar el cel amb la mà», en el qual, més enllà de qualsevol encert tècnic, l'artista —el músic, en aquest cas— sembla tocat per un do especial que el fa connectar de ple amb els ressorts més autèntics i inefables de l'esperit. I aquesta constatació se'ns fa oportuna com a metàfora del que va passar la nit del propassat 26 de març: talment com els cims més alts de l'art ens remunten per damunt dels aspectes més mesquins de la nostra condició humana, així els intèrprets a qui s'havia encarregat de recrear una vegada més la missa mozartiana van haver de fer abstracció de tot un seguit de despropòsits organitzatius i superar-los.

I és que, efectivament, parlar del concert de les Drassanes requereix obrir dues línies d'anàlisi, complementàries però diferenciades. Per un costat, les lamentables deficiències d'organització: corrues de gent, minuts abans de començar el concert, donaven voltes al recinte de les Drassanes, buscant la porta d'accés i interrogant-se els uns als altres. Després, ja a dins, segon cop d'efecte: les localitats no eren numerades; hi havia corredisses per ocupar els seients, tot i els esforços d'un petit estol d'hostesses voluntàries. Aquesta circumstància, afegida a la mala acústica i visibilitat dels sectors més allunyats als intèrprets, va provocar

un insòlit tragi d'espectadors que anaven d'una banda a l'altra portant-se la cadira, en un espectacle més propi d'un envèlat de festa major. Finalment, nombrosos espectadors van optar per romandre drets durant tot el concert. Tot plegat resulta ben poc seriós i hauria de ser objecte de reflexió per part de l'empresa d'entrepans sobtadament sensibilitzada per la música clàssica.

I ara sí, parlem de música. M'afanyo a dir que si l'organització va ser la creu, la interpretació va ser la cara. Jordi Mora va

fer l'opció d'una lectura emotiva i vibrant, molt ben sustentada en una Simfònica del Vallès correctíssima, una massa coral compensada i segura i, sobretot, en uns solistes que van brodar literalment la partitura. Encara, enmig de l'excel·lent paper dels quatre solistes, caldria destacar la demostració de ductilitat i de finor interpretativa de Francesc Garrigosa, un jove tenor que sembla decididament capacitat per als més alts assoliments. El públic va seguir amb una atenció respectuosa i emotiva el desenvolupament de l'obra per acabar ovacionant llargament intèrprets i director. Si es tenen en compte els entrebancs que he enumerat (i no pas exhaustivament) en el paràgraf anterior, crec que aquest sincer *happy end* del concert diu molt en favor dels mèrits contrets pels artistes.

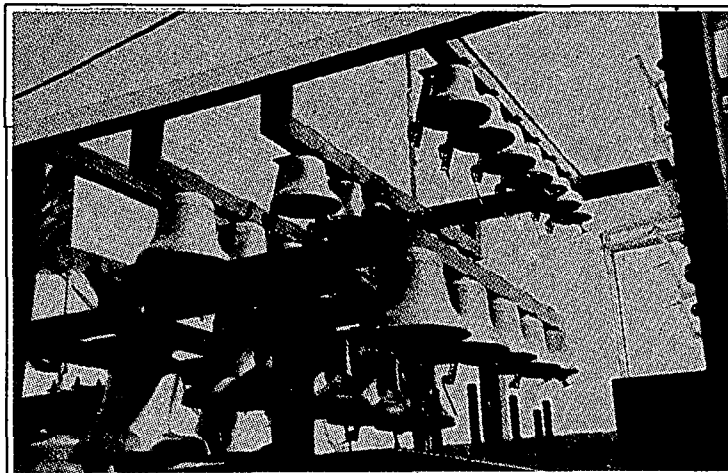
■ Miquel-Lluís Muntané

Festa dels campaners a Ós de Balaguer

Més de 60 campaners d'arreu de Catalunya van assistir a Ós de Balaguer, a sengles actes organitzats al voltant de l'instrument que els agermana: la campana.

S'hi va celebrar la «II Jornada d'estudi sobre la campana», en la qual es van presentar diferents ponències i comunicacions que feien referència, entre d'altres, al procés de fosa d'una campana, instal·lacions de campanes actuals, tant manuals com electromecàniques, elements complementaris de les campanes: paravents, tornaveus, caixes de ressonància. El germà Valetí Tenas (OSB), monjo de Montserrat, va fer una audició comentada de diversos campanars. També fou presentada una comunicació de Mn. Jaume Aymar, delegat de Mitjans de Comunicació de l'Arquebisbat de Barcelona, sobre les campanes i la pau. L'acte es va cloure amb la presentació de la «Confraria de Campaners de Catalunya» per part del seu Administrador en Cap, Josep Maria Rojo i Pijoan.

També es va celebrar la festa de la «7 Trobada

Aquest immens carilló va ser present en la festa

de Campaners», amb assistència de més de 1.200 persones interessades pel món de la campana, a més dels 60 campaners, els quals van fer cadascú, una mostra de tocs peculiars i característics de llurs respectives poblacions. Després de la missa major hi va haver l'actuació dels Trabucaires de Solsona i els grallers Sampitot. La festa va acabar amb un dinar popular de germanor de tots els assistents i un lliurement de records a tots els campaners.

● C.C.

Dia 8 de maig de 1994

Recés

A càrrec del P. Jozo Zovko, o.f.m. ex-rector de la parròquia de Medjugorje i actual superior del convent de franciscans a Siroki-Brijeg (Bòsnia-Hercegovina)

Hora: De les 10 h. a les 19.30 h.

Lloc: Col·legi PP. Salesians
Vall d'Hebron, 258 - Barcelona

Nota: Hi haurà menjador només amb servei de begudes
Organitza: Amics de Medjugorje

CORREDURIA DE SEGUROS, S.A.

Oferim tranquil·litat i seguretat • Serem els seus consellers amics • Truqui'ns
En contactar amb nosaltres manifesti conèixer-nos a través de Catalunya Cristiana.

C/. Urgell, 255, entll., 2a - Tel. 439 14 00 - Fax: 439 69 90 - 08036 BARCELONA

Crònica televisiva

Encertar les preferències dels televidents és una àrdua qüestió que requereix un gran coneixement de l'audiència, dosis d'intuïció, coratge per afrontar nombrosos riscos i molta sort. Els responsables directius de la programació televisiva dels diferents canals —en eterna competició entre ells per tal que l'audímetre es decanti vers llur benefici— estudien de manera periòdica un munt de projectes dels quals només una petita part veuran la llum. Comptats seran, però, els programes que assoliran l'èxit, és a dir, que gaudiran del beneplàcit del públic. El cas de les telenovel·les, un dels gèneres més arrelats a la televisió d'arreu del món, n'és una bona mostra.

El 1990 Televisió Espanyola va apostar ferm per *Cristal*, una

Llàgrimes de cocodril corprenedores

telenovel·la veneçolana de 260 capítols escrita per Delia Fiallo, veterana escriptora que coneix fil per randa tots els tripijocs d'aquest gènere, i interpretada per Jeannette Rodríguez i Carlos Mata. Sorprenentment, va aconseguir un triomf immens la qual cosa féu que es convertís de cop i volta en l'espai estel·lar de la sobretaula televisiva. Un autèntic fenomen de masses, interessant matèria d'anàlisi per a sociòlegs, psicòlegs o periodistes. Cal assenyalar que el darrer capítol de *Cristal* fou vist ni més ni menys que per nou milions de telespectadors. D'ençà d'aleshores i fins al dia d'avui, les telenovel·les latinoamericanes han estat un dels puntals bàsics de les diverses cadenes de televisió de l'Estat espanyol.

Germanastres perverses, fills il·legítims, amors apassionats i dissortats, malalties incurables i garbuxos familiars són els fils conductors del guix d'aquest tipus de productes televisius caracteritzats pel seu baix cost i alta rendibilitat. Destinats essencialment al públic femení, solen portar com a títol el nom de la protagonista femenina, la veritable estrella de la funció. *Rubi*, *Abigail*, *Kassandra*, *Alejandra* o *Marielena* en són alguns.

Acostumats a sèries nord-americanes com *Dallas*, *Dinastia* o *Falcon Crest* on el poder, el sexe, la riquesa i el luxe constitueixen llocs comuns, a les telenovel·les iberoamericanes, més que res, predominen els sentiments a flor de pell. Làgrimes de cocodril corprenedores d'allò més rendibles per a la indústria televisiva.

■ Miquel Àngel Codina Periodista

CINEMA

El jardín secreto (The Secret Garden)

Directora: Agnieszka Holland. **Intèrprets:** Kate Maberly, Maggie Smith, Heydan Prowse.

La cineasta polonesa Agnieszka Holland es va donar a conèixer amb les seves obres *Conspiración para matar un cura* (1988), *Europa, Europa* (1990) y *Olivier, Olivier* (1992). *Jardín secreto*, rodada també al 92, és una producció nord-americana. Està basada en el magnífic llibre del mateix títol de l'escriptora anglesa, arrelada en la seva maduresa als Estats Units, Frances Hodgson Burnett (1849-1924). Llibre sobre la vida d'uns pre-adolescents, està destinat no solament a aquests lectors, sinó que és molt orientador per a educadors i pares, i, per la seva esplèndida qualitat literària, obert a tot tipus de lector. En castellà té una molt bona traducció i una molt acurada presentació en l'editorial Siruela.

Quelcom així requeria la seva versió al cinema; i si bé Holland ha fet una pel·lícula correcta, no resisteix la comparació amb la novel·la. Reflexa, *alla grossa*, la subtil delicadesa i els fins matisos de l'original.

Una nena, Mary Lennox, òrfena, es portada a viure al castell del senyoratge de Misselthwaite, propietat del seu oncle Lord Craven, víduo turmentat, que ha transmès la desgana de viure al seu petit fill Colin. La presència de Mary, de Martha, la jove serventa, i del seu angelical i rude

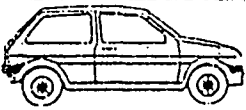
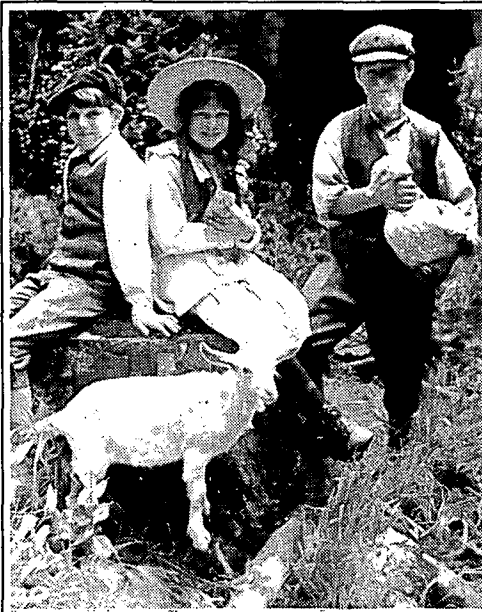
germà, Dickon, portaran la vida i l'alegria al mort jardí de les ànimes.

Forts condicionants per formar el repartiment d'actors poden explicar que al guió s'augmenti el paper de la cruel Sra. Medlock, majordona, en benefici de la sempre ajustada Maggie Smith, però en detriment del bonic personatge de Martha i en detriment de la millor realitat artística de la història original. De la mateixa manera s'augmenta el paper del turmentat Lord Craven, en benefici de l'actor John Lynch; però, en fer-se més present, es desfà gran part de l'obscura temença que una poderosa i inassolible figura sempre produeix.

Una gran equip tècnic transmet la desolació de l'erm fred, la negror del

cel, la pluja, les opressores ombres de la mansió... i els tènues colors malva de l'ermot en arribar la primavera, l'abundor de colors i ocells... No és l'elegant subtilitat d'un gest, d'una paraula precisa, de l'exacte color del jardí secret. I fins i tot desapareix l'espontani cant de *Glòria* dels nens davant la bellesa i la figura de Susan Sowerby, arquetip de la mare; i es redueix l'alè espiritual a només màgia.

■ P.A. Urbina (Aceprensa)

De viatge

Continuem per terres del riu Oja, d'on prové el nom d'aquestes terres. Avui administrativament són una autonomia, antigament van ser terres d'unió, de contacte, d'intercanvi i influència de gent castellana, navarra i vascona.

Probablement tots hem gaudit alguna vegada en contemplar un ninot de neu fet per nens o els típics castells de sorra de les platges o qualsevol construcció de fang que han fabricat mans infantils; tenen un encant incomparable a la seva basta construcció. L'art «naïf» continua aquesta tortuositat, però es nota sempre la seva elaboració adulta.

Doncs bé, amarats com estem de veure vetustes catedrals i superbs i harmònics monestirs, a l'arribar en aquest racó de la Rioja, Suso, sentim el goig del primitivisme. És una sensació semblant quan, després d'haver-se entretingut i complagut en la visió de Sta. María del Naranco, hom es troba de cop i volta amb San Miguel de Lillo, ambdúes edificacions en terres asturianes. El més extraordinari o que omple de goig la contemplació és que aquestes tosques edificacions van allotjar una primitiva vida cenobítica iniciada per san Millán al segle VI continuant probablement normes dels primitius pares del desert. En aquests llocs es va retirar amb els seus *fraires* i les seves *frayras*. Aquests eren mares o familiars dels monjos o vocacions especials a la vida eremítica com és el cas de santa Oria, una nena de nou anys que es va entossudir a tancar-se en aquests paratges i va viure una existència santa fins als 27 anys quan va trobar la mort (l'11-III-1079 segons diuen les cròniques). Probablement aquesta santa gent intentaria continuar en aquestes muntanyes el rastre de san Pacomí o san Antoni i només més tard, potser en el segle X, acceptarien la regla de san Benet.

Suso

Aquest monestir no fou desconegut, però tampoc no va arribar a tenir un gran nombre de monjos. Va ser lloc de sepultura de nobles —fins i tot catalans de la casa de Montcada— però mai no va ser panteó reial.

Per aquí va estar un tal Domènec que va partir posteriorment a terres castellanes, a un gran monestir a qui donaria el nom, em refereixo al de Silos. I aquí va venir el jovenet de Berceo anomenat Gonçal a aprendre llatí i cultura eclesiàstica, fent-se clergue i poeta.

La senzillesa de Suso reclama que la comparem amb la gran esveltesa de la nau que queda de Cluny i que de la comparació arquitectònica passem a la d'ambdúes influències. De Cluny va sortir una reforma que va transformar la vida consagrada o simplement religiosa de tota Europa; de Cluny sorgí el papa Hildebrand, que va abolir definitivament els privilegis que injustament detentaven els nobles i poderosos. Però Cluny va sucumbir al seu poder i les seves rodalies, les antigues possessions, són un dels llocs més descristianitzats de França, com m'han comentat més d'una vegada a Taizé. Suso no va aconseguir mai tenir poder ni riquesa per això no suscità posicions enfrontades.

Però el que ha donat fama a Suso és que aquí s'han trobat els primers textos escrits en llengua castellana i en euskera. En el cas del castellà és un simple balbuceig que s'escapa del llatí, o un llatí romanitzat, per expressar una senzilla glossa. El llenguatge pot canviar, però la pregària continua i és per ell mateix quelcom peculiar de l'espècie humana que cap animal arribarà a poder expressar.

■ P.-J. Ynaraja, capellà de La Llobeta

LA SARDANA I LA DANSA

Abril sardanista

En el curs de l'any, la sardana té uns punts culminants d'activitat que s'inicien amb els aplecs de Pasqua, continuen després el mes d'abril amb les festes del Pubillatge, la Diada de la Sardana i el Dia de Sant Jordi. Al mes d'agost trobem moltes festes majors on és present la sardana. Més tard hi ha la festa de l'onze de setembre, el dia més sardanista de tot l'any, i encara un bon estol de concerts nadalencs, que configuren aquests punts alts de manifestacions sardanistes.

Pel que fa referència al mes d'abril no podem informar de totes les festes que se celebren però sí mencionar-ne algunes que marquen la pauta. Òbviament comencem amb les festes del Pubillatge, en les quals es va nomenar Cervera *Ciutat Pubilla de la Sardana*.

En el dia de Sant Jordi, va fer-se la ballada benèfica del dissabte a la tarda, a la plaça de Sant Jaume de Barcelona, organitzada per la colla Sant Jordi i interpretada per la cobla La Principal de La Bisbal, la ballada de *Don-na*, davant el seu local de la Rambla Catalunya, 101, amb la cobla Marinada. A Balaguer es va organitzar una trobada de colles sardanistes del Mig Urgell. A Sant Sadurní d'Anoia, la festa va tenir dues ballades dobles i la inauguració oficial del Parc de la Bòbila. A Figueres, Ràdio Popular celebrà el vint-i-cinquè aniversari de la presentació del programa *Nostra Dansa*, que dirigeix l'Emília Pla. A Cornellà de Llobregat, Amics de la Sardana celebrà el seu anyal Acte Cultural, amb un homenatge a Núria Feliu i concert líric i amb cobla. A Amer, les sardanes, venda de llibres i roses, s'acompanyà amb xocolatada i sardanes pels nous sardanistes. A Esplugues de Llobregat, hi varen haver sardanes al casal Robert Brigas i la commemoració del desè aniversari de la penya barcelonista L'Avenç. A Olot, es va cloure el curset sardanista i es varen fer ballades al matí i a la tarda, amb missa matinal i ofrenes a la Mare de Déu de Montserrat.

Se'ns acaba l'espai, no les activitats. Això demostra la vitalitat sardanista que hem glossat inicialment. Ja és un fet el principi de la temporada sardanista 1994.

■ Josep Ventura

La validesa històrica dels evangelis

En els darrers dos-cents anys diverses escoles d'interpretació bíblica han mantingut, amb més o menys vehemència, que no és possible conèixer amb certesa pràcticament res de la vida de Jesucrist, ja que els evangelis, segons aquestes interpretacions, no tenen cap valor històric. Al mateix temps, uns altres especialistes han vingut demostrant que per bé que els evangelis no pretenen ser cròniques històriques, en el sentit tècnic de l'expressió, sí que tenen una validesa històrica científicament fonamentada.

Un dels mèrits del darrer llibre de Vittorio Messori és precisament posar a l'abast del gran públic una valoració d'aquesta discussió d'especialistes. Possiblement és la primera vegada que un periodista escriu un llibre sobre la consistència històrica dels evangelis. El fet, ja de per si sorprenent, crida l'atenció també perquè —malgrat el seu caràcter divulgatiu— l'obra ha estat acollida amb respecte pels especialistes.

Aquest llibre presenta una documentada investigació sobre la passió i mort de Jesús afrontant els plantejaments que diferencien un «Crist de la fe» d'un «Jesús de la història».

L'autor es proposa demostrar la historicitat dels evangelis presentant moltes dades històriques, filològiques, arqueològiques, jurídiques, mèdiques, etc. d'origen extra-evangèlic. A més coneix bé les aportacions d'exegetes racionalistes que critica.

L'autor

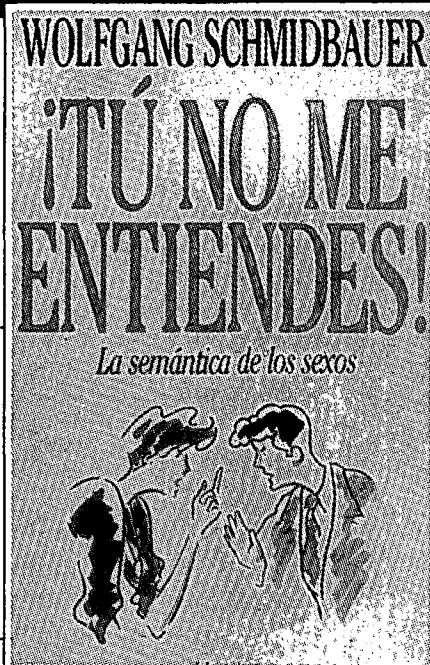
És un periodista italià de molt prestigi en el seu país els llibres del qual han assolit moltes vendes. A Espanya és conegut sobretot per haver editat el llibre-entrevista al cardenal Ratzinger, *Informe sobre la fe*. Sap molt bé com conjugar els seus profunds coneixements amb una manera assequible i amena de presentar-los.

■ F.P.

Vittorio Messori.
¿Padeció bajo Poncio Pilato?
Ed. Rialp.

Wolfgang Schmidbauer. *¡Tú no me entiendes!.* Ed. Herder

El món de la parella

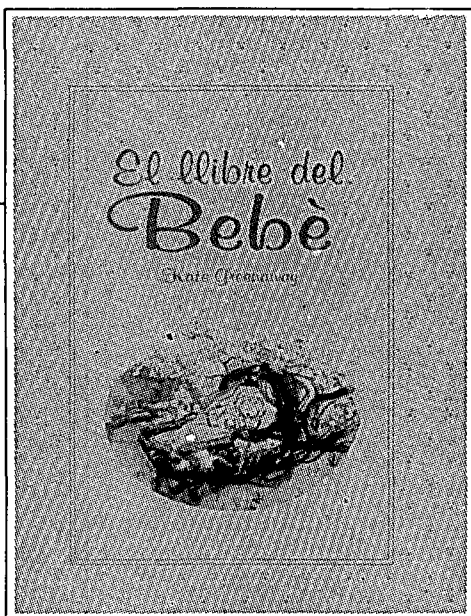
Tots somniem amb trobar a la vida un company amb el qual poder-nos entendre i que ens entengui. Però tot sovint la més bella relació de parella acaba amb el mutu retret: «Tu no m'entens!».

En el món de les ciències i de la tècnica homes i dones parlen exactament el mateix llenguatge. Més, pel que fa a les seves relacions sentimentals, incomparablement més importants per a la seva felicitat i desgràcia personals, una observació atenta adverteix aviat que el llenguatge i la comprensió són molt més difícils del que caldria esperar de l'emancipació de la dona i la igualtat de sexes.

El psicoanalista i terapeuta de parelles Wolfgang Schmidbauer exposa en aquesta obra els motius (la majoria de les vegades inconscients) pels quals els homes i dones es fan avui dia patir els uns als altres tan sovint.

Qui llegeixi aquest llibre s'entendrà millor amb ell mateix i alhora serà més capaç d'entendre la seva parella, ja que «sobretot —diu Schmidbauer— no s'hauria de deixar d'estimar, quan ja no s'entén res i un no se sent comprès. Les persones són tan diferents, i tan limitades les seves possibilitats de comprensió, que farà molt fred en el món, si no duem la torxa encesa fins i tot fins allí on ja no trobem cap llum».

■ M.P.

Kate Greenaway.
El llibre del Bebé.
Ed. Elfos

Records dels primers anys de vida dels fills

L'arribada d'un fill és sempre motiu de joia en una família. Són moments entranyables i irrepetibles que queden com experiències molt importants en la vida de cadascun dels pares. Aquest llibre, molt ben il·lustrat, convida els pares a recordar i perpetuar els primers anys de la vida dels seus fills.

Els pares hi poden anotar dades, experiències essencials en els tres primers anys de vida del nen petit, l'època en què viu més intensament a la vora de la mare. Al costat de les dades, podeu afegir-hi instantànies fotogràfiques.

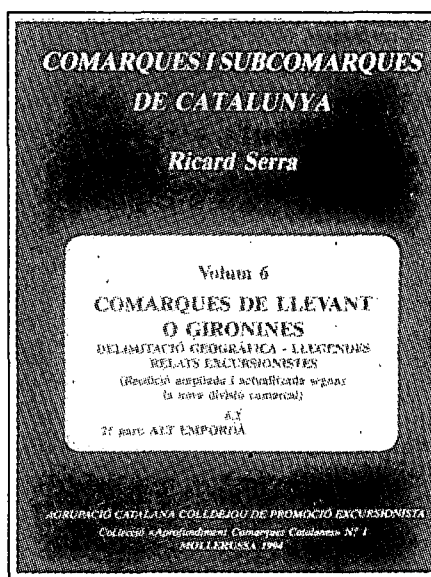
● C.C.

Itineraris comarcals

Per Sant Jordi l'Agrupació Catalana Colldejou de Promoció Excursionista (A.C.C.P.E.), federada a Mollerussa, ha publicat un nou volum de la col·lecció que estudia sistemàticament les comarques, juntament amb refranys, llegendes i relats excursionistes de cada subcomarca o rodalia. Ara es tracta del volum 6.2: *Alt Empordà*. La profusió de municipis (de tots els quals hi ha fotografies o dibuixos) ha motivat que aquesta comarca ocupi un volum sencer.

L'autor —que és el germà Ricard Serra i Feu, de les Escoles Cristianes (La Salle)— que s'ha recorregut a peu pràcticament tot Catalunya, ajudat pels altres socis del seu grup excursionista i cultural que ara celebra els 20 anys de fundació. Les observacions *in situ*, el contacte amb la gent dels pobles, la informació dels ajuntaments, el buidat a fitxes dels 2.700 llibres (molts exhaurits) de la seva biblioteca (especialitzada en l'aprofundiment de les comarques catalanes) i els dibuixos de les esglésies de les comarques gironines, que fa temps va publicar mossèn Esteve Jou, enriqueixen aquest volum.

Anteriorment s'havien publicat i encara són a

Ricard Serra.
Comarques i subcomarques de Catalunya.

la venda (alguns a punt d'exhaurir-se): volum 1: *Comarques del Camp de Tarragona i del Penedès* - volum 2: *Comarques centrals i meridionals* - volum 3: *Comarques de ponent* - volums 4.1 i 4.2: *Comarques Pirenaiques* - volum 5.1: *El Vallès* - volum 5.2: *Les altres comarques de la*

regió de Barcelona (Barcelonès, Maresme i Baix Llobregat) i volum 6.1: *La Garrotxa i el Pla de l'Estany*.

Les excursions de l'A.C.C.P.E. (que faciliten la publicació de detalls inèdits en els itineraris de cada volum) s'organitzen mensualment des de Mollerussa. La secció cultural està centrada a Barcelona i també abasta tot Catalunya, amb la col·laboració de professors i estudiants de la Universitat Ramon Llull, on l'autor exerceix la seva tasca docent i educadora (telecomunicació La Salle Bonanova).

● C.C.

Maïnada

Jesús, campió de campions

Mare meva, i quina gatzara s'ha armat! En Jordi, tornà a casa ben enrogallat de tant cridar: Barça, Barça! Per la «tele» es veia la gran gernació de persones que hi havia pels carrers, amb banderes, saltant, ballant i cridant.

A mi m'agraden tots els jocs. El futbol, també. M'agrada que guanyin els que juguen millor, i si són els de casa, millor que millor.

Aquests dies, m'ha passat pel magí aquesta idea: Per Pasqua, ¿no us sembla que estaria molt bé organitzar un gran aplec de tots els cristians per celebrar amb crits i soroll, l'esdeveniment més important de la Història: la Resurrecció de Jesús. Jesús ha jugat molt bé el joc de la nostra salvació, i ha derrotat les forces del mal i la mateixa mort. Podriem cridar, tots a la plegada: «sí senyor, Jesús,

el nostre campió»!

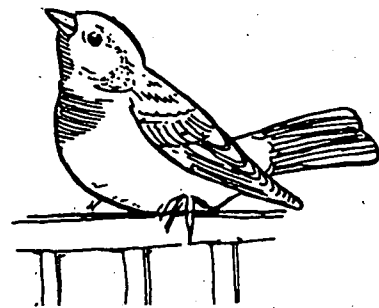
Els campions, un any guanyen i un altre perden. Jesús és campió de campions: Ha guanyat una vegada per sempre, i mai, res ni ningú, no podrà arrabassar-li aquesta victòria. Més encara, Jesús és per a tots nosaltres, com un gran entrenador: ens ensenya a jugar el joc de la vida d'una manera bona i bonica, ens dona les forces necessàries i ens porta certament a la victòria.

Podem admirar molts campions i celebrar moltes victòries. Però Jesús és el més gran campió, i la seva victòria, única.

BONA PASQUA, Eixerides i Eixerits.

L'Eixerit

El petit pardal

Hi havia una vegada una nena molt trista i sola que no tenia amics. Els seus pares treballaven molt i ella solia passar-se moltes estones sola a casa. La seva única companyia era un petit pardal que visitava cada matí el seu jardí.

Cada dia la nena guardava unes molles del seu esmorzar per donar-li al seu amigueta, i en compensació, el pardalet acostumava a fer riure la nena amb els seus saltirons i tombarelles. Quan la petita cantava el pardal piulava acompanyant-la, i quan la nena estava trista el pardal piulava igual per tal de consolar-la.

Uns dies que la nena es va posar malalta i va haver de fer repòs, el pardal entrava a la seva cambra i es posava a piular estant-se molt quietet als peus del seu llit.

La petita se l'estimava més que qualsevol altra cosa, per a ella era el seu millor amic, el seu millor company de jocs, el seu únic consol quan estava trista. I pel pardalet la nena era com un refugi o protecció.

Un dia els pares van dir-li a la nena d'anar-se'n unes setmanes d'excursió a les muntanyes, i la idea va fer-li tanta il·lusió que per un temps va oblidar-se del pardal. Durant aquella excursió va nevar a tot el país, i en tornar a casa tot el jardí era encara glaçat. Va ser llavors, en tornar a casa, que la nena va tornar a pensar en el pardal, feia molt que no el veia, ¿què li hauria passat?

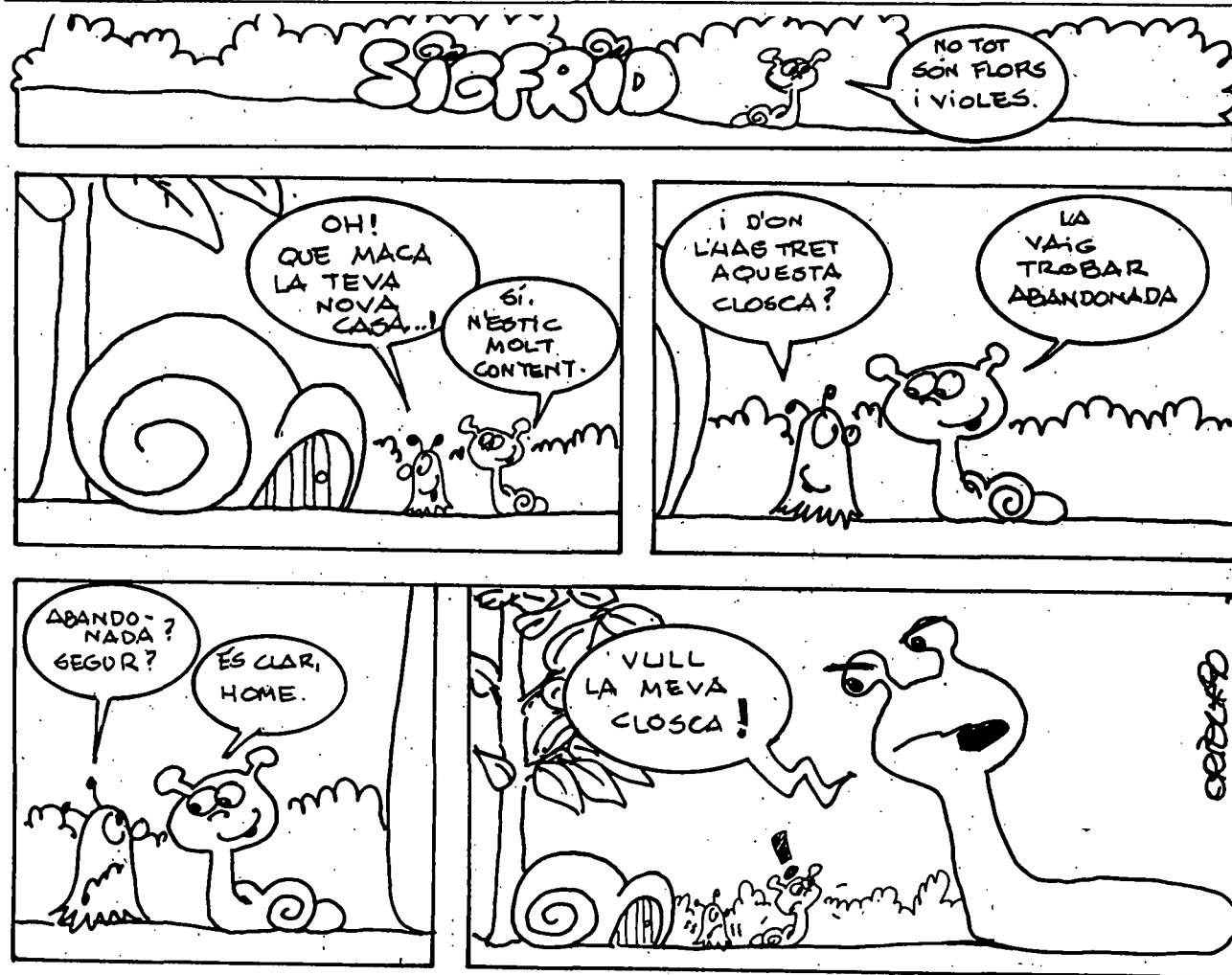
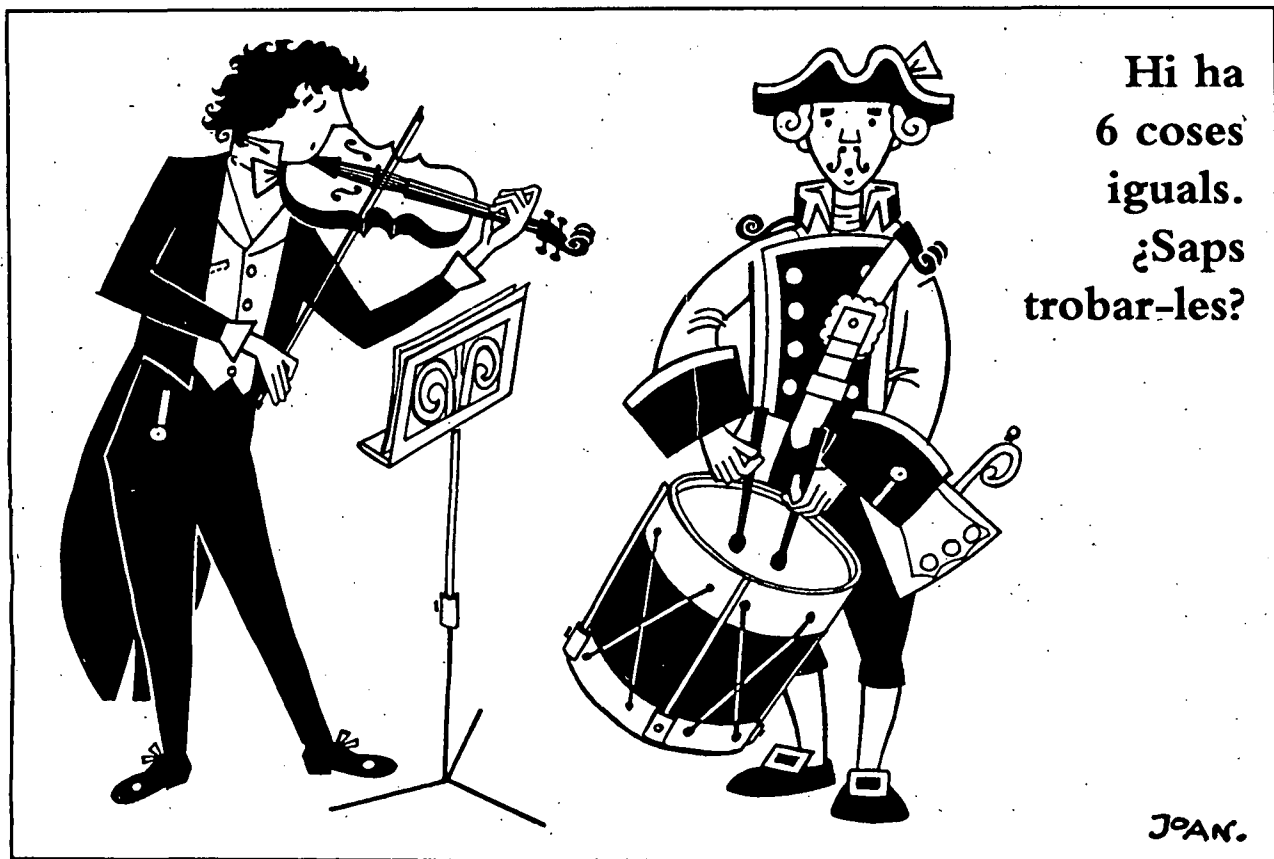
Una nit, quan el jardí encara era nevada, la nena va fixar-se en una flor molt bonica que creixia sota la seva finestra obrint-se pas entre la neu.

—¿Has vist mare, quina flor més bonica i de quin color més estrany, ha crescut sota la meua finestra? —li digué tota encuriosida a la mare— m'agradaria que el meu pardalet la pogués veure.

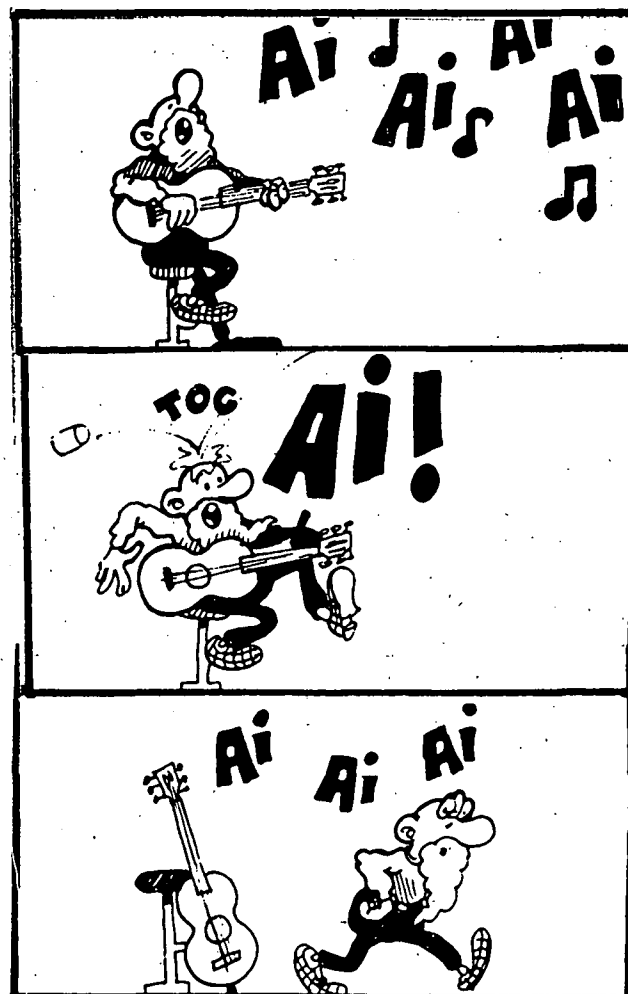
Va passar el temps i la calor va fondre tota la neu. Un dia, mentre el pare netejava el jardí, al costat de la flor va trobar una cosa ben estranya: uns ossets molt blancs i petits i una ploma de pardal gelada.

Però el pardal no va tornar mai més.

ANNA

EN BADOSA I EN BASORA

Generalitat de Catalunya

**HI HA MOLTA GENT
QUE T'ESPERA:
FES-TE VOLUNTARI!**

**TRUCA AL
900 300 500**

INSTITUT CATALÀ DEL VOLUNTARIAT

T'INFORMAREM!

**ANIREM
ENDAVANT**

Benestar Social

La joia de ser cristià

Germans i fills estimats, no és estrany que la joia visqui en nosaltres, quan els nostres cors contemplen o redescobreixen, en la fe, els motius fonamentals que són simples: Déu ha estimat tant el món, que li ha donat el seu Fill únic; pel seu Esperit, la seva presència no cessa d'embolcallar-nos amb la seva tendresa i omplir-nos de la seva Vida; i nosaltres anem vers la transfiguració benaurada de les nostres existències seguint els solcs de la Resurrecció de Jesús. Sí, seria molt estrany que aquesta Bona Nova, que suscita l'al·leluia de l'Església, no ens donés un rostre de salvats.

PAU VI

(Exhortació del 9 de maig de 1975)

LLINDAR

L'Església ha trobat des dels seus inicis en els salms el mitjà més expressiu de la seva pregària. «Ompliu-vos més aviat de l'Esperit. Digueu tots junts salms, himnes i càntics de l'Esperit, cantant al Senyor i lloant-lo en el vostre cor» (Ef 5, 18-20). I continua trobant en ells la millor escola d'oració. ¿Com no agrair al Concili Vaticà II l'extensió del rés de la Litúrgia de les Hores a tot el poble de Déu? Avui són molts els seglars, i ja no solament els sacerdots, els qui reciten Laudes, Vespres o Completes. Recordo amb emoció quan la meua mare em preguntava sobre el maneig del diürnal i sobre tot el que es referia al rés de les hores. Volia unir-se a l'Església en la seva oració!

La importància dels salms és que són una oració inspirada: Precisament «l'Esperit acut en auxili de la nostra debilitat. Nosaltres no sabem amb certesa allò que hem

de demanar, però l'Esperit en persona intercedeix per nosaltres amb gemecs callats» (Rm. 8, 26). Una pregària cristiana autèntica no pot ser sinó una oració inspirada, ja que no és una oració en la qual l'home té la iniciativa sinó Déu. És bo també que els joves s'iniciïn en la recitació dels salms! No sempre en les trobades i

la a Déu. Això no vol dir, tanmateix, que els salms tinguin el monopoli de l'oració: aquests, en efecte, no exclouen altres oracions, més encara, les susciten i les exigeixen. Però el fet que els salms hagin estat escollits com a oració de l'Església i que hagin estat adoptats altres textos, potser fins i tot més afins a l'esperit cristià, no es deu a una escassa inventiva de l'Església, sinó que és el resultat d'una elecció il·luminada. L'Església ha vist en els salms l'oració més adaptada a la seva fe. És per això que se'ls ha fets seus. La seva adopció neix de la consciència eclesial, no de les contingències de la història.

Per altra banda, crec que hem de considerar els salms no només com a fórmules d'oració sinó com una pedagogia de l'oració, o més encara, com una pedagogia del misteri de Déu, una mistagogia. També hi ha una raó ecumènica per pregar amb els salms: sotmetre l'esperit i el cor a aquests textos que són utilitzats per totes les Esglésies cristianes. Però és que a més, si en nom de l'espontaneïtat i la creativitat, deixem de banda els salms per substituir-los per altres oracions, degradariem de mica en mica la Litúrgia i empobriríem el missatge bíblic. Quelcom que, sens dubte, s'esdevé encara en algunes de les nostres comunitats i quelcom, de què s'està abusant també, malauradament, en les celebracions juvenils. Per això convindria tenir molt present aquesta observació de Max Thurian: «La creació en les oracions, prefacs i canon requeriria una formació teològica i litúrgica molt profunda. S'aniria degradant la litúrgia, que es convertiria en una verbositat piadosa sense solidesa doctrinal i sense caràcter universal... la veritable espontaneïtat i creativitat en una celebració consisteix a preparar-se bé per *fer viure* el text, donant esperit a la lletra».

«*Fer viure el text*». Heus, ací la clau de la qüestió. Això no significa caure en la temptació d'explicacions «moralitzants» que despullen el text del seu caràcter contemplatiu, sinó centrar i atraure a l'esperit i al nucli del text. Un dels salms més oblidats és el salm responsorial dintre de la Missa. Aquest salm, que constitueix pràcticament l'únic contacte que els cristians tenen amb el salteri, ha de ser valorat com un element essencial de la Litúrgia de la Paraula. I finalment, és important oferir algunes claus de lectura, sobretot la *cristològica*: els salms expressen l'oració de Crist el Senyor, que és el veritable orant dels salms i aquests troben el seu acompliment en la seva persona, en la seva acció de salvació; i l'*eclesial*: en els salms és Crist que parla a l'Església i és l'Església que s'adreça a Crist. Amb la vinguda de l'Esperit podem dir que els salms passen dels llavis de Crist als de l'Església.

■ **Manuel Valls i Serra**
director

Pregar amb els salms

reunions juvenils els animadors encerten a introduir-la pedagògicament. La majoria han deixat de banda els salms substituint-los per altres textos o pregàries. Això ho he viscut fins i tot en una trobada de consiliaris d'associacions i moviments juvenils. Encara que la majoria érem sacerdots, la nostra pregària del matí consistí no en els salms de Laudes sinó en un rosari de textos extrets d'autors particulars.

Els sacerdots hauríem de ser veritables mestres d'oració. L'exemple abans adduït no és per ser imitat. Massa precipitadament tendim a les rebaixes. Els salms eviten precisament que caiguem en un estil d'oració intimista, deixada a l'arbitri dels moments psicològics. «S'hi adquireix el sentit que la paraula de Déu no és una petita veu d'origen incontrolat, sinó alguna cosa objectiva: el text llegit avui, llegit i interpretat per l'Església en què Déu parla» (Dothel). Això no significa que ofegui els sentiments i la paraula de l'orant. Tot al contrari, ja que els salms recullen tota la complexa riquesa dels nostres sentiments. Però allí on una mera paraula humana potser no seria ben rebuda, un text inspirat per l'Esperit esdevé tota una pedagogia de la misericòrdia per la qual Déu ens recrea a imatge seva i ens transfigura.

A través dels salms l'Església recull tota la vida i la història de l'home per presentar-

ARA MATEIX

La feina de Déu

■ J. Carrera Planas

La llarga entrevista televisiva transcorria amb bon humor i amb simpatia. En un moment donat, la persona que centrava el diàleg —un escriptor notable— va ser interrogat sobre si era creient. Aleshores va passar allò tan freqüent en aquest tipus de programes: que s'aparellen en un mateix nivell temes banals i temes molt seriosos, com ara el plat preferit i la inclinació política, el color de les corbates i la infidelitat conjugal... Així l'escriptor, sense apreciar el canvi de rasant, continuà en el mateix to d'abans i es permeté d'ironitzar sobre dues qüestions velles com l'home i discutides en totes les cultures, com ell sap prou bé: Déu i el mal. Bromejà sobre els avantatges del politeisme, perquè un sol déu no donaria l'abast a ocupar-se de tots els problemes —tindria massa feina, va dir— i esmentà els mals que Déu no arregla, posant com a exemple la guerra de Bòsnia. Aquestes paraules em van dordre, per la seva lleugeresa en contrast amb la gravetat del tema, i perquè incidien en una preocupació viva de molta gent, creients i no creients, amb matisos diversos. Tot seguit em van venir a la memòria les pàgines que el professor Rovira Bellosó dedica a l'«enigma del mal», al monoteisme trinitari, a l'acció de Déu... en el seu magnífic llibre «Tratado de Dios uno y trino» que, ja fa dies, tenia ganes de comentar una mica.

Un dels atractius de tota l'obra de Rovira Bellosó és que hi apareix palesament un desig de donar resposta a les qüestions que realment ens preocupen en relació amb la fe. Així fa un servei decisiu al creient: l'acompanya en el seu procés de maduració, no sempre bonancenc; i a l'agnòstic, sovint també agitat, per les raons contràries. Els uns poden patir dubtes de fe, els altres, d'increença. No sempre estem tan lluny els uns dels altres com sembla. Val la pena de llegir —és impossible resumir-la— l'anàlisi que fa Rovira de l'itinerari espiritual de Job. L'«experiència de comunió», de «trobament» amb Déu arriba a superar, en Job, la perplexitat, el dolor, l'angoixós sentiment de la seva finitud... que neixen de la seva desgràcia. Aquella experiència és més forta que el mal. D'ella neix l'esperança. «Qui ha experimentat una vegada aquest trobament, sap que no pot deixar de repetir-se». «Així, la racionalitat de l'esperança no es funda només en el bé futur que s'espera, sinó en la qualitat del record fonamental que n'és l'origen i que, d'alguna manera, ja n'anticipa l'horitzó.»

La història de Job ens ajuda a entendre la següent paradoxa: molts espectadors del dolor d'altri s'escandalitzen de Déu en qui ja no creien... mentre molts creients que són víctimes del sofriment enfondeixen la seva fe. Un jove jesuïta a qui ahir vaig tenir el goig d'ordenar prevere, amb dos anys d'experiència entre els refugiats de Cambòdia, on les mines que resten colgades de la guerra continuen fent milers de mutilats, m'ha donat aquesta pregària d'un monjo budista sobre aquell país: «Del sofriment en surt una gran tendresa... La tendresa posa pau al cor... Un cor pacífic dona

Déu actua sempre, és relació, és amor, és llum que il·lumina tot home que arriba al món

pau a l'home... Un home pacífic posa pau en una família... Una família pacífica dona pau a la comunitat...» De vegades, doncs, meravellosament, un gran dolor no genera revolta, ni sentiment d'absurditat, ni evasió... sinó tendresa i pau.

El dilema, al capdavant, ens ve a dir Rovira Bellosó, és «sentir-nos literalment sols davant el mal» (a causa de la increença o d'una secularització que fa viure i actuar «etsi Deus non daretur») o bé sentir-nos misteriosament acompanyats pel Déu encarnat, que ens dona l'esperança de la creu. I cita aquests versos que Blai Bonet posa en boca de Jesús: «No et capfiquis amb paraules. No t'he salvat amb paraules. / Mira com t'he redimit... / me n'anava per la carretera literalment a la bona de Déu, a donar la cara, / i a lluitar contra el mal, sense explicar-lo mai / ... No perdis, doncs, temps ni vida / cercant cinicament explicació del que ja saps i no dius. / Lluita contra el mal concretament, allà on el trobis, i la lluita t'ho revelarà tot.» A Rovira li agradaria, encara, de matisar així l'últim vers: «La lluita et revelarà moltes coses, si la vius des de l'esperança».

Certament, Déu té feina. No es un déu-ociós, en l'expressió de l'estudiós romanès de les religions Mircea Eliade, que cita Rovira. Jesús va dir que el Pare treballa i que Ell també treballa. Déu actua sempre, és relació, és amor, és llum que il·lumina tot home que arriba al món. Potser allò més difícil de la feina de Déu —parlo humanament, és clar— no és tant el control del mal que alguns imaginem com fer-se visible entre les boires que escampa la cultura d'avui...

J. Carrera Planas és bisbe auxiliar de Barcelona

«F a poques hores he rebut la notícia del meu nomenament com a prelat que el Papa s'ha dignat a fer. En aquest moment, el sentiment dominant és de responsabilitat: responsabilitat de ser successor de dos sacerdots fidelíssims de la categoria del beat Josemaria Escrivá de Balaguer i de monsenyor Álvaro del Portillo. Per una part, és un pensament que m'aclapara; però, per altra, sé que compto amb la seva ajuda i també amb les oracions de tots els membres de l'Opus Dei, dels cooperadors i de tants altres homes i dones de bona voluntat, i, sobretot, sé que la gràcia de Déu no em mancarà. Desitjo amb tota l'ànima que no hi manqui tampoc la meua correspondència.

Pel que fa a la futura tasca de govern de l'Opus Dei, penso que en aquests moments no hi ha res per inventar. L'etapa fundacional acabà pròpiament el 1975, quan el beat Josemaria Escrivá va anar al cel. Però es pot dir que la fase següent, aquests dinou anys que acaben de cloure's amb la mort del bisbe don Álvaro del Portillo, són un epíleg imprescindible d'aquesta etapa fundacional per la particular missió de qui havia de ser el seu primer successor: n'hi ha prou pensant en la importància històrica que per a l'Opus Dei ha tingut l'erecció com a Prelatura i la beatificació del nostre Fundador, per esmentar només dos exemples; a més que monsenyor del Portillo, amb el seu govern prudent i la seva generosa iniciativa, ha mantingut també viu i genuí l'esperit fundacional. Ara ha arribat el moment d'aprofundir més en el missatge que hem rebut, de viure l'amblleialtat, de transmetre'l amb integritat i de difondre'l arreu.

Partint sempre dels tres grans Amors: —Crist, Maria, el Papa— que tant va predicar el beat Josemaria Escrivá, en els anys vinents, el desenvolupament de la tasca de l'Opus Dei seguirà les orientacions més recents de monsenyor Álvaro del Portillo.

La família és una de les prioritats apostòliques més sentides. En aquest camp els membres de l'Opus Dei posaran el màxim esforç per secundar i posar en pràctica els ensenyaments del Papa, particularment explícits en aquest Any Internacional de la Família, que va coneixent tantes iniciatives, però també tantes altres, malaurada-

ment, que semblen dissenyades per destruir les famílies, sobretot les més desamparades.

L'evangelització de la joventut és un altre rèpte tan comprometedor com atractiu. En aquest camp, com és lògic, són especialment els joves de l'Opus Dei els qui han de donar-se més, amb el seu apostolat personal a les universitats, a les fàbriques, en la seva família. Però també els adults hem de sentir-nos interpellats a fons. Tinc el convenciment que els joves, tal vegada perquè els espera molt temps de vida, són els qui en aquests moments cerquen amb més afany aquests motius d'esperança que només la fe pot proporcionar. Per part nostra, continuarem subratllant allò que pertany al carisma propi de l'Opus Dei: la necessitat d'apropar-se a Crist, conèixer-lo i estimar-lo; de trobar-lo en la tasca

Opus Dei: Prioritats

■ Mons. Javier Echevarría

de preparar-se per ser bons professionals i ciutadans responsables. I continuarem aplicant els ensenyaments del nostre Fun-

dador i les recents crides del Papa, promovent entre els joves accions concretes de solidaritat, fomentant una sensibilitat que els encengui la il·lusió de col·laborar en la solució cristiana de les injustícies i de construir entre tots un món més net i més humà.

L'Opus Dei és una institució jove, encara que mostri en molts àmbits símptomes de maduresa; encara que és molt el que tenim, és molt el que hem d'aprendre.»

Mons. Javier Echevarría, és el nou prelat de l'Opus Dei

(Extracte del comunicat difós el dia de la confirmació pontificia de la seva elecció)

SABER ESCOLTAR

Celebrant la Pasqua

Estem celebrant la Pasqua, l'esdeveniment que sustenta la nostra fe: Sabem que «avui és el dia en què ha obrat el Senyor!». Ho celebrem i ens n'alegrem durant la cinquantena. La fe se sent més forta.

La fermesa de la nostra fe recolza en els relats evangèlics de les aparicions del Senyor. Els apòstols mateixos ho testimonien: «Realment el Senyor ha ressuscitat i se'ns ha aparegut!». Quina bellesa tan tendra posseeixen les aparicions pasquals. Penso avui en l'aparició del Ressuscitat als apòstols a la riba del llac de Tiberiades. Els deixebles, descebut i no gens crèduls, davant el prodigi de la pesca abundosa, s'adonen tot seguit del que passa i diuen: «És el Senyor!». Han fet diana. Senten com la seva comunió, la seva amistat, amb el Senyor és represa íntimament. Exactament la mateixa que havien tingut amb ell abans de morir, però ara més aprofundida i plena. Mengen amb ell que, càlida-

ment, els ha preparat menjar. Símbol del banquet eucarístic que, desde fa dos mil anys, aplega i anima els cristians. Font de comunió íntima amb el ressuscitat i amb els germans.

El testimoni apostòlic no existí només en l'encís de la resurrecció, sinó que va romandre amb la garantia de la fe apostòlica. Una fe, tan forta i clara, que mai no dubtà davant de les dificultats: «La salvació —diran— no es troba en ningú més (que en Crist), perquè, sota el cel, Déu no ha donat als homes cap altre nom que pugui salvar-nos.»

Celebrar la Pasqua és adonar-se de la salvació de Crist i ens fa viure totalment centrats en Ell. La Pasqua, devessall de goig, fa avinent l'amor de Déu i desvetlla sentiments d'acció de gràcies. Junt amb la súplica humil que les nostres obres acreditin la fe que professem.

■ Joan Guiteras

Reflexions sobre el moment actual del postconcili

Una frase significativa de Joan Pau II

Al homilia pronunciada durant la missa que celebrà a Barcelona el papa Joan Pau II va dir que el Concili Vaticà II és el concili del nostre temps.

Heus ací les seves paraules: «Seguiu la veu del Magisteri i sigueu fidels al Concili del nostre temps: el Vaticà II. Sense reticències, temors o resistències, d'una banda. Sense interpretacions arbitràries o confusions de l'ensenyament objectiu amb les pròpies idees, d'una altra. Que arrenqui d'aquí el camí de la necessària unitat volguda per Crist».

I afegia tot seguit: «Aquesta correcta aplicació dels ensenyaments conciliaris constitueix, com he dit en repetides ocasions, un dels objectius principals del meu pontificat».

D'acord amb aquesta afirmació vull oferir-vos unes reflexions sobre el Papa i l'aplicació del Concili.

D'entrada cal dir que el fet d'un postconcili agitat no és cosa nova en la història: només cal recordar les discussions sobre la persona única i les dues naturaleses de Crist que varen seguir el Concili de Calcedònia (any 451). El mateix Concili de Trento, al s. XVI, va tardar anys a anar-se aplicant. Però no pel risc d'un postconcili conflictiu s'ha de deixar de convocar un concili quan és convenient.

El Papa actual i el Vaticà II

Joan Pau II és ben lliure de convocar el Vaticà III o un nou concili a un altre lloc. Personalment no crec que aquesta sigui la seva intenció. Ha optat per l'aplicació correcta del Vaticà II i ho està fent amb els sínodes, les encíclics i d'altres actes com és ara la promulgació del nou Codi de Dret Canònic i el Catecisme de l'Església catòlica. La mateixa aplicació que impulsà Pau VI. Més enllà de la diferència d'estils, hi ha una coincidència de voluntat.

Joan Pau II vol l'aplicació del Concili sense reduccions ni tergiversacions. Els seus documents, els sínodes, el Codi, el

Catecisme són coherents amb el Concili Vaticà II.

No porta l'Església per camins d'involució, sinó de recentrament.

Difusió dels documents

Hi ha diverses maneres d'interpretar el Concili. Però ens cal rellegir-lo acceptant-ne l'esperit i la intenció que s'expressen a través de la lletra i no en contra d'ella.

D'altra banda no podem llegir el Concili i prou: hi ha tota la documentació postconciliar.

De fa temps que penso que hi hauríem de fer més referència en la predicació, en la catequesi. No vull dir que ens hàgim de limitar a repetir el Magisteri i prou: no se'n dispensa de pensar. L'aportació personal és necessària en la predicació, la catequesi, la reflexió sobre la vida cristiana, el treball teològic. Aportació de cadascú segons el seu lloc. Aportació que en uns serà saber exposar amb claredat el magisteri, o sistematitzar el que han dit els teòlegs que ens han precedit (i això no vol dir simple erudició, requereix reflexió, raonament). Per a d'altres tindrà més dosi de creativitat. Però no ha de ser mai en contra del Magisteri.

Església local i Església universal

Hi ha també el magisteri del bisbe, els documents de sínodes diocesans, de concilis provincials, de les conferències episcopals. Tenen el seu paper en l'Església. I el que diuen és per a ser llegit i aplicat. No tothom ho llegirà tot. Però els pastors i els agents de la pastoral sí que ho hem de fer. I ho hem de fer arribar als fidels.

Els mateixos sínodes diocesans o concilis provincials no poden distreure l'atenció d'allò que és de total l'Església universal. Si l'experiència de ser Església catòlica la fem en l'Església particular i a través d'aquesta, l'Església particular (és a dir, la diòcesi) s'ha de fer ressò de tot el que és

F. Xavier Aróztegui

per a l'Església universal. ¿Si no, per a qui escriu el Papa?

Els documents del Magisteri són imprescindibles per a la recta comprensió del Concili. Per l'autoritat que tenen i pel seu contingut intrínsec. Ens porten a redescobrir el Concili a fons.

El «segon» postconcili

S'ha dit que estem en un segon postconcili, en una segona etapa de l'aplicació del Vaticà II. És hora de revifar la il·lusió bo i corregint ingenuïtats. És hora d'aprofundir: trobarem tresors que a molts els poden haver passat desapercebuts. També haurem d'esmenar visions massa parcials. Corregir és de savis.

El P. Henri de Lubac, abans de ser cardenal, ja assenyala que s'havia difós una tendència que ell anomenava «el parconcili»: una interpretació parcial, tendenciosa, del Vaticà II. Deia que la majoria dels seus seguidors ho fan de bona fe, però que hi havia hagut persones interessades a promoure-la. I no anirem a pensar que tot un P. de Lubac parlava a la lleugera en dir això.

Ens cal ser doncs molt lúcids.

Criteris per al diàleg eclesial

L'aplicació dels concilis vol persones que la tinguin com a prioritària dintre dels seus ideals.

No es tracta de fanàtics. Segurament que alguns ho faran amb cert to polèmic. Ser polemista és una manera de ser i de fer, un tarannà que no es va esgotar pas a l'època patristica. Els temperaments personals es van repetint a totes les èpoques.

Però jo prefereixo el camí de la fermesa serena, de la persuasió.

Primerament ser fidel a les conviccions no solament amb les idees, sinó també amb els sentiments. L'Església és per a ser viscuda i estimada, no solament per a ser pensada.

El que diu el Magisteri s'ha de presentar de forma amable. Potser citant el document d'on s'ha tret o potser incloent algun dels seus ensenyaments dintre del propi discurs (fent una citació implícita). Exposar-ho de manera atractiva, que ajudi a tots a acceptar-ho. Quan hom sap que entre els oients (o els lectors) hi ha persones que tenen prevencions enfront dels documents del Magisteri (i això es dona), no per això ha de callar el que pensava dir, però tampoc ho ha de dir apuntant la llança contra els qui pensen a l'inrevés o fent allò de «si no vols brou, dues tasses».

Tenir un gran sentit de comunió i (si hom és sacerdot) de fraternitat sacerdotal: això és sagrat!

Tenir la llibertat d'esperit per a dir allò que és convicció seriosa. Sabent escoltar i parlant amb tal serenitat que hom sigui escoltat, respectat.

Mesurar l'oportunitat de parlar o de callar segons si es preveu que hi haurà diàleg constructiu. O si és una qüestió que no es pot deixar passar en silenci. No segons la por.

D'altra banda (fins i tot si hom és tímid) mantenir la serenitat. Si «com més amics, més clars», com més seriosa la qüestió, més serens.

Mantenir sempre la comunió i saber col·laborar amablement amb d'altres que poden pensar diferent en qüestions delicades. Quan no hi ha possibilitat d'acord en certes coses, no cal estar discutint-ne sempre. Cal saber viure la comunió no sols en la diversitat sinó també en la discrepància. No res de «repartir ex-comunions».

Certament que la comunió resultarà a vegades una vivència de la creu. Perquè les oposicions es donen entre germans en la fe catòlica.

I recordar que fent les coses amb coherència i sense aires de donar lliçons s'atrau més que no pas intentant aclaparar amb raons l'altre. La desqualificació que menysté o, encara més, que enfonsa els altres, mai!

Tot això, pensat davant Déu en la pregària, encomanat a Déu i discernir sota la seva Paraula i la seva llum.

F. Xavier Aróztegui és prevere de Barcelona

RESPIR

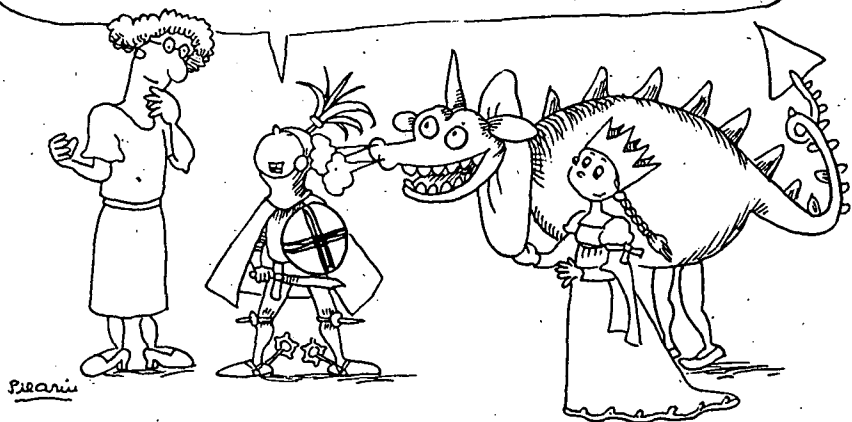
Una altra virtut difícil

La prudència és també una de les virtuts difícils, com ho és la d'escoltar a què em referia fa unes setmanes. Potser per això la llengua del poble ha forjat maneres de dir molt gràfiques que ens dibuixen, més que no ens defineixen, un home prudent. Al costat d'una de les més emprades i més normals: *anar en compte*, trobem frases com les següents: *posar els peus plans*, *anar amb seny de bèstia vella*, *anar l'ull al bou*, *anar amb peus de plom*, *saber on poses els peus*, *pesar les paraules*. Unes frases així no ens diuen què és la prudència, però ens descriuen una possible desviació cap a l'excessiva cautela, cap a una circumspecció afectada, cap a un mirament excessiu. El pare Gabel, quan era director de *La Croix*, descrivia un tipus de persona prudent dient només això: «No semblen, ni seguen; només vigilen la pedregada!». Quines collites, Déu meu, per prudència! I quantes aplicacions no té aquesta frase del P. Gabel!

Miquel Estradé

ACUDIT

SENYORETA, SENYORETA!...ARA DIUEN QUE EN LLOC DE LA LLEGENDA DE SANT JORDI, VOLEN FER LA BELLA I LA BÈSTIA!...

Aquesta entrevista va tenir lloc el 23 de març, festa del barceloní Sant Josep Oriol, acabada la Missa a la Residència Sacerdotal del mateix nom, que don Marcelo havia inaugurat fa vint-i-cinc anys. Ens presentà Mons. Ramon Daumal. Després de les salutacions i del refrigeri en el jardí, ens retirem al despatx de Mons. Daumal. Allí, en un ambient de distensió i de gran cordialitat, el cardenal de Toledo va respondre durant una hora a cada una de les meves preguntes.

—En poc temps vostè ha vingut dues vegades a Barcelona per participar en esdeveniments diocesans, com han estat les noces de plata episcopals de Mons. Daumal i de Mons. Capmany, i el 25è aniversari de la casa sacerdotal Sant Josep Oriol de les Corts. ¿Podem parlar d'un retrobament amb la seva antiga diòcesi?

—Aquestes visites tenen una explicació molt senzilla i és que s'han produït commemoracions de fets passats, que per la meua part mereixen atenció i respecte. Llavors ha succeït que m'han invitat, el Sr. Arquebisbe actual i els bisbes auxiliars que vingués i he acceptat la invitació amb molt de gust. Perquè jo sempre guardo un record molt grat de Barcelona. I he dit públicament en molts llocs, que, entre d'altres coses, dono gràcies a Déu dels sis anys que he estat aquí, per haver conegut —crec que amb força aproximació— el que és Catalunya i el que és Barcelona. Per això sóc molt sincer en dir que, rebuda la invitació he vingut amb molt de gust. Aquesta és l'explicació.

—La seva estada entre nosaltres no fou gens fàcil. L'època era turbulenta: els primers anys dels postconcili, l'agonia del franquisme, etc. ¿Com jutja avui la seva actuació pastoral de llavors?

—Vist ja amb la perspectiva que dona el temps que ha passat es comprèn molt bé que hi hagués, juntament amb les alegries, certes creus i molèsties. Era el moment del postconcili. Els documents conciliars, i encara més els comentaris que s'havien fet en la premsa del món, facilitaven una comprensió d'aquests documents molt superficial. Hauria de passar molt de temps, per arribar a una reflexió seriosa i profunda. Però de moment es disposava dels documents promulgats i dels comentaris de les persones. Llavors, en una ciutat com Barcelona, de tan viva sensibilitat, i en un contacte continu amb

la literatura de tota índole, de França, d'Alemanya, i d'altres llocs, es produïren reaccions precipitades. Llavors hom estava exposat que volguessin fer-li passar com a exigència conciliar el que no era.

Jo havia viscut el Concili molt intensament. No vaig faltar a cap sessió de les quatre que se celebraren. Coneixia la gènesi dels documents. Havia parlat molt amb bisbes de totes les nacions europees, i també per suposat de les americanes, i tenia el concepte del Concili i la meua atenció centrada en les explicacions que anava donant-nos el papa Pau VI. Llavors, aquí per virtut d'aquesta sensibilitat i de l'anhel que hi havia de renovació, molt explicable, es produïen coses que necessàriament duïen una mica de lleugeresa. Jo havia de fer front a això i tractar de corregir-lo.

Hi havia grups que tractaven de difondre el que segons ells el Concili deia. Llavors es produïren certes topades, que no tenien altra explicació que aquesta. Tampoc no em vaig oposar a la renovació ni aquests grups tampoc no deixaven de complir amb el seu deure pel simple fet de presentar un anhel, una crítica, un gran afany de renovar les coses. Si ho hagués pogut fer amb una mica més de calma i sense tanta pressió, no hi haurien hagut conflictes, perquè també participava d'aquests desigs i d'aquests propòsits. I quan hi havia ocasió de parlar amb plena serenitat i sense que apareguessin conflictes a l'horitzó, ens enteníem molt bé. I jo mai, quan he sortit de Barcelona, he comentat amb menyspreu o amb manca d'atenció el que aquí vaig haver de viure, perquè ho comprenia perfectament.

—¿Li va costar venir a Barcelona?

—Sí, em va costar molt. Encara que coneixia Barcelona, perquè havia vingut aquí a donar conferències, precisament al Palau de la Música, convidat per les Associacions de Pares de Família. De manera que havia tractat amb concilians d'aquestes

El cardenal ens va dir que en cap moment es va oposar a la renovació que va suposar el Concili mentre va romandre a Catalunya

Declaracions del cardenal Marcelo González al nostre setmanari

«Estimo més després d'ha

associacions i amb les seves juntes seglars. Vaig fer d'altres viatges, per exemple, quan vaig haver d'escriure la vida del sacerdot Enric d'Ossó, que gran part de la seva vida es desenvolupà aquí. Ell és qui va iniciar la construcció de la casa del carrer Ganduxer, que l'encomanà a Gaudí, sense tenir gairebé diners, i l'obra va sortir endavant. De manera que, per les Teresianes, per la figura del fundador de la Companyia, pel meu tracte amb jesuïtes catalans als quals havia conegut a Comillas durant l'època que estava a Santander, també pels contactes de tipus pastoral amb els pares de família, amb el Col·legi d'Art Major de la Seda, etc, coneixia quelcom d'aquí.

Malgrat tot, el salt d'Astorga a Barcelona era enorme. D'una diòcesi de població molt escassa, encara que d'una gran extensió, a una altra població més nombrosa, amb una gran ciutat com Barcelona, i amb ciutats com l'Hospitalet, Terrassa, Sabadell, Badalona, etc. En aquest sentit el xoc psíquic del subjecte que és tralladat així, és fort. I ho vaig exposar a la Santa Seu. Repetidament, almenys, tres vegades, vaig insistir davant el Nunci Mons. Riberi, fent-li veure que a Barcelona em trobaria amb dificultats molt

notables, derivades simplement d'aquesta consideració quantitativa —diòcesi petita diòcesi gran, diòcesi rural/diòcesi industrial— perquè hi havia dificultats molt pròpies i característiques d'aquí.

—¿Vostè em podria precisar una mica quines eren aquestes dificultats?

—En primer lloc, hi havia unes dificultats polítiques. Vivíem en un règim on llibertats no eren reconegudes. El Concili afavorí els drets de les minories i de poder parlar d'aquests temes. Aleshores, s'emboïcà. En el postconcili, el desig de convertir en realitat al més aviat possible aquestes aspiracions, per altra banda i normals i legítimes, que ja es vivien a normalitat des de feia temps en totes les nacions d'Europa excepte on havien sofert el règim de tipus alemany o italià, i quelcom imparable. I el poble ja clamava per aquestes llibertats. I llavors trobàvem en documents conciliars un motiu, i emparar-s'hi, reclamar aquestes llibertats.

Franco no podia entendre, o no entenent que un temps abans se li hagués dit que havia ajudat molt l'Església i que ara seria considerat gairebé un enemic. No ho tenia. I molt tampoc no entenien que no cedís a les exigències que es presentaven com a pròpies del Concili i de l'ambient. Llavors, és clar, em vaig trobar entre aquests focs i em vaig resistir a venir. Un home de Castella, concretament de Valladolid, em va dir: «Segur que trobaré refús. L'aspiració de Barcelona és teua, un bisbe català». Per mi, l'ambient gene-

El cardenal i el nostre director en un moment de l'entrevista

que es vivia aquí aquesta era una aspiració que considerava normal. «Prego, en conseqüència, que em perdonin d'acceptar». Així ho vaig fer per tres vegades, i creia que el tema ja estava oblidat, i que jo quedava lliure, i de sobte em vaig sentir cridat de nou pel Nunci, que em va fer anar a Madrid una tarda i em vaig hostatjar a Nunciatura, fent-me veure que era voluntat del Papa, que no en dubtés pas, que les dificultats es vencerien, etc. I davant de tanta insistència, vaig acceptar. I si es pot parlar que la voluntat de Déu es manifesta a través de la dels superiors, jo vaig acceptar, perquè era expressíssima la voluntat del Papa.

—**¿Vostè va arribar a Barcelona amb algun encàrrec especial?**

—El Seminari de Barcelona sofria una forta crisi. No dono la culpa a ningú. Produïa un cert dolor, a tothom que contemplava el que era l'antic seminari de Barcelona, veure els pocs seminaristes que hi havia i la situació d'enfrontament, de divergència profunda entre un grup de superiors i professors i un altre diferent. Així no podia funcionar una institució. En marxar cap a Barcelona com a coadjutor el Nunci em va dir: «Vostè es fa càrrec del seminari des que arribi, encara que no sigui arquebisbe «pleno iure», però el seminari ha de tractar-lo vostè.

Des del principi em vaig posar a treba-

De seguida, Torrella és nomenat bisbe auxiliar i cal nomenar nou rector. Llavors és nomenat Mn. Ventosa. I estic parlant així, amb noms propis, de persones a qui jo he estimat molt. Aquests que anomeno han de ser molt sincers si volen dir la veritat de l'estimació que els he tingut i la valoració positiva que d'ells he fet contínuament. Ventosa, per exemple, és una persona, segons el meu judici, extraordinària. Vaig creure que estant Mn Ventosa com a rector també s'aconseguiria una situació de gran concòrdia i de progrés en la vida acadèmica i espiritual del seminari. Però no es va aconseguir del tot.

Aleshores també es va aconseguir el fet de la Facultat teològica. Era un motiu de satisfacció per a tothom. Però tampoc no va donar un resultat complet, perquè per una banda hi havia la de Sant Cugat, la dels jesuïtes i per l'altra la nostra. De manera, que les forces no s'unien. El governador d'aquella època moltes vegades durant la nit em feia aixecar del llit per dir-me que havien detingut un capellà, o que en tal sagristia la policia havia trobat propaganda *subversiva* o que hi hauria una reunió a Montserrat de gent oposada al règim, etc. Tot això repercutia en el seminari i impedia que s'aconseguís un ideal serè, constructiu, en el qual les coses que es deien obeïssin a criteris també normals.

teix l'obediència, s'afavoreix l'amistat íntima, gairebé el prometatge, dels seminaristes amb noies. Tot això es vivia en molts seminaris i, és clar, jo vaig oposar frontalment. No coaccionava a ningú, però el que estigués allí que acceptés l'orientació donada per mi. I això fou el que donà resultat. Començaren a venir joves que tenien vocació i no sabien on poder realitzar-la. Vaig trobar-me amb 17 seminaristes. L'any següent ja eran 30. Aviat, amb els americans i més espanyols, passaren dels 60. Vam passar del centenar als quatre o cinc anys. I n'hem arribat a tenir 180 en el seminari major. Actualment, de diocesans (anomeno també diocesans els vinguts d'altres diòcesis que volen incorporar-se a Toledo) són 160. I els americans, Mèxic sobretot, i un grup del Perú, sumen actualment uns 90.

—**La recent posada en marxa a Toledo d'una emissora diocesana és quelcom que ens interessa molt aquí. ¿De quina manera va sorgir la idea? ¿Com ha pogut dur-la a terme?**

—Havia tingut notícies que a Itàlia existia una xarxa d'emissores a totes les diòcesis italianes que s'anomenen *Radio Maria*, i cada una abraça el territori de la pròpia diòcesi, però totes juntes ja diuen que tenen més audiència fins i tot que la RAI. Quelcom molt notable. ¿Per què no aconseguir-ne una aquí? ens diguérem. Hem fet gestions. Hem muntat una emissora a l'estil d'aquestes d'Itàlia i que hem anomenat *Radio Santa Maria*. Tota l'emissió és d'indole religiosa i emet dia i nit. No hi ha gens de publicitat comercial. Res en

amb dos status diferents, primer l'status polític de la transició immediata i després el triomf del socialisme. En l'status que es produeix immediatament després de la mort de Franco i l'aprovació de la Constitució, hi va haver uns errors segons el meu parer des del punt de vista de pura doctrina catòlica: el divorci, el risc que corria la vida del *nasciturus*, l'avortament, i els problemes per a l'ensenyament. Jo no vaig oposar-me a la Constitució, segons han dit alguns. Hi va haver bisbes que considerarem que era un deure advertir que a la Constitució hi havia aquests errors i que la gent obrés amb llibertat, però que s'adonessin que hi havia aquests riscos. I és el que n'ha sortit després. Advertint-lo crec que no faltàvem al nostre deure, tot el contrari.

Ve després el triomf socialista i s'accentuen les dificultats sobretot en el món de l'ensenyament i de l'educació. Les llibertats d'ordre pràctic a la vida de relació d'uns amb uns altres, el desconeixement de Déu a la vida pública, un pluralisme amb què es vol justificar tot, i no és així. Llavors, dic, cal reconèixer el pro i el contra. La nova situació té com a contrapès l'avantatge d'una major llibertat perquè els ciutadans puguin realitzar-se en la seva funció ciutadana lliurement, té la possibilitat de l'associacionisme que agrupa les forces de la societat i permet desenvolupar moltes energies que abans estaven soterrades. Té un afany de justícia que, si no hi hagués tanta corrupció, permetria distribuir molt millor la riquesa, la qual cosa és una aspiració constant de tot home ho-

s Catalunya ver-hi viscut»

llar. Vàrem fer grans esforços. Vàrem fer tres mesos d'estudis, amb ponències que s'elaboraren, amb molta competència per part d'uns i d'altres, converses, etc. a veure si encertàvem a marcar un camí. I bé, quelcom es va aconseguir. De manera que en aquest primer trimestre de l'any 1966, perquè és el 1967 quan cessa el Dr. Modrego, ho vam invertir en deliberacions de tot el claustre de professors i d'alguns sacerdots escoltant pacientment observacions d'uns i d'altres —hi ha una documentació molt abundant i molt rica— però no es va aconseguir, perquè és que després mancava un coratge més dòcil per dur les coses sota una direcció orientadora.

—**És per això que llavors va fer venir al Dr. Torrella, ¿oi?**

Així, vaig cridar de Madrid perquè fos rector Ramon Torrella (al Dr. Briva el nomenaren bisbe d'Astorga i deixà d'actuar aquí). Torrella era un home a qui ningú no podia dir que li mancava esperit de comprensió sobre Catalunya ni tampoc d'esperit sanament progressista, que és el que ell tenia, molt adequat a allò que el Concili demanava. Jo l'havia tractat quelcom pels seus treballs en l'Acció Catòlica, i a ell i al Dr. Guix que estava a Madrid col·laborant amb Àngel Herrera els vaig convidar a venir aquí i acceptaren. Llavors vaig pensar que anàvem a iniciar un camí nou i que duria molts fruits. Però no es va aconseguir en el seminari el camí nou que desitjàvem.

—**Promogut a la seu primada de Toledo, vostè ha realitzat una tasca realment ingent, pastoralment parlant. Tota l'obra del seminari de Toledo, amb tants seminaristes, l'ordenació de tants sacerdots, darrerament la posada en funcionament *Radio Santa Maria*, etc. ¿Què diu a això? ¿Com s'ho ha fet? Perquè a Barcelona encara tenim força dificultats.**

—Parlem primer del Seminari. Jo havia viscut molt de prop tota la crisi del Seminari de Barcelona. Arribo a Toledo, i naturalment, alligonat per allò que havia viscut a Barcelona, vaig traçar des del primer moment unes línies d'acció. Vaig cridar un per un els professors i superiors, i els seminaristes. Els vaig exposar el meu programa. El que portava d'acord amb el Concili i amb els discursos que ja havia pronunciat el papa Joan Pau II, i vaig dir que qui acceptés, per aquest camí aniria ell i tots junts cap endavant, i qui no acceptés, hauria de retirar-se.

Vaig escriure una pastoral que va titular-se *Un seminario nuevo y libre* que va estendre's per tot Amèrica. De seguida vingueren bisbes americans demanant-me portar els seus seminaristes perquè volien aquest tipus de formació. Així es va començar. A més dels seminaristes de Toledo, vingueren altres joves d'Espanya, de diverses diòcesis, que volien també viure en un seminari sòlidament assentat, amb una visió clara, sens dubtes. És l'època en la qual es discuteix el celibat, es discu-

El dia en què va arribar a Barcelona, saludant l'arquebisbe titular, doctor Modrego

absolut. Es manté amb els donatius de la gent. Connectem amb Ràdio Vaticana dues vegades al dia. Quan jo tinc alguna intervenció, algun discurs, doncs el transmeten directament. També els actes rellevants de la catedral es transmeten. Missa diària, laudes i vespres. Entrevistes a diverses persones, etc. I la gent se sent feliç de trobar aire fresc i pur. Per això crec que si Barcelona arriba a tenir-la, que aquí podria ser una emissora de gran potència, faria un bé immens. Barcelona té molts mitjans. I jo crec que, tan aviat com es proposi, aconseguirà portar endavant aquest projecte.

—**L'arribada de la democràcia a Espanya i els canvis culturals que des d'aleshores estem vivint, ¿com han incidit, segons vostè, en la tasca evangelitzadora de l'Església? ¿En quines coses l'han afavorida o en quines l'han dificultat?**

—Això és un problema molt greu. Però tot té els seus pros i els seus contres, perquè en la nova situació ens hem trobat

nest i, per això mateix, de tot cristià, tal com exigeix la doctrina social de l'Església.

Jo tots aquests avantatges els reconec i han de ser reconeguts per tots, però s'ha produït en l'ordre dels costums, a la vida de les famílies, als espectacles, a l'aliment superficial que es dona a la joventut en les seves maneres de vida, etc., s'ha produït un desordre tan terrible.

—**¿Coneix el nostre setmanari?**

—El llegeixo molt sovint. Està bé i va millorant. Crec que cada dia està millor.

—**¿Una darrera paraula, don Marcel·lo, per als nostres lectors?**

—Que quedi clar que jo vaig venir aquí obeïnt. Ja estimava molt Catalunya. L'he estimada mentre vaig estar aquí. I l'estimo més després d'haver estat aquí. I no em queda res més que el record de les coses bones, les que jo he sabut valorar i apreuar perquè em produïen molt de bé. Això és el que he dit i diré sempre.

■ Manuel Valls

Una escena curiosa a Sarajevo: un violoncel·lista interpreta música al carrer, al costat d'un soldat de l'exèrcit bosnià

El conflicte balcànic

Continua, implacable, la pressió sèrbia sobre les restes d'una Bòsnia que malda desesperadament per sobreviure. La presa de la ciutat de Gorazde, enclavament musulmà teòricament sota la protecció de l'ONU, ha demostrat una vegada més el desacord entre les Nacions Unides per fer front a un problema que, tractat seriosament des d'un principi i sense vacil·lacions, no hauria arribat a l'extrem actual. Durant els dos anys llargs de guerra, els serbis de Bòsnia, hàbilment dirigits per Belgrad, han anat fent el joc amb la més cinica hipocresia, però fent en tot moment el que els convenia. Com uns Hitler qualssevol han anat imposant els seus objectius a base de fets consumats i, si no s'arriba a una solució

definitiva, acabaran per dominar novament tots els pobles i nacions que constituïen la Iugoslàvia sorgida de la Primera Guerra Mundial.

Ara és Rússia la que proposa una nova conferència quadripartita entre Rússia, Estats Units, Unió Europea i l'ONU, per resoldre el problema de Bòsnia. Suposant que es dugui a terme serà d'aquí un mes, i aleshores ja es veurà fins on han arribat els serbis, i les morts que hi hauran en aquest temps. Tothom diu que cal aturar l'agressió dels serbis... Però, ¿com?

I, una vegada més, quan es parla de nacionalismes, blasment-los com a causants de molts mals de la humanitat, caldria tenir present aquests nacionalismes agressius i absorbents sempre disposats a la conquesta, i a creure que només són ells els qui tenen dret a l'existència. I, considerar amb més sentit humà aquells nacionalismes que malden per salvar la cultura i els valors humans dels pobles.

Alemanya

Novament els neonazis han donat fe de vida i han volgut celebrar el 105è aniversari del naixement del seu ídol Adolf Hitler, y durant la nit del 20 al 21 d'abril, a diverses ciutats alemanyes, es dedicaren a llançar bombes incendiàries contra residències de treballadors turcs o asilats polítics, sense causar víctimes. En una ciutat holandesa, fronterera amb Alemanya, una bomba llançada contra una residència de 200 asilats, va ferir a set persones quan fugien del foc provocat per l'artefacte.

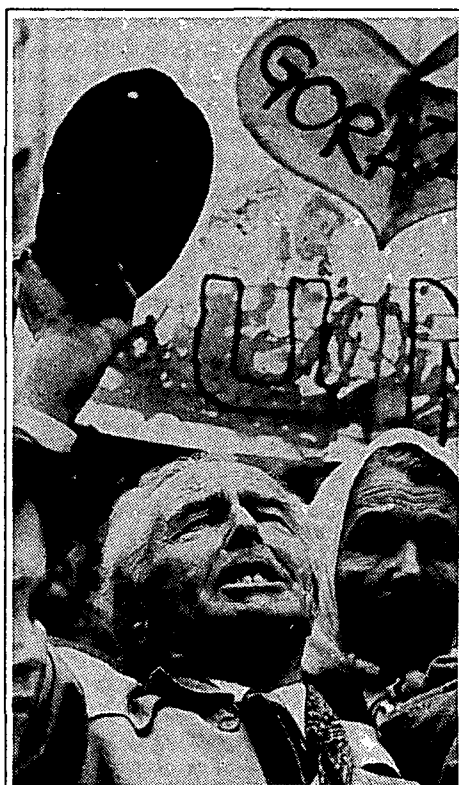
Pròxim Orient

El procés de pau al Pròxim Orient encara que lentament, va prenent forma. Malgrat els en aquest moment petits incidents i alguns atemptats originats pels extrems-

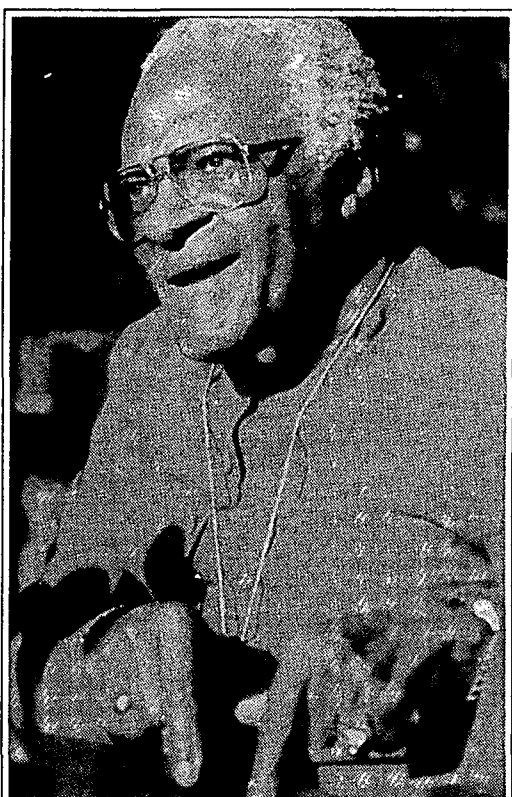
tes israelians o palestins, el govern d'Israel que presideix Yitzhak Rabin s'ha mostrat disposat a desmantellar les colònies jueves instal·lades al Golan. Abans, però, no es dugui a terme es produiran lamentables incidents, ja que els colons allí establerts no cediran fàcilment. Rabin cerca la manera d'arribar a acords concrets amb Síria, tal com ja fa mesos s'assolí amb Jordània —encara que pendants de fiorma— i assolir una pau que permeti desenvolupar els països d'aquesta zona tan castigada. Però cal que Rabin tingui en compte que els seus enemics interiors faran tot el possible per desmuntar-li tots els projectes que signifiquin un renunciament per part d'Israel.

Rwanda

Continua aquesta tragèdia africana, fruit d'odis ancestrals entre ètnies o tribus que semblava que amb les successives colonitzacions s'havien superat. Malauradament no ha estat així, i el bany de sang que s'ha produït a Ruanda a causa de la rebel·lió dels tutsis costa molt d'entendre. Tanmateix, sembla que representants dels rebels tutsis i de les tropes governamentals (hutus) acceptaren iniciar converses de pau per posar fi a les terribles matances. Fonts del Comitè Internacional de la Creu Roja asseguren que mai no havien vist una

Un bosnià de Sarajevo es manifesta en ple carrer contra l'actitud de l'ONU sobre Gorazde

L'arquebisbe Desmond Tutu, Premi Nobel de la Pau espera que Sud-àfrica aprengui a viure en la diversitat ètnica i cultural

tragèdia de tals dimensions, i va demanar als cascos blaus de l'ONU que romanguin al país. En el comunicat de la Creu Roja, es diu: «La veritable xifra de víctimes en les dues últimes setmanes mai no se sabrà exactament. Són desenes, i potser centenars de milers»... El secretari general de l'ONU demanava incrementar el nombre de cascos blaus en diversos milers (actualment en queden 1.600 dels 25.500 que originàriament hi havia) o reduir-los a 270, amb la possibilitat d'augmentar aquest nombre si s'arriba a un alto-el-foc entre les forces contendents. Un avió Hèrcules espanyol va aconseguir alliberar dues monjes salesianes espanyoles després d'un arriscat aterratge en una zona selvàtica a la regió de Sabe. Veurem com es desenvolupen els esdeveniments els propers dies.

Sud-àfrica

A pocs dies perquè el país visqui les primeres eleccions multirracials (seran del 26 al 28 d'abril), l'arquebisbe anglicà de Ciutat del Cap, Premi Nobel de la Pau 1984, Desmond Tutu ha explicat el seu punt de vista sobre el tomb que ha donat la situació en aquell país i ha manifestat les seves esperances de viure en pau i de la necessitat que tenen els sud-africans d'aprendre «com viure la diversitat ètnica i cultural»...

■ Oriol Camps

Un soldat del govern de Rwanda contempla des del seu punt de guàrdia la torturada Kigali, on s'han produït milers de morts a causa de la rebel·lió tutsi

El propassat 15 d'abril els ministres de Comerç de més d'un centenar de països van ratificar a Marrakech l'Acta Final de la VIII Ronda del GATT (Acord General sobre Aranzels i Comerç) —anomenada popularment Ronda Uruguai perquè les negociacions s'iniciaren a Punta de l'Est, localitat uruguia, el 1986— que suposa la més gran liberalització comercial de la història. El principal mèrit d'aquest acord, que comprèn prop de 22.000 folis, consisteix en integrar dins del sistema de comerç multilateral sectors fins ara exclosos com serveis, tèxtils, agricultura, propietat intel·lectual o protecció del medi ambient. Així mateix, els estats firmants s'han compromès a reduir en un terç el nivell mitjà dels seus aranzels.

El principal guany de la Ronda Uruguai esdevindrà la creació de l'Organització Mundial del Comerç

Una nova era per a la consolidació del comerç mundial

(OMC), que substituirà el GATT. Aquest nou organisme es convertirà en el tercer pilar de les relacions econòmiques internacionals juntament amb el Fons Monetari Internacional i el Banc Mundial. S'encarregarà de conduir les properes etapes de la liberalització del comerç arreu del planeta i de resoldre de manera multilateral, d'una banda, els conflictes que puguin produir-se entre nacions industrialitzades i, per l'altra, les diferències «in crescendo» que s'esdevinguin dia

rera dia entre el món ric i aquelles economies pertanyents a països en fase de desenvolupament, la qual cosa farà que posseeixi més poders que el seu antecessor, el GATT. L'OMC, si els parlaments nacionals ratifiquen l'Acta Final de la Ronda Uruguai abans de finals d'any, començarà a funcionar en el primer semestre de 1995.

El desarmament aranzelari i les avantatges d'accés a nous mercats són un factor molt positiu que pot permetre abaratir els preus, augmentar el poder adquisitiu i fomentar la producció. Es preveu, a llarg termini, un creixement global de l'economia mundial. La clau del seu èxit es fonamentarà en la competitivitat.

■ Miquel Àngel Codina

El sacrament de la Confirmació (2)

■ Pere Tena

Litúrgia

L'acompliment de la promesa

Quan sant Joan explica la primera aparició del Ressuscitat als deixebles, al vespre del primer diumenge, uneix estretament la transmissió de la seva missió amb la comunicació del seu Esperit, i el poder de perdonar els pecats (Joan 20, 21-23). El mateix, amb lleugeres variants, fa sant Lluc; la diferència està en què sant Lluc mira més a l'efusió de l'Esperit el dia de Pentecosta, i al començament de fet de la predicació apostòlica (vegeu Lluc 24, 45-49). En ambdós evangelistes, però, la trilogia és la mateixa: do de l'Esperit per part de Jesús i del Pare, continuïtat de la missió de Crist per part dels deixebles, anunci i realització del perdó dels pecats.

Si analitzem aquesta trilogia veiem el paral·lelisme que hi ha amb el que Jesús ha fet en el seu misteri pasqual: la seva missió ha estat la de reconciliar la humanitat amb Déu, vencent, amb la seva obediència al Pare, el pecat de la desobediència (misteri de la creu) per comunicar, ressuscitat, la vida nova de fills de Déu als homes que s'uneixen a la seva obediència (misteri de la glòria i del do de l'Esperit).

La promesa de l'Esperit, els Apòstols l'han vista complerta el dia de Pentecosta: «Això que ara succeeix —deia Pere a la multitud— ja ho havia anunciat el profeta Joel: ... «Aquells dies abocaré el meu

Esperit sobre els meus servents i les meves serventes; i profetitzaran... Aquest Jesús... ha rebut del Pare l'Esperit Sant promès, i ara l'ha donat amb abundància» (Fets 2, 16-17.32.33).

Sant Lluc subratlla que «tots van quedar plens de l'Esperit Sant» (Fets 2,4); és a dir, tots els deixebles de Crist reunits a la casa. I és que el do de l'Esperit és per a tots els fidels de Crist, per l'Església de Déu, que anomenem «santa» precisament perquè està animada i vivificada per l'Esperit Sant, «que és Senyor i infon la vida».

«Germans, ¿què hem de fer?»

La multitud que va escoltar Pere quan interpretava el signe de les llengües el dia de la Pentecosta, «es van trasbalsar i digueren a Pere i als altres apòstols: Germans, ¿què hem de fer?». El sentit de la pregunta és clar: es tracta de treure les conseqüències de l'acceptació de la predicació apostòlica; és com si es preguntés: ¿què hem de fer per ser com vosaltres?

La resposta de Pere marca un itinerari, que serà, a través dels segles, l'itinerari de la iniciació cristiana: «Convertiu-vos, i que cadascun de vosaltres es faci batejar en el nom (amb l'autoritat de la persona) de Jesús, el Messies, per obtenir el perdó dels pecats, i així rebreu el do de l'Esperit Sant».

És un camí amb tres etapes: la primera

és la conversió, això és, la fe en Jesús com a Senyor i Salvador; la segona és el baptisme que incorpora a Jesús, i, pel baptisme, el perdó dels pecats; la tercera, íntimament lligada amb la segona, és la recepció del do de l'Esperit Sant. Amb aquest itinerari queda descrita la imatge de l'Església i de cada cristià: la comunitat formada per les persones que centren la seva vida en Crist, que en Ell han rebut la salvació, i d'Ell el do del seu Esperit. Són aquells dels quals diu la carta als Romans: «els ha destinat a ser imatge del seu Fill...; i els qui havia destinat, també els ha cridat; i els qui ha cridat, també els ha fet justos; i els qui ha fet justos, també els glorifica» (Romans 8, 29.30).

Les mediacions visibles

Els Fets dels Apòstols no expliquen amb tot detall de quina manera eren incorporats a l'Església els qui creien. D'una manera molt profunda ens diu que, en definitiva, era el Senyor mateix el qui feia créixer la comunitat: «Cada dia el Senyor afegia a la comunitat els qui acollien la salvació» (Fets 2,47). Però aquesta acció del Senyor es feia visiblement a través sobretot dels Apòstols: eren ells segurament els qui batejaven els convertits, i, sobretot, eren ells els qui completaven la introducció a l'Església amb la imposició de les mans,

que significava la comunicació del do de l'Esperit.

En efecte: els Fets dels Apòstols ens parlen dels baptismes que feia Felip, que no era pas apòstol (Fets 8, 12.26-40); però, al mateix temps, fa constar que només amb la presència dels apòstols Pere i Joan, amb la imposició de les seves mans, reberen els samaritans batejats el do de l'Esperit Sant. «Fins aleshores no havia baixat sobre cap d'ells; tan sols havien estat batejats en el nom de Jesús, el Senyor». (Fets 8, 14-17).

Des d'aleshores, aquell grup de Samaria va ser plenament com el grup de Jerusalem: una comunitat de salvats per Jesucrist i moguts per l'Esperit Sant, és a dir, una Església de Déu. El mateix succeirà quan Pau arribarà a Efes (Fets 19, 1-7).

¿No és cert que, en aquestes narracions, descobrim amb prou claredat el procés que encara avui l'Església ofereix al qui vol ser cristià? Conversió, baptisme, confirmació; és a dir, fe i obediència a Déu, incorporació a la salvació de Crist, recepció del do de l'Esperit en la Santa Església.

I tot això a través d'uns agents visibles: els Apòstols (els bisbes i els preveres, col·laboradors seus), que actuen en virtut d'Aquell que és el Senyor de l'Església: Jesucrist ressuscitat.

Pere Tena és bisbe auxiliar de Barcelona

Diumenge V de Pasqua

LECTURES BÍBLIQUES

Lectura primera

*Els contà com pel camí
el Senyor se'ls havia aparegut*

Lectura dels Fets dels Apòstols

9: En aquell temps, ²⁶Saule arribà a Jerusalem, i allà intentava incorporar-se als creients, però ells no creien que s'hagués convertit, i tots el defugien. ²⁷Llavors Bernabé el prengué pel seu compte, el presentà als apòstols, i els contà com, pel camí, el Senyor se li havia aparegut i li havia parlat, i amb quina valentia havia predicat a Damasc el nom de Jesús. ²⁸Des d'aquell moment convivia amb ells a Jerusalem amb tota llibertat, predicava amb valentia el nom del Senyor, ²⁹conversant i discutint amb els jueus de llengua grega. Aquests es proposaren de matar-lo, ³⁰però els germans, que ho saberen, l'acompanyaren a Cesarea i el feren marxar a Tars.

³¹L'Església vivia en pau per tot Judea, Galilea i Samaria. Així creixia, s'anava edificant, i vivia constantment a la presència del Senyor, confortada per l'Esperit Sant.

Paraula de Déu.

Salm responsorial 21 (v. 26a)

²⁶Davant dels fidels oferiré els sacrificis promesos.

²⁷En menjaran els humils fins a saciar-se, lloaran el senyor els qui sincerament el busquen, i diran: «Viviu per molts anys.»

R. En el Senyor s'inspirarà el meu himne el dia del gran aplec.

O bé:

R. Al·leluia

²⁸Ho tindran present i es convertiran al Senyor tots els països de la terra; es prosternaran davant seu gent de totes les nacions.

³⁰Fins les cendres de les tombes l'adoraran, s'agenollaran davant seu els qui dormen a la pols. R.

³¹Serà per a ell la vida que em dona, els meus descendents li seran fidels.

Parlaran del Senyor a les generacions que vindran,

³²i anunciaran els seus favors als qui naixeran després, i els diran: «El Senyor ha fet tot això.» R.

Lectura segona

El seu manament és que creguem i ens estimem
Lectura de la primera carta de sant Joan

3: ¹⁸Fillets, que el nostre amor no sigui només de frases i paraules, sinó de fets i de veritat. ¹⁹Llavors coneixerem que ens mou la veritat i la nostra consciència es mantindrà en pau davant de Déu. ²⁰Perquè si la nostra consciència ens acusa, pensem que Déu és més gran que la consciència, i que ell ho sap tot.

²¹Estimats, si la consciència no ens acusa, podem acostar-nos a Déu amb tota confiança, ²²i obtindrem el que li demanem, perquè complim el que ens mana i fem allò que és del seu grat.

²³El seu manament és que creguem en el seu Fill Jesucrist i que ens estimem els uns als altres tal com ens ho té

manat. ²⁴Si complim els seus manaments, ell està en nosaltres i nosaltres en ell. I, per l'Esperit que ens ha donat, coneixem que ell està en nosaltres.

Paraula de Déu.

Al·leluia (Jo 15:4.5b)

Estigueu en mi, i jo en vosaltres, diu el Senyor. Qui està en mi dona molt de fruit.

Evangelí

Qui està en mi i jo en ell dona molt de fruit
Lectura de l'evangelí segons sant Joan

15: En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles: ¹«Jo sóc el cep veritable, i el meu Pare és el vinyater. ²La sarment que no dona fruit en mi, el Pare la talla, i la que dona fruit, l'esporga i la neteja perquè encara en doni més. ³Vosaltres ja sou nets gràcies al missatge que us he anunciat. ⁴Estigueu en mi i jo en vosaltres. Així com la sarment, si no està en el cep, no pot donar fruit, tampoc vosaltres no podeu donar fruit si no esteu en mi.

⁵Jo sóc el cep, i vosaltres, les sarments. Qui està en mi i jo en ell dona molt de fruit, perquè sense mi, no podríeu fer res. ⁶Si algú se separa de mi, és llançat fora, com ho fan amb les sarments, i s'asseca. Les sarments, un cop seques, les recullen, les tiren al foc i cremen. ⁷Si us quedeu en mi, i el que jo us he dit queda en vosaltres, podreu demanar tot el que desitgeu, i ho tindreu. ⁸La glòria del meu Pare és que vosaltres doneu molt de fruit i sigueu deixebles meus.

Paraula del Senyor.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(cicle dominical: B; ferial: II)

TEMPS DE PASQUA
(salteri: setmana 1)

MAIG:

1. Diumenge 5 de Pasqua: *blanc*. Lectures: Ac 9:26-31 (Salm 21) / 1Jo 3:18-24 / Jo 15:1-8.

CELEBRACIONS PRIVADES: Sant Josep, obrer. Sant Jeremies, profeta; sant Orenç, bisbe; sant Teodard, bisbe; sant Segimon, màrtir; santa Grata, viuda; sant Aniol, sots-diacon i màrtir; sant Ricard Pampuri, religiós (hospitalari).

Festes majors: Amer, Castelladral, Cerdanyola del Vallès, Lavern, Masrampinyo, Montagut, Premià del Dalt, Prullans, Rocafort, Sant Jordi de Cercs, Sant Miquel de la Vall, Sorba i els Torms.

2. Dilluns. Memòria de sant Atanasi, bisbe (d'Alexandria) i doctor de l'Església: *blanc*. Lectures del dia: Ac 14:5-18 (Salm 113B) / Jo 14:21-26.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Mare de Déu d'Araceli; sant Segon, bisbe i màrtir; santa Zoa, màrtir (mare de família).

Festes majors: Balaguer i Sant Quintí de Mediona.

3. Dimarts. Festa de sant Felip (de Betsaida) i sant Jaume (anomenat el Menor, parent de Jesús, bisbe de Jerusalem), apòstols: *vermell*. Lectures: 1C 15:1-8 (Salm 18) / Jo 14:6-14. Tot propi.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Trobament de la santa Creu; santa Antonina, verge i màrtir; sant Alexandre I, papa i màrtir.

Festes majors: Anglesola, Cabra del Camp, Cabriels, Castellfollit del Boix, Figueres, Isona, Salardú, Salomó i Santa Maria de Miralles.

4. Dimecres de la setmana 5 de Pasqua: *blanc*. Lectures: Ac 15:1-6 (Salm 121) / Jo 15:1-8.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Silvà, bisbe i màrtir; sant Florià, màrtir; sant Gotard, bisbe; sant Pelegrí Laziosi, religiós (servita); beat Josep-Maria Rúbio, prevere (jesuïta).

5. Dijous de la setmana 5 de Pasqua: *blanc*. Lectures: Ac 15:7-21 (Salm 95) / Jo 15:9-11.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Àngel de Sicília, prevere (carmelita); sant Amador, prevere i màrtir; sant Martí de Finojosa, bisbe; santa Irene, verge i màrtir.

6. Divendres de la setmana 5 de Pasqua: *blanc*. Lectures: Ac 15:22-31 (Salm 56) / Jo 15:12-17.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Tradició del martiri «ante portam Latinam» de sant Joan evangelista (patró de les arts gràfiques); sant Domènec Sàvio (alumne de Joan Bosco); santa Beneta, verge i màrtir; sant Justí, prevere.

Dia de devoció especial al sagrat Cor de Jesús.

7. Dissabte de la setmana 5 de Pasqua: *blanc*. Lectures: Ac 16:1-10 (Salm 99) / Jo 15:18-21. Vespres de demà.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Sixt i sant Eovald o Hou, màrtirs (venerats a Celrà, Gironès); beata Gisela (o Guisla), verge; sant Benet II, papa.

Festes majors: Barberà de la Conca (festa del Roser), Biure d'Empordà, Celrà, Mur, les Pobles i Riudarenes.

LA BÍBLIA A L'ABAST

(Fets 9:26-31)

El convertit Saule i l'Església de Jerusalem

■ Josep M. Aragonès

Entre conservació i obertura

El llibre dels Fets ens diu que la comanda que Jesús fa als deixebles abans d'enviar-los a la missió és de deixar-se endur per l'Esperit Sant i la seva força: *que us farà testimonis meus a Jerusalem, a tot Judea, a Samaria i fins a l'extrem de la terra* (1:8). El voler de Jesús és que l'Església no es tanqui darrera de cap frontera, sinó que s'obri a tot el món. La realitat, però dels deixebles, el seu dia a dia en l'inici de la seva ruta, topa amb moltes dificultats. El petit grup de deixebles de Jesús en té ben bé prou amb tota la problemàtica que el seu propi ambient jerosolimità produeix. Així és molt natural, que de moment, l'actuació de la comunitat quedi reduïda a l'àmbit de Jerusalem. La persecució desencadenada contra la comunitat dels grecs, amb el primer martiri d'un dirigent cristià —Esteve—, provoca una dispersió «providencial» dels creients: *tots, fora dels apòstols, es dispersaren pels territoris de Judea i Samaria* (8:1). L'Esperit empeny l'Església a obrir-se teres enllà i comença llavors la predicació de l'evangelí en altres àmbits. Posteriorment, Jesús mateix guanyarà per a la seva causa un home polèmic i conflictiu: Saule. Així també «providencialment» entrarà a la incipient comunitat un aire nou i renovador. Saule no sols no era de la colla dels antics seguidors de Jesús, sinó que ni tenia cap ganes de pertànyer a aquell grup, al qual ell perseguia aferrissadament i assolava l'Església, *entrant de casa en casa i arrossegant homes i dones a la presó* (8:3).

Saule i la comunitat de Jerusalem

Aquest jove emprenedor, coratjós, dotat d'una gran preparació doctrinal i d'una visió profunda de la realitat, obert al futur, és escollit per Jesús perquè sigui l'ànima de l'acció missionera *fins a l'extrem de la terra*. Jesús ressuscitat li surt al pas i guanya l'home, canviant-lo, tot ficant dintre d'ell el seu Esperit. Ara queda a les mans de Saule obrir-se camí en fidelitat de seguiment de Jesús per entre allò que anomènem les circumstàncies. Les circumstàncies de la seva vida, de la dels qui fins llavors eren els seus correligionaris i de les de l'Església. En aquest punt concret de l'Església, aquestes circumstàncies tenen uns noms molt fàcils d'entendre, encara que siguin molt incòmodes de suportar: desconfiança, por al futur, dificultat d'acceptar plantejaments ideològics i pastorals nous, i sobretot, dificultats provinents de les exigències de conversió que l'actitud del nou vingut plantejaven constantment als deixebles tradicionals. Pau mateix haurà de clamar sovint que també

ell és deixeble de Jesús i que també ell ha vist el Senyor i ha rebut i acceptat la seva paraula.

El primer verset de la perícopa que llegim avui ens ofereix tot aquest marc de dificultats que Pau experimenta en el seu primer contacte amb la comunitat de Jerusalem: *allà intentava incorporar-se als creients, però ells no creien que s'hagués convertit, i tots el defugien* (v. 26). Llavors Bernabé fa de mediador entre el cristià Pau i la comunitat mare. *El presentà als apòstols, i els contà com, pel camí, el Senyor se li havia aparegut i li havia parlat*, i com l'antic perseguidor havia predicat amb valentia el nom de Jesús a Damasc (v. 27). A partir d'aquest testimoniatge, Pau és admès plenament a la comunitat i *des d'aquell moment, convivia amb ells a Jerusalem amb tota llibertat i predicava amb valentia el nom del Senyor* (v. 28). Aquest verset és d'una gran importància per la nostra meditació. Ens demostra d'una part com Pau es manté valentament fidel a la vocació rebuda. En segon lloc ens diu el valor del testimoniatge de l'amic i cristià Bernabé, a favor d'aquell home que té mala imatge, però que ha estat cridat pel Senyor. I sobretot posa en relleu la gran humilitat i obertura als designis de l'Esperit dels dirigents i de la comunitat cristiana de Jerusalem. Se senten instruments del Senyor. No volen detectar el poder i menys encara l'exclusiva dels camins pastorals. Per això un cop convençuts de la sinceritat del nou cristià, s'obren a un sa i realista pluralisme.

La lliçó

L'actitud de la comunitat, no sols l'honora, sinó que determina un dels camins de real enriquitment de l'Església de tots els temps: l'obertura i l'obediència a l'impuls del l'Esperit. És una Església fidel al seu Senyor. Lliure, no lligada a mètodes i procediments. Per això avança pels camins de la consecució d'allò que Jesús els havia indicat, encara que ells no haguessin sabut encertar-ne la plena direcció. ¿Qui ha de dirigir l'acció pastoral de l'Església? Vet aquí la qüestió. I la resposta és simple i complexa alhora: l'ha de dirigir l'Esperit de Jesús. Però això sols s'aconsegueix amb molta humilitat, amb una gran dosi d'oració, amb una constant obertura als signes dels temps, a la realitat dels homes i al buf de l'Esperit, i amb un insubornable convenciment que som simples instruments de la seva obra. Perquè qui mena l'Església és Ell. Però al mateix temps hem de dir que tot aquest itinerari no és gens fàcil. Que sols els valents i dòcils a l'Esperit —els que estan sempre disposats a fer i mantenir-se en la comunió eclesial, que és exigència de conversió, de fidelitat, d'amor i de servei— poden transitar per aquesta ruta.

Josep M. Aragonès és Rector de Torrelavit

El Crist ha ressuscitat

¿Què fa Déu? Ell és crucificat sobre tot l'horror del món i, al mateix temps, ens ressuscita, ens ofereix el poder de la seva Resurrecció, aquella mà poderosa estesa per agafar, fins i tot potser no per la mà, car la mà, hom la dóna o no la dóna, ans pel puny; aquesta mà que agafa el puny d'Adam i d'Eva, trobament prodigiós dels dos Adam, el primer Adam i el darrer, car el primer no és sinó la imatge del darrer.

Aquesta mà és ací, hi és sempre, en l'ombra més opaca. Cal entendre bé que el Déu cristià, del qual intentem donar testimoniatge, no és cap mena de «potentat celestial» que ens esclafaria, sinó, tal com ho afirma Pau als Filipencs, *ekenósen*, es va buidar, es va fer no-res per amor a nosaltres fins a la mort i mort de creu. Aquest Déu que s'obre, per tal de fer-nos entrar en ell, i oferir-nos la vida i la llibertat, aquest és, diria, el misteri del descens als inferns.

Podríem dir que el baptisme és una davallada a l'infern amb el Crist, i una ascensió des de les aigües llòbregues de l'infern cap a les aigües lluminoses i vivificants de la Resurrecció.

Tots vivim moments en què tot sembla perdut, i ja no hi ha sortida; i si en aquest moment ens agenollem als peus del Crist present en l'infern, aleshores ell ens pren amb ell i ens dóna una vida nova, i llavors compremem que no es tractava d'una ruptura de nivell; la gràcia del baptisme, la gràcia de la novetat, de l'existència renovada en el Crist, és a dir, en l'Esperit Sant, ens és donada de nou. El davallament als inferns potser sigui allò que més profundament correspon a la situació històrica en què ens trobem.

A la muntanya, s'esdevé que hom camina per una carena, d'hora, al matí, o al caient de la tarda, i tot un costat de la muntanya és lluminós, mentre que l'altre encara es

troba en l'ombra. Una mica és la imatge de la nostra condició cristiana: som ací, entre el món de la separació, de la mort, de l'infern, ben concret, dels quals sovint fem l'experiència, i el món de la joia, del Regne, de la plenitud de Pasqua.

Tot el nostre esforç, tota la nostra vida espiritual, també tot el nostre combat en la cultura, en la vida social, consisteix a fer passar les coses de l'ombra vers la llum, vers aquell Regne que ve i que ja és ací, crucificat i ressuscitat, crucificat amb nosaltres i ressuscitant-nos, car hom no ha d'oblidar mai la seva gran paraula: *Jo sóc la Resurrecció i la Vida*.

Des d'ara, podem entrar en la Resurrecció i en la Vida; és el sentit mateix de la nostra existència cristiana i d'aquesta formidable afirmació: *El Crist ha ressuscitat!*

Olivier Clément